

N. HRUSHTSHEV

**NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN
PUOLUEEN
OHJELMASTA**

ALUSTUS

NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN PUOLUEEN

XXII EDUSTAJAKOKOUKSESSA

LOKAKUUN 18 pñä 1961

Toverit!

XX edustajakokous antoi Keskuskomitean tehtäväksi Neuvostoliiton kommunistisen puolueen uuden ohjelman luonnoksen laatimisen. Keskuskomitea on täyttänyt tämän tehtävän ja esittää ohjelmaluonnoksen nyt, kun se on käsitelty puolueessa ja kansan keskuudessa, edustajakokouksen käsiteltäväksi.

Edustajakokouksemme jää historiaan kommunismin rakentajien edustajakokouksena, jossa käsiteltiin ja hyväksyttiin suurenmoinen ohjelma ihmiskunnan historian ensimmäisen kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseksi.

Ensimmäiset edustajakokouksemme puhujankorokkeelta lausumamme rakkauden ja uskollisuuden sanat me omistamme ihmiskunnan neroille, työväenluokan suurille johtajille — Marxille, Engelsille ja Leninille. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.) Sosialismista, jonka väistämättömyyden Marx ja Engels ennakoita perustelivat tieteellisesti, sosialismista, jonka rakennussuunnitelman Lenin hahmotteli, on tullut Neuvostoliitossa reaalin todellisuus. Maamme kulkee nyt kohti uusia huippuja, kommunismin kukkuloita. (Suosionosoituksia.)

Työväenluokan ja sen kommunistisen puolueen taistelussa on kolme maailmanhistoriallista vaihetta: riistäjien herruuden kukistaminen ja proletariaatin diktatuurin pysyttäminen; sosialismin rakentaminen; kommunistisen yhteiskunnan luominen.

Kaksi ensimmäistä vaihetta on puolueellamme ja kansallamme jo takanaan. Ja se, että puolueemme saavutti kummassakin niissä jatkuvasti menestystä, johtuu valta-

valta osaltaan siltä, että sillä oli varma kompassi — taisteluhenkiset vallankumoukselliset ohjelmansa, joiden graaniittiperustana on marxismi-leninismi. Kaksi ensimmäistä ohjelmaa laadittiin Vladimir Iljitsh Leninin osallistuessa työhön välittömästi ja hänen johdollaan. Valmistellessamme kolmatta ohjelmaa me kysimme alinomaa neuvoa Leniniltä, lähdimme hänen kaukonäköisesti hahmottelemistaan suuntaviivoista ja hänen nerokkaista sosialismin ja kommunismin rakentamista koskevista ajatuksistaan. Sen tähden voimme täydellä syyllä sanoa tätäkin ohjelmaa leniniläiseksi. (Kauankestäviä suosionosoituksia.)

20. vuosisata on kommunismin suurten voittojen vuosisata. Vuosisatamme alkupuoliskolla planeetallamme vakiintui pysyvästi sosialismi, vuosisatamme jälkipuoliskolla sillä vakiintuu kommunismi. Tien siihen viitoittaa puolueemme uusi ohjelma, jota oikeutetusti sanotaan nykyisen aikakauden Kommunistiseksi manifestiksi. (Suosionosoituksia.)

Ohjelmaluonnos on puolueen kollektiivisen ajattelun kiteytymä. Kaikki neuvostoihmiset sanovat: tämä on meidän ohjelmamme, se vastaa meidän toiveitamme ja pyrkimyksiämme.

Ohjelman ajatukset kuvastavat koko ihmiskunnan valoisia unelmia. Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ohjelman luonnos on saanut veljespuolueiden lämpimän hyväksymyksen. Se on herättänyt suurta innostusta koko maailman proletariin, työväestöön keskuudessa. Ja tämä on osoitus kommunismin voimasta, ohjelmamme suuresta merkityksestä ihmiskunnan kohtaloille.

I. SOCIALISMIN HISTORIALLISET VOITOT

1. Leniniläinen ohjelma on toteutettu

Toverit, lokakuussa 1917 puolueemme saavutti ensimmäisen suuren voittonsa kommunismin johtavalla historiallisella tiellään: silloin kukistettiin riistäjien herruus ja

pystytettiin proletariaatin diktatuuri. II edustajakokouksessa hyväksytty puolueen ohjelma oli siten täytetty. Maamme lähti kulkemaan maineikasta, mutta käytännössä vielä tutkimatonta sosialististen uudistusten tietä.

Neuvostolaivan komentosillalla seisoi peräsimessä peloton, rakastettu Iljitshimme. Hän hahmotteli nerokkaan suunnitelman sosialismin rakentamiseksi. VIII edustajakokouksessa hyväksytty puolueen leniniläinen ohjelma oli sekä rohkea tieteellinen ennakkonäkemyksensä ja selvä suunnitelma uuden yhteiskunnan rakentamisesta että myös kiihkeä vallankumouksellinen kutsu joukoille. Puolue lähti siitä, että meillä on kaikki mitä tarvitaan sosialismin rakentamiseen, ja se luotti syvästi uuden järjestelmän vallankumouksellisiin mahdollisuuksiin, työtätekevien sankarillisuuteen.

Uuden yhteiskunnan luomisessa oli lukemattomia vaikeuksia. Sodan liekit leimusivat laajoilla alueilla maassa. Maailman taantumuksen ja kotimaisen vastavallankumouksen yhdistyneet voimat raatelivat Neuvostojen tasavaltaa yrittäen alun alkaen sulkea ihmiskunnalta tien sosialismiin.

Imperialistinen sota ja interventiojoukkojen maahanhyökkäys saattoivat rappiotilaan Venäjän kansantalouden, joka jo muutenkin oli taloudellisessa suhteessa 50—100 vuotta jäljessä tärkeimmistä kapitalistisista maista. Vuonna 1919 maan teollisuustuotanto oli 5 kertaa pienempi kuin v. 1913. Myös maatalous oli joutunut rappiolle.

Lisää vaikeuksia aiheutti se, että puuttui kokemusta elämän järjestämisestä sosialististen periaatteiden mukaisesti, että täytyi aukoa uusia historiallisia uria. Neuvostokansa ei voinut saada ulkoapäin mitään aineellista ja teknillistä apua. Maa oli vihamielisten kapitalististen maiden saartama ja sen täytyi elää kuin piiritetyssä linnoituksessa.

Puolueelta ja kansalta vaadittiin todella jättiläismäisiä ponnistuksia näiden uskomattomien vaikeuksien voittami-

seksi ja maan johdattamiseksi uuden elämän rakentamisen leveälle tielle.

Vihollisemme kuvailivat meitä kommunisteja hävityksen kylväjiksi, jotka eivät kykene rakentamaan eivätkä luomaan mitään. Niin, me hävitimme kansan vihaaman riis-tojärjestelmän. Mutta teimme sen siksi, että voisimme kapitalismin liasta ja saastasta puhdistetulle maaperälle rakentaa uuden, kaikkein oikeudenmukaisimman yhteiskuntajärjestelmän, kommunismin. *Kommunistit astuivat ihmiskunnan historiaan suurimpana rakentavana voimana, joka muuttaa ja uudistaa maailman. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)*

Historian kokemus on vahvistanut, että kommunistit ovat johdonmukaisimpia isänmaanystäviä, kotimaansa uskollisimpia poikia ja sen etujen urheimpia puolustajia. Juuri me bolshevikit pelastimme maan joutumasta kansalliseen katastrofiin, ulkomaisten imperialistien orjuuteen, ja kohotimme sen kunniaan koko ihmiskunnan silmissä.

Porvarilliset puolueet, poliitikot ja ideologit suhtautuivat raivoisan vihamielisesti ja myrkyllisen pilkallisesti suunnitelmiin, joiden tarkoituksena oli sosialismin rakentaminen Venäjällä. Ne julistivat yhteen ääneen "bolshevikien kokeilun" väistämättömästi epäonnistuvan. Churchill ennusti "kaiken elämän täydellistä lamaantumista Venäjällä", "sosialististen ja kommunististen teorioiden... täydellistä vararikkoa". Voisimme nyt kysyä herra Churchillilta: kuka on kärsinyt vararikon? Meidän maamme, joka taloudellisesti oli maailman tärkeimmistä maista viimeisellä tilalla, on nyt noussut toiselle tilalle teollisuusvaltana ja kulkee historiallisen edistyksen kärjessä. Sitä vastoin Iso Britannia, joka oli johtava maailmanvalta, on menettänyt auttamattomasti asemansa. Siinä teille havainnollinen todistus sosialismin aatteiden mitä suurimmasta uudistavasta voimasta ja imperialistien aatteiden vararikosta. (Suosionosoituksia.)

Myös II Internationalen johtomiehet yrittivät parhaansa mukaan todistaa, ettei Venäjällä voida rakentaa sosia-

lismia. "Ei voi olla puhettakaan mistään radikaalisesta kapitalismin hävittämisestä... Kapitalismi on heräävä jälleen henkiin, sen täytyy herätä henkiin ja nähtävästi varsin pian", tällaista tulevaisuutta Karl Kautsky ennusti maallemme. Hän julisti suoraan, ettei bolshevikkien puolue pysty toteuttamaan ohjelmaansa. Häntä myötäilivät menshevikit ja oikeistoeserrät. Oikeistoeserrien puolueen Keskuskomitean virallisessa asiakirjassa sanottiin: "Kun taloudellisesti takapajuinen maa, jonka teollisuus on tuhattu ja kulkulaitos rappiolla, yritetään muuttaa sosialismin tukikohdaksi, voidaan siten vain tuhota kansantalous perustuksiaan myöten ja saattaa maa kaaokseen ja anarkiaan."

Porvarilliset ja sosialidemokraattiset valeprofeetat nolasivat itsensä pahanpäiväisesti. Jos oikeistososialistien johtomiehillä olisi edes pisaran verran omaatuntoa, heidän pitäisi myöntää, että totuus oli bolshevikkien puolella. Kommunistien puolue osoittautui ainoaksi puolueeksi, joka tiesi, minne kansaa oli johdettava. Tavattomia vaikeuksia voittaen, sysäten syrjään tieltään trotskilaiset, oikeistopportunistit, nationalististen poikkeamien edustajat ja muut antautujat, se on toteuttanut käytännössä suunnitelmansa osoittaen, että sen sanat ja teot ovat ennennäkemättömän yhtäpitäviä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Puolueen ja kansan toiminnan tärkein tulos on sosialismin täydellinen ja lopullinen voitto Neuvostoliitossa. On suoritettu suuri urotyö, jonka merkitys on maailmanhistoriallinen. Ihmiskunta on saanut aseeseen käytännössä tarkistetun tieteen sosialismin syntyisestä ja kehityksestä. Muiden kansojen on nyt helpompi edetä sosialismiin.

Poliittisella alalla on puolueen ja kansan tärkein saavutus uudentyypisen valtion, sosialistisen valtion ja korkeammantyyppisen demokratian, sosialistisen demokratian luominen ja lujittaminen. Neuvostoliitto on todellisen kansanvallan, vapauden ja tasa-arvoisuuden maa.

Taloudellisella alalla on tärkein historiallinen saavutuksemme yhteiskunnallisen omistuksen voimaansaattaminen, luokkien ja kansakuntien välisiä ankaria yhteentörmäyksiä

synnyttävän tuotantovälineiden yksityisomistuksen hävittäminen. Porvaristo julisti, että yksityisomistus, joka on ollut olemassa vuosituhansia, on ikuista ja järkkymätöntä. Me kommunistit uskalsimme lähteä rohkeasti kumoamaan tuota periaatetta. Sosialismi aloitti yhteiskunnallisen omistuksen valtakauden ja teki lopun tuotannon anarkiasta, talouspulista ja muista yhteiskunnallisista järkytyksistä.

Hämmästyttävän lyhyessä ajassa luotiin mahtava teollisuus, joka on sosialismin aineellinen perusta, maamme mahdin ja kukoistuksen perusta. Leninin osuustoimintasuunnitelman pohjalta puolue ratkaisi tehtävän, joka vallan valtaamisen jälkeen oli vaikein: auttoi talonpoikia siirtymään sosialismin raiteille. Talonpoikaiston vapaaehtoinen yhteenliittyminen osuuskunniksi on ihmiskunnan yhteiskuntataloudellisen historian suurtaapahtuma.

Luokaapa ajatuksissanne silmäys maahamme ja tehkää vertailuja sen entisyyden kanssa, niin huomaatte, miten hämmästyttävästi kotimaamme kasvot ovat muuttuneet, miten suurenmoisen taipaleen olemme kulkeneet näinä vuosina.

Venäjää pidettiin moukarin ja kottikärryjen, sahran ja rukin maana. Se oli varustettu koneilla kymmenen kertaa huonommin kuin USA ja viisi kertaa huonommin kuin Saksa. Nykyään Neuvostoliitto on uusimman tekniikan, tavattoman suuritehoisten työstökoneiden ja erikoistarkkojen laitteiden, automaattilinjojen, matematiikkakoneiden ja avaruusalusten maa. Vuonna 1961 koneenrakennus- ja metalliteollisuutemme ovat valmistaneet tuotteita 350 kertaa enemmän kuin v. 1913 ja lähes 1000 kertaa enemmän kuin v. 1919.

Venäjää pidettiin puun, olkien ja niinin maana, joka kärsi todellista metallinnälkää. Nykyään Neuvostoliitto on teräksen ja alumiinin, sementin ja muoviaineiden maa. Me tuotamme terästä miltei yhtä paljon kuin Englanti, Saksan Liittotasavalta ja Ranska yhteensä.

Venäjää pidettiin öljylampun ja pärevalkean maana. Kun Neuvostojen VIII edustajakokoukseen osallistujat kä-

sittelivät valtion sähköistämissuunnitelmaa (GOELRO), Moskovassa hädin tuskin riitti sähkövoimaa sen rakennuksen valaisemiseen, jossa edustajakokouksen istunnot pidettiin. Nyt Neuvostoliitto on maailman suuritehoisimpien voimalaitosjättiläisten maa. Me tuotamme sähkövoimaa yli 300 miljardia kWt. Vuonna 1961 tuotetaan sähkövoimaa noin 160 kertaa enemmän kuin vuonna 1913 ja 650 kertaa enemmän kuin vuonna 1919.

Silloin kun maamme oli aloittamassa sosialistista rakennustyötään, Lenin, puhuessaan ratkaistavanamme oleista suurtehtävistä, palautti mieliin Nekrasovin kuuluisat säkeet, joista kuvastui sydämen tuskainen huoli kotimaasta ja kiihkeä usko sen voimiin:

Rikkahin, vaurahin,
köyhä ja varaton,
voimassas' mahtavin,
voimassas' voimaton
olet sä, Venäjän maat

Bolshevikit ovat päättäneet vuorenvarmasli, Lenin julisti, "päästä hinnalla millä hyvänsä siihen, että Venäjä lakkaa olemasta köyhä ja voimaton ja muuttuu sanan täydessä mielessä mahtavaksi ja vauraaksi" (Teokset, 27. osa, s. 143). Ja me olemme päässeet siihen! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Sosiaalisella alalla puolue on toteuttanut kansanjoukkojen vuosisataiset unelmat. Kaikenlainen ihmisen harjoittama toisen ihmisen sorto on hävitetty. Riistäjäluokista on tehty loppu. Työväenluokasta on tullut yhteiskunnan johtava voima. Talonpoikaisto on siirtynyt sosialistisen talouden raiteille. On muodostunut koko neuvostokansan sosialistinen yhtenäisyys. Naiset ovat saaneet samat oikeudet kuin miehetkin ja kaikki mahdollisuudet aktiiviseen luovaan toimintaan yhteiskunnan hyväksi.

Ideologisella alalla on tapahtunut sisällöltään mitä syvin ja sosiaaliselta merkitykseltään ja seurauksiltaan mitä suurin mullistus. Kommunistit ovat kohottaneet korkealle tiedon ja tieteen soihdun. Kulttuurivallankumousta suori-

tettaessa on tehty loppu väestön lukutaidottomuudesta, ja miljoonat ihmiset ovat päässeet osallisiksi kulttuurin ja tieteen saavutuksista. Kansa on saanut oman sivistyneistönensä. Olemme jo kauan olleet ensi tilalla maailmassa insinöörien kouluttamisessa. On syntynyt sosialistinen kulttuuri, tulevaisuuden yleisinhimillisen kulttuurin esikuva. Neuvostoyhteiskunnan ideologiaksi on tullut marxismi-leninismi. Yksityisomistuksen synnyttämä ihmisviha on häipynyt menneisyyteen. Neuvostoihmisen elämässä ja toiminnassa ovat päässeet voitolle kollektiivisuuden periaatteet.

Puolue on ratkaissut mitä pulmallisimman ongelman, joka on vuosisatoja askarruttanut ihmiskuntaa ja joka on vieläkin kärkevä kapitalismin maailmassa — *kansakuntien keskinäissuhteita koskevan ongelman*. Tsaristista Venäjää sanottiin "kansojen vankilaksi". Neuvostoliittoa sanotaan kansojen veljesperheeksi, kansakuntien ystävyuden ja kukoistuksen maaksi. Neuvostojärjestelmä on kohottanut uuteen elämään ja johtanut kukoistukseen kaikki entiset sorretut ja oikeudettomat kansat, jotka olivat historiallisen kehityksen eri asteilla alkaen patriarkaalisesta sukulaitoksesta kapitalistiseen järjestelmään saakka. Entiset takapajuiset kansat ovat kehittyneempien kansakuntien ja ennen kaikkea Venäjän suuren kansan avulla vältäneet kapitalistisen kehitystien ja kohonneet kehittyneimpien tasalle. Neuvostoliitossa on muodostunut uusi historiallinen yhteisö eri kansallisuuksista, joille ovat ominaisia yhteiset piirteet, — neuvostokansa. Niillä on yhteinen sosialistinen kotimaa — Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto, yhteinen taloudellinen perusta — sosialistinen talous, yhteinen yhteiskunnallinen luokkarakenne, yhteinen maailmankatsomus — marxismi-leninismi, yhteinen päämäärä — kommunismin rakentaminen ja paljon yhteisiä piirteitä henkisessä olemuksessa, mentaliteetissa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Kaikkien näiden jättiläismäisten uudistusten tuloksena *ihmisten elinehdot ovat perusteellisesti muuttuneet*. Tsaarin Venäjällä työläisten työpäivä oli raskas ja kesti usein 12—14 tuntia. Palkka riitti hädin tuskin kurjaan toimeen-

tuloon. Monet työläiset asuivat kehuissa hökkelissä. Talonpojat kärsivät todellista maannälkää. Joka kolmas perhe oli ilman hevosta. Suurin osa sadosta meni veroihin ja muihin pakkomaksuihin. Talonpoikaiston valtaosan ravinto oli perin kehuo: lihaa syötiin vain suurina juhlapäivinä ja sokeria pidettiin ylellisyystavarana, johon ei ollut varaa. Joka vuosi tuhansia talonpoikia sortui tiloiltaan, ja he täydensivät kaupunkien työttömien armeijaa.

Sosialismi on tuonut kansoille toisenlaisen elämän. Työtätekevien pelottavasta vitsauksesta, työttömyydestä, on tehty loppu jo kauan sitten. Kun otetaan huomioon työttömyyden poistaminen ja työajan lyheneminen, on työläisten reaali-palkka kasvanut neuvostovallan vuosina 5,8-kertaiseksi ja talonpoikien reaali-tulot enemmän kuin 6-kertaiseksi. Työtätekevien asumuksiin ovat löytäneet tiensä kaasu, sähkö, televisio ja radio, jääkaappi, kirjat ja sanomalehdet. Asuntojen vuokrat ovat Neuvostoliitossa maailman alhaisimmat. Lakia verojen lakkauttamisesta toteutetaan jo käytännössä. Selvä osoitus saavutuksistamme on se tosiasia, että ihmisen keski-ikä on pidentynyt meillä 69 vuoteen. Sosialismi on siis pidentänyt ihmisiän runsaasti kaksinkertaiseksi. Kommunismissa ihmisikä pitenee edelleen ja runoilijan unelma: "Eläkäämme sata vuotta tuntematta vanhuutta" muuttuu todellisuudeksi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Sosialismi on ensimmäisen kerran historiassa taannut todellisuudessa perustavat sosiaaliset ihmisoikeudet: oikeuden työhön, oikeuden lepoon, oikeuden aineellisesti turvattuun toimeentuloon vanhuuden päiinä sekä ihmisen sairastuessa ja menettäessä työkykynsä, oikeuden sivistykseen. Sosialismi on antanut neuvostoihmisille vahvan varmuuden omasta ja lastensa tulevaisuudesta samoin kuin saavutetun hyvinvoinnin pysyvyydestä, kehittänyt heissä historiallista optimismia.

Sosialismin jättiläisvoiman todisti näkyvästi Suuri isänmaallinen sota, jossa Saksan voittamattomina pidetyt fasistiset sotalaumat kärsivät musertavan tappion.

Sosialismin voiton seurauksena on tapahtunut valtavia

muutoksia yhteiskuntakehityksen luonteessa. Tuhansia vuosia ihmiset olivat kärsineet yhteiskunnallisten lakien alkuvoimaisesta vaikutuksesta ja olleet niiden säälittäviä leikkikaluja. Sosialismin vallitessa ihmiset eivät ainoastaan tiedosta objektiivisia lakeja, vaan oppivat niitä myös hallitsemaan. Työläiset ja talonpojat, joita riistäjät halveksivat pitäen heitä persoonattomana ja hidasliikkeisenä massana, ovat sosialismin oloissa osoittaneet todella rajatonta luovaa kykyä, ihmeteltävää sankaruutta, tarunomaista urhoollisuutta ja jättiläismäistä voimaa. Neuvostoliiton esimerkki on herättänyt kaikkien maiden työtätekevien sydämessä uskoa omiin voimiinsa.

Sosialistisen järjestelmän oleellinen paremmuus, josta meidän maamme on näkyvänä osoituksena, antaa mitä vakuuttavimman vastauksen kysymykseen, mitä tietä ihmiskunnan on kuljettava. Elämä on osoittanut, että porvarillisten ja sosialidemokraattisten puolueiden kaikki suunnitelmat ovat kärsineet vararikon; nuo puolueet eivät ole täyttäneet lupauksiaan, ne eivät ole ratkaisseet eivätkä ole voineet ratkaista ainoatakaan sosiaalista perusongelmaa. Historia on todistanut, että kommunistit ovat ainoa yhteiskunnallinen, poliittinen voima, joka todella ratkoo ihmiskuntaa askarruttavia sosiaalisia ongelmia ja toteuttaa ohjelmallisia ennakkosuunnitelmiaan.

2. Maailman kehityksen tärkeimmät tulokset

Toverit! VIII edustajakokouksen hyväksymässä puolueen ohjelmassa osoitettiin, että imperialismin ja sen ristiiriitojen kehittyminen "on tehnyt väistämättömäksi kapitalismin romahduksen ja siirtymisen korkeampityyppiseen yhteiskuntatalouteen". Ohjelmassa julistettiin: on alkanut proletaarisen, kommunistisen maailmanvallankumouksen aikakausi. Historian tapahtumien myöhempi kehitys on ollut sellaista kuin marxilais-leniniläiset ennustivat.

Verratkaamme vuoden 1919 aikaista ja nykypäiväistä valtiollista maailmankarttaa.

	1919				1961			
	Pinta-ala		Väestö		Pinta-ala		Väestö	
	milj. km ²	%	milj.	%	milj. km ²	%	milj.	%
I. Koko maailma	135,4	100	1 777	100	135,4	100	3 017	100
Siitä:								
1) Sosialistinen maailma	21,7	16,0	138,0	7,8	35,1	25,9	1 072	35,5
2) Muu maailma	113,7	84,0	1 639	92,2	100,3	74,1	1 945	64,5
II. Imperialistiset suurvallat (USA, Englanti, Länsi-Saksa, Ranska, Japani, Italia) ja niiden siirtomaat .	60,3	44,5	855	48,1	18,6	13,7	541,5	17,9
III. Kaikki siirtomaat, puolisiirtomaat ja dominiot	104,5	77,2	1 230	69,2	14,2	10,5	85,4	2,8
IV. Vuoden 1919 jälkeen itsenäistyneet entiset siirto- ja puolisiirtomaat (sosialistisia valtioita lukuun ottamatta)	—	—	—	—	72,2	53,4	1 228	40,7

Mitä tämä vertailu todistaa? Nykyajan suuret vallankumoukselliset voimat ovat ratkaisevalla tavalla muuttaneet maailman kasvoja. Imperialismi on peruuttamattomasti menettänyt herruutensa kansojen valtaosaan nähden. On hahmottunut se tärkein valtatie, jota ihmiskunta kulkee eteenpäin. Tämä valtatie on sosialismi.

Sosialistisen maailmanjärjestelmän muodostuminen on meidän aikakautemme etenevän yhteiskuntakehityksen tärkein tulos. Sosialistisen vallankumouksen voitto Kiinassa sekä useissa Euroopan ja Aasian maissa on vuoden 1917 Lokakuun jälkeen maailmanhistorian huomattavin tahtuma.

Sosialistinen maailmanjärjestelmä on nuori järjestelmä. Mutta sille on jo nyt karttunut niin paljon kokemusta, että tämän perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä, joilla on valtava merkitys koko ihmiskunnan tulevan kehityksen suunnan määrittelemiselle.

Ei enää yhden maan, vaan suuren valtioryhmän kokemus on vahvistanut, että kapitalistisen järjestelmän vaihtuminen sosialistiseen on väistämätöntä, ja todistanut sosialismin ratkaisevasti paremmaksi. Uusi järjestelmä on turvannut tuotantovoimien nopean kehityksen, työtätekevien elintason jatkuvan kohoamisen, vapautumisen riistosta, yksilön laajat yhteiskunnalliset ja poliittiset oikeudet.

Veljesmaiden maineikkaat marxilais-leniniläiset puolueet ovat kartuttaneet oleellisesti sosialistisessa vallankumouksessa ja sosialismin rakentamisessa saatua kollektiivista kokemusta. Kansainvälisellä työväenliikkeellä on nyt Neuvostoliiton valtavan kokemuksen lisäksi käytettävissään kokemukset proletariaatin uudenmuotoisen diktatuurin — kansandemokratian kehittämisestä, kokemus rauhanomaisesta siirtymisestä vallankumouksen demokraattisesta vaiheesta sosialistiseen vaiheeseen; kokemus parlamentin ja monipuoluejärjestelmän käyttämisestä sosialismin rakentamisen eduksi; kokemus sosialistisen yhteiskunnan rakentamisesta teollisesti kehittyneissä maissa; kokemus taloudellisesti heikosti kehittyneiden maiden siirtymi-

sestä kapitalistisen kehitysvaiheen ohi sosialismiin; kokemus maaseudun sosialistisesta uudistamisesta ilman maan kansallistamista ottaen huomioon sen, että talonpoikaiston syvällä kiintymyksellä maan yksityisomistukseen on pitkäaikaiset perinteet.

Sosialismi on luonut uudenlaiset valtioiden ja kansojen väliset taloudelliset ja poliittiset suhteet. Sosialistinen internationalismi, kaikkinaisen toverillinen yhteistyö ja veljellinen keskinäisapu, kaikkien suvereenisten maiden täydellinen tasavertaisuus ovat sosialistiselle ystävyysliitolle ominaisten suhteiden peruspiirteitä. Sosialistisessa ystävyysliitossa on tehty ainiaaksi loppu kansakuntien vuosisataisesta vastakohtaisuudesta ja siinä ovat voittaneet kansojen veljeyden ja ystävyysperiaatteet. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a .)

Sosialistinen järjestelmä on muodostumassa tekijäksi, joka suuntaa yhä ratkaisevammin maailman kehitystä rauhan ja yhteiskunnallisen edistyksen hyväksi. Sosialistinen ystävyysliitto innostaa esimerkkinsä voimalla muiden maiden työväenluokkaa ja kaikkia työtätekeviä taistelemaan entistä voimakkaammin kapitalistista sortoa vastaan, elin-oikeuksiensa ja etujensa puolesta, yhteiskunnallisen ja kansallisen vapautuksen puolesta, pysyvän rauhan puolesta. Itse elämä saa joukot käsittämään, että sosialismi edustaa maailman todellista nuoruutta, jota vastoin kapitalismi on sen eilispäivä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a .)

Maailman kehityksen toisena historiallisesti merkittävä-nä tuloksena on siirtomaajärjestelmän luhistuminen. Sosialismin syntyminen ja vakiintuminen merkitsi sorrettujen kansojen vapautumisen aikakauden alkua. Sellainen historiallinen tapahtuma kuin yli puolentoista miljardin ihmisen vapautuminen siirtomaasorrosta saattoi tapahtua vasta, kun sosialismista oli tullut mahtava voima. Kansalliseen vapautukseen tähtäävät vallankumoukset ovat antaneet murskaavan iskun siirtomaa-Bastiljille. Siirtomaavaltojen raunioille on syntynyt 42 suvereenista valtiota.

Imperialismi muutti kokonaisia maanosia kansojen van-
kiloiksi. Se kytki orjuuden kahleisiin satoja miljoonia ihmi-
siä, piti ne vuosisatoja erossa sivistyksestä, runteli Aasian,
Afrikan ja Latinalaisen Amerikan maiden talouden luon-
teeltaan yksipuoliseksi maatalous- ja raaka-aineita tuot-
tavaksi taloudeksi. Päätelkää itse, toverit. Maissa, joissa
asuu enemmän kuin kaksi kolmannesta ei-sosialistisen
maailman väestöstä, valmistetaan vain noin kymmenesosa
kapitalistisen talouden jalostavan teollisuuden tuotemää-
rystä, noin 3 % koneista ja kalustosta ja 5 % rauta- ja te-
rästeollisuuden tuotteista. Aasian ja Afrikan alikehittyneis-
sä maissa keskimääräinen vuositulo asukasta kohti on 20—
25 kertaa pienempi kuin Amerikan Yhdysvalloissa.

Kapitalististen "sivistäjien" pitkäaikaisen "huolenpi-
don" seurauksena Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Ameri-
kan siirtomaissa miljoonia ihmisiä kuolee kirjaimellisesti
nälkään. Ihmisten elinikä on näillä seuduilla miltei 2 ker-
taa lyhyempi kuin entisissä emämaissa. Afrikassa lasten
kuolleisuus on tavattoman suuri. Yli 80 % Afrikan aikui-
sesta väestöstä ja yli 40% Latinalaisen Amerikan väestös-
tä ei osaa lukea eikä kirjoittaa. Näin hirvittävän kalliiksi
on tullut "vapaan maailman" niin sanottu sivistys. On
luonnollista, että kansat hävittävät siirtomaaorjuuttajien
luoman häpeällisen järjestelmän.

*Maailman kehityksen kolmantena tuloksena on kapita-
lismien jyrkkä ja kaikinpuolinen heikkeneminen ja sen yleis-
en kriisin kärjistyminen entisestään. Elämä on vahvista-
nut täysin oikeaksi kapitalismia ja sen korkeinta vaihetta,
imperialismia, koskevan leniniläisen erittelyn, joka on esi-
tetty puolueemme toisessa ohjelmassa. Sen vuoksi olemme
katsonet tarpeelliseksi toistaa puolueen uudessakin ohjel-
massa tätä kysymystä koskevat perusajatuksat.*

Sosialistiset ja kansalliseen vapautukseen tähtäävät
vallankumoukset, sosialistisen maailmanjärjestelmän kas-
vu ja siirtomaajärjestelmän luhistuminen ovat syventäneet
ratkaisevalla tavalla kapitalismin yleistä kriisiä, jonka ke-
hityksessä on viime vuosien aikana alkanut uusi, kolmas

vaihe. Mutta kapitalismin kriisiä eivät kärjistä vain nämä kolme tekijää. Maailman kapitalismin kriisi on laaja ja monipuolinen prosessi, joka käsittää porvarillisen yhteiskunnan elämän kaikki puolet: talouselämän, sisä- ja ulkopoliitiikan sekä ideologisen päällysrakennelman.

Ennen kaikkea huomautettakoon, että *kapitalismin taloudellinen epävakaisuus ja eri maiden kehityksen epätasaisuus toisiinsa verrattuna on jyrkästi lisääntynyt*. Kapitalistisen järjestelmän taloudellisen kehityksen vauhti hiljenee ja on useissa maissa vain hieman väestön kasvua nopeampi, talouspulat toistuvat yhä useammin varsinkin Amerikassa. Sotatarviketuotanto on muodostunut talouselämän pysyväksi osaksi. Militarismi on saavuttanut valtavat mittasuhteet. 15—20% kansantulosta käytetään aseistukseen. Huomattavaa osaa työvoimasta ei käytetä aineellisten hyödykkeiden tuotantoon. Tuotantokoneiston kroonillinen alikuormitus saa entistä laajemmat mittasuhteet. Pula-aikoina jää useilla tuotantoaloilla jopa 50 % tuotantotehosta käyttämättä. Monissa maissa ilmenee joukkotyöttömyyttä, joka on muodostunut todelliseksi kansalliseksi vitsaukseksi, puhumattakaan maataloudessa esiintyvistä liikaväestöstä. Virallisten tilastotietojen mukaan Pohjois-Amerikan ja Länsi-Euroopan kehittyneissä kapitalistisissa maissa sekä Japanissa ja Australiassa on teollisuusproletariaatin 85 miljoonasta 8—10 miljoonaa täys-työtöntä. Tämä merkitsee, että keskimäärin joka yhdeksäs on työtön.

Maailman kapitalismin poliittinen epävakaisuus on lisääntynyt, varsinkin luokkavastakohtien kärjistymisen johdosta. Tästä ovat vakuuttavana todistuksena pienen monopolistiryhmän ja muiden kansankerrosten välisten ristiriitojen syveneminen, työväenluokan taistelun valtavat mittasuhteet, talonpoikien taistelun voimistuminen ja työtätekevien joukkoesiintymiset demokratian puolesta, fasismia ja sotilaallisia tyrannijärjestelmiä vastaan. Kaunopuheisena todistuksena siitä on myös kommunististen puolueiden merkityksen ja vaikutuksen jatkuva kasvu.

Imperialismin rakennus on perustasta katon harjaan saakka kärkevän ja syvällekäyvän kriisin syövyttämä. Tämä ei tietenkään merkitse, että imperialismi olisi joutunut täydellisesti lamatilaan ja että sen tuotantovoimat olisivat kokonaan tyrehyyksissä. Tilapäistekijöiden vaikutuksesta talous saattaa tiettyinä kausina kehittyä joissakin kapitalistisissa maissa nopeammin kuin toisissa. Mutta yleensä kapitalistiset tuotantosuhteet kahlehtivat yhä enemmän nykyisten tuotantovoimien kehitystä. Niiden kehityksen mittapuuna on meidän aikanamme sosialististen maiden tuotannon kasvun vauhti. Kun kapitalistisen talouden vuotuinen kasvu 10 viime vuoden aikana ei ole keskimäärin ylittänyt 5⁰/₀, on se sosialistisessa maailmassa ollut lähes 14⁰/₀.

Imperialismin ideologit ja poliitikot yrittävät todistaa, että kapitalismilla on muka vielä käytettävissä suuria mahdollisuuksia ja "voimavaroja" kehittymistään varten. Kei-notellen kapitalistisen talouselämän uusilla ilmiöillä oikeistososialistit ja muut imperialismiin puolustelijat kuvaavat asian sellaiseksi, että kapitalismi muka muuttaa luonnettaan ja kehittyy miltei sosialismin suuntaan. Kaikki tuo on tietysti hölynpölyä. Todellisuudessa nämä uudet ilmiöt vain vahvistavat kirkkaammin kuin mikään muu Leninin imperialismista esittämän analyysin. Ne osoittavat, ettei kapitalismi suinkaan "muunnu" miksikään, vaan heikkenee yhä enemmän, sen ristiriidat kärjistyvät, sen lahoaminen voimistuu ja loismaisuus lisääntyy.

Mihin imperialismiin puolustelijat oikeastaan panevat toivonsa? Ennen kaikkea valtiomonopolistiseen kapitalismiin. Mutta kuten tunnettua valtiomonopolistinen kapitalismi on vaikuttanut jo kauan. Ja mitä on osoittanut elämä? Se on todistanut, että valtiomonopolistinen kapitalismi ei suinkaan merkitse kapitalistisen kehityksen uuden, imperialismista eriävän vaiheen alkamista eikä porvarillisen valtion muuttumista sovintotuomariksi, eräänlaiseksi luokkien yläpuolella olevaksi voimaksi, joka muka valvoo samalla tavalla niin yksityisten kuin yhteiskunnankin

etuja, työn ja pääoman etuja. Valtiomonopolistinen kapitalismi merkitsee monopolien ja valtion voimien yhdistymistä samaksi koneistoksi, joka alistaa kansakunnan elämän joka suhteessa palvelemaan finanssiharvainvallan etuja. Talouselämän perustana ovat ja pysyvät monopolit. Eivätkä vain eri maiden puitteissa, vaan koko kapitalistisen maailman mitassa. Riittää kun sanoo, että miltei kolmannes kapitalistisen maailman tuotannosta on keskittynyt vain kahdensadan suurmonopolirytyksen käsiin. Monopolit ovat kuin jättiläismustekaloja, jotka ovat vanginneet lonkeroinhinsa kokonaisia maita ja mantereita ja imevät kansojen elämännesteitä.

Tietysti siirtyminen valtiomonopoleihin ja valtion sekaantuminen yhä suuremmassa määrässä kapitalistiseen uusintamisprosessiin tekevät mahdolliseksi vaikuttaa tietyllä tavalla tuotantovoimien kehitykseen ja auttavat kokoamaan voimavaroja finanssiharvainvallan hyväksi. Valtion puuttumisella taloudellisiin suhteisiin monopolien etujen hyväksi on ollut joltistakin merkitystä tietyille tuotannon lisääntymiselle ja kiinteän pääoman uudistumiselle sodanjälkeisinä vuosina. Tietäen, miten uhkaavia yhteiskunnallisia jälkiseurauksia voi koitua niin laajoista talouspulista kuin oli vv. 1929—1933 talouspula, monopoliporvaristo yrittää heikentää kapitalismille ominaisten taloudellisten järkytysten hävittävää voimaa sellaisten menetelmien kuin valtiosäännöstelyn avulla. Valtiomonopolistinen kapitalismi ei kuitenkaan lakkauta eikä voikaan lakkauttaa kapitalismin taloudellisia lakeja, tuotannon luonnonvoimaisuutta ja anarkiaa, talouspulia ja muita kapitalistisen järjestelmän vikoja.

USAssa valtiomonopolistinen kapitalismi on hyvin pitkälle kehittynyttä. Entä mitä se on antanut maalle? Juuri siellä tuotantolaitosten alikuormitus on laajinta. Samaan aikaan kuin kapitalismin maailmassa tavattoman suuret ihmisjoukot näkevät nälkää, amerikkalaiset monopolistit myöntävät varoja kylvöalojen supistamista ja maataloustuotannon pienentämistä varten. Kehutun "täystyöllisyys-

den" asemesta siellä on vakinainen monimiljoonainen täys- ja osatyöttömien armeija.

Tästä näkyy, ettei ole mitään syytä pitää valtiomonopolistista kapitalismia imperialismin pelastuskeinona.

Amerikan imperialismi pyrkii esiintymään maailman kapitalismin suojelijana ja pelastajana. Sanomattakin on selvää, että USA on kapitalistisen maailman rikkain ja mah-tavin valtakunta. Mutta se on yhä enemmän muodostumas-sa kapitalismin taloudellisten vaikeuksien pesäpaikaksi. Samalla ansaitsee huomiota myös seuraava tosiasia: jo kokonaisen vuosikymmenen ajan USAn osuus kapitalistisen maailman tuotannossa ja kaupassa on jatkuvasti pienentynyt. Amerikan kapitalismi on jo sivuuttanut kohokoh-tansa ja kallistuu laskusuuntaan.

On olemassa vielä yksi syy, jonka vuoksi USAn lasket-mat koko kapitalistisen maailman "yhdistämisestä" sen suojeluksen alaisena ovat osoittautuneet kestäättömiksi. Se on imperialististen valtojen välinen lakkaamaton talou-dellinen eripuraisuus. Kansainväliset valtiomonopolistiset järjestöt, joita on syntynyt tunnuksenaan kapitalististen maiden yhdistyminen ja markkinaongelman lieventäminen, ovat tosiasiallisesti uusia kapitalistisen maailman mark-kina-alueiden uudelleenjakomuotoja ja ne muodostuvat kärkevien hankausten ja selkkausten pesäkkeiksi. Imperia-lismin leirissä vaikuttaa objektiivisesti ja punoutuu toisiin-sa kaksi tendenssiä: toisena on sen kaikkien voimien yh-distyminen sosialismia vastaan ja toisena sekä imperia-lististen valtojen välisten että niiden ja muiden kapitalis-tisen maailman valtioiden välisten ristiriitojen voimistu-minen. Yhdysvaltojen ei ole onnistunut eikä onnistu voit-taa tätä toista tendenssiä. USAn finanssiharvainvallalla ei ole käytettävissään voimia eikä keinoja pystyäkseen pyr-kimystensä mukaisesti pelastamaan kapitalismin saatikka pääsemään maailman herraksi.

Toverit! Mitä jyrkemmin kapitalismin riisto-olemus, sen kansanvastainen ideologia ja moraalinen rappeutuminen ilmenevät, sitä äänekkäämmin porvariston asiamiehet yrit-

tävät ylistää kapitalismia. Mutta mitä kapitalismi on antanut ihmiskunnalle? Se runtelee ja suuntaa ihmisiä vastaan heidän luovan henkensä aikaansaannokset. Atomivoiman vapautumisesta se on tehnyt koko ihmiskuntaa uhkaavan vaaran. Joka askeleella kapitalismi käyttää uutta tekniikkaa ihmistä vastaan. Muutamien maiden rikkauden lähteenä on monien muiden maiden kansojen kurjuus. Marxin sanoja käyttäksemme yksinpä tieteen kirkas valokaan ei voi kapitalismin vallitessa loistaa muutoin kuin tietämättömyyden synkällä taustalla.

Mitättömän pieni miljardöörien ja miljoonamiesten ryhmä ei ainoastaan määrää mielensä mukaan kapitalistisen maailman koko rikkaudesta, vaan muuttaa jopa kokonaisten kansakuntien elämän vaihtorahaksi. Yhden sukupolven aikana imperialistit ovat kahdesti sytyttäneet maailmansodan. Noin 80 miljoonaa surmattua ja sotavammaista, mitaamattomasta aineellisten arvojen hävityksestä puhumattakaan, on hinta, jonka ihmiskunta on saanut maksaa imperialismin politiikasta. Eräiden tutkijoiden laskelmien mukaan sodankäyntiin ja sotavalmisteluihin käytettiin 20. vuosisadan alkupuoliskolla (vv. 1900—1953) maailmassa yli 4 biljoonaa dollaria, mikä on suorastaan astronominen luku.

Tarkastelkaamme, mitä näillä varoilla olisi voitu tehdä ihmisten hyväksi. Niillä olisi voitu pitää maksuttomasti leivässä planeettamme koko väestöä puoli vuosisataa. Näillä varoilla olisi voitu rakentaa ajanmukaisia asuntoja 500 milj. perheelle, ts. maapallon väestön kahdelle kolmannekselle. Nykyään imperialismi pakottaa ihmiskunnan käyttämään vuosittain sotatarkoituksiin ainakin 100 miljardia dollaria. Jos tästä summasta käytettäisiin vuosittain edes 20 % heikosti kehittyneiden maiden auttamiseen 25 vuoden aikana, näillä varoilla voitaisiin rakentaa voimalaitoksia, joiden yhteinen teho olisi 230 milj. kW, terästehtaita, jotka tuottaisivat vuosittain 185 milj. tonnia terästä, kastella yli 100 milj. hehtaaria maita ja saada aikaan paljon muuta suurta kansojen elämän parantamiseksi. Kaikki

tämä todistaa vielä kerran, miten ajankohtainen merkitys kansoille on kamppailulla aseistariisunnan puolesta.

Jos teemme yhteenvedon maailman kehityksen tärkeimmistä tuloksista, niin voimme sanoa, että historian kehitys on sellaista kuin Marx ja Lenin sen ennakoivat. Sosialismin voimat, maailman edistykselliset voimat kasvavat, kansat luopuvat yhä päättäväisemmin imperialismista. Imperialismin tuho ja sosialismin voitto ovat väistämättömiä koko maailman mitassa. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

II. KOMMUNISMI ON PUOLUEEN JA KANSAN SUURI PÄÄMÄÄRÄ

Toverit! Uuden ohjelman hyväksyminen merkitsee uutta etappia puolueemme ja koko neuvostoyhteiskunnan kehityshistoriassa. Puolueemme jokainen ohjelma vastaa maamme kehityksen tiettyä historiallista vaihetta. Mutta kaikki nämä ohjelmat ovat yhteydessä toisiinsa. Yhtenäisen kokonaisuuden osiksi käsitettyinä ne muodostavat sopusuhtaisen, käytännössä kokeillun ja oikeaksi todetun marxilais-leniniläisen teorian sosialistisesta vallankumouksesta, sosialismin ja kommunismin rakentamisesta. NKPN ohjelmia voidaan verrata kolmivaiheiseen rakettiin. Ensimmäinen vaihe irrotti maamme kapitalistisesta maailmasta, toinen kohotti sen sosialismiin ja kolmannen tehtävänä on viedä se kommunismin kiertoradalle. Toverit, tämä raketti on mainio. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Se kulkee tarkasti suunnassa, jonka nerokas Lenin ja vallankumouksellinen teorianamme ovat osoittaneet, sitä vie eteenpäin mitä tehokkain voima — kommunismin rakentajien voima. (Suosionosoituksia.)

Mitkä ovat ohjelman luonnoksen peruspiirteet?

Pääasia on, että *se on konkreettinen tieteellisesti perusteltu ohjelma kommunismin rakentamiseksi*. Luonnoksessa

osoitetaan selvästi, millä tavalla kommunismin valoisa rakennus pystytetään. Me näemme, millä tavalla se on rakennettava, miltä se näyttää sekä päältä että sisältä, min-kälaisia ihmisiä siinä elää ja mitä he tekevät, jotta kommunismin rakennus muodostuisi entistä viihtyisämmäksi ja kauniimmaksi. Sille, joka haluaa tietää, mitä kommunismi on, voimme vastata ylpeyttä tuntien: "Lukekaa puolueemme ohjelma." (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Ohjelmaluonnos merkitsee *uutta vaihetta Marxin, Engelsin ja Leninin vallankumouksellisen teorian kehityksessä*. Ohjelma antaa selvän vastauksen kaikkiin kommunismin puolesta käytävän taistelun teoriaa ja käytäntöä koskeviin peruskysymyksiin, nykyisen maailmankehityksen tärkeimpiin kysymyksiin. Valtava, todella historiallinen merkitys ohjelmaluonnoksen valmistelun kannalta on ollut NKPN XX ja XXI edustajakokouksella, jotka ovat antaneet paljon periaatteellisesti uutta puolueen ja neuvostoyhteiskunnan elämän peruskysymysten ratkaisemisessa, maailman kehitysprosessien erittelyssä. Ellei olisi ollut NKPN XX ja XXI edustajakokousta, meidän olisi ollut paljon vaikeampaa laatia tämä ohjelma.

Luonnoksen koko henki, koko sisältö, kuvastaa *marximin-leninismien teorian ja kommunistisen rakennustyön käytännön yhtenäisyyttä ja erottamattomuutta*. Ohjelmassa määritellään konkreettisesti teollisuuden ja maatalouden tehtävät, valtion, tieteen ja kulttuurin kehityksen, kommunistisen kasvatustyön tehtävät. Toverit, ajatelkaapa, miten korkealle neuvostoihminen onkaan kohonnut, kun hän voi osoittaa yhteiskunnallisen kehityksen suuntaviivat näin pitkäksi historialliseksi kaudeksi!

Puolueen kolmas ohjelma on koko neuvostokansan ohjelma. Silloin kun puolue hyväksyi ensimmäisen ohjelmansa, sitä seurasivat pienet valveutuneiden työläisten ryhmät. Kun se hyväksyi toisen ohjelmansa, sitä seurasivat työväenluokka ja työtätekevän talonpoikaiston perusjoukot. Nyt puoluetta seuraa koko neuvostokansa. Kansamme on

ottanut puolueen ohjelman omaksi asiakseen, elämänsä suureksi päämääräksi. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Uusi ohjelma toteuttaa käytännössä täydellisesti puolueen tunnuksen: "Kaikki ihmistä varten, kaikki ihmisen hyväksi." Ensi sijalla ohjelmassa ovat kansan aineellisen elintason ja kulttuurin jatkuvaa kohottamista sekä ihmisyyksilön kukoistusta koskevat kysymykset. Ja tämä on aivan lainmukaista. Bolshhevikit kohottivat vallankumouksen lipun tehdäkseen työkansan elämän valoisaksi ja onnelliseksi. Puolueen kolmas ohjelma on merkinä sellaisen ajan alkamisesta, jolloin neuvostokansan kaikki suuren asiansa vuoksi kokemat vaikeudet ja kieltäytykset korvautuvat satkertaisesti.

Ohjelman luonnoksen lähtökohtana ovat uudet kansainväliset olosuhteet: *kommunismia ei rakenneta kapitalististen maiden saartamana, vaan oloissa, jolloin on olemassa sosialistinen maailmanjärjestelmä ja jolloin sosialismin ylivoima verrattuna imperialismin voimiin, rauhan voimien ylivoima verrattuna sodan voimiin, kasvaa.* Imperialistiset valtiot pyrkivät tietysti kaikkiin tavoin häiritsemään neuvostomaan taloudellista ja sosiaalista edistystä, pakottavat sen käyttämään varoja maan puolustukseen. Ellei näin olisi laita, kehityksemme vauhti olisi vieläkin nopeampi. Mutta samalla, sitä mukaa kuin sosialismin voimat lisääntyvät ja maailman imperialismi heikkenee, muodostuvat entistä suotuisimmat edellytykset taloudellista ja kulttuurirakennustyötämme varten.

Ohjelmamme on sosialistisen internationalismin läpitynkema. Leninin puolue on aina täyttänyt kunnialla velvollisuutensa rajantakaisia veljiään kohtaan. Lokakuussa 1917 se sytytti maailman ylle vapauden aamuruskon. Se pystytti sosialismin majakan, joka vilkkuu kaikille kansoille ja osoittaa niille tien uuteen järjestelmään. Leninin puolue on vastaisuudessaakin kantava korkealla internationalismin lippua. Tärkeimmäksi kansainväliseksi velvolli-

suudekseen puolue katsoo nyt kommunismin rakentamisen historiallisesti lyhyessä ajassa. (Suosionosoituksia.)

Ohjelman luonnos on *todellisen kommunistisen humanismin asiakirja, se on kansojen välisen rauhan ja veljeyden aatteiden läpätunkema*. Me asetamme valtiomme kasvavan mahdin palvelemaan ihmiskunnan rauhan ja edistyksen asiaa. Kun Neuvostoliitosta tulee johtavin teollisuusvalta, kun sosialistinen järjestelmä muuttuu lopullisesti maailman kehityksen ratkaisevaksi tekijäksi, kun rauhan voimat karttuvat entisestään kaikkialla maailmassa, silloin vaakakuppi painuu lopullisesti rauhanvoimien puolelle ja kansainvälistä säätä osoittava ilmapuntari näyttää: "Selkeää. Maailmansodan vaara on ainiaaksi ohi." (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Toverit! Kommunismi on ihmiskunnan vuosisatainen unelma. Työtätekevät joukot ovat olleet siinä varmassa uskossa, että orjuuden ja riippuvaisuuden, mielivallan ja kurjuuden, ankan leipätaistelun ja kansojen välisten sotien tilalle tulee yhteiskunta, jossa vallitsevat Rauha, Työ, Vapaus, Tasa-arvoisuus, Veljeys. (Suosionosoituksia.) Joukkojen alkuvoimainen liike on synnyttänyt utooppisia teorioita tulevaisuuden kulta-ajasta.

Utooppisen sosialismin edustajat arvostelivat terävästi riistojärjestelmää ja sen vikoja. He kuvailivat tulevaisuuden yhteiskuntaa. Mutta utopistit olivat lähempänä totuutta silloin, kun he puhuivat siitä, mitä sellaisessa yhteiskunnassa ei tule olemaan, kuin silloin, kun he viitoittivat sosialismin toteuttamisen teitä. Siitä huolimatta me löydämme nytkin näiden ihannejärjestelmästä piirrettyjen kuvien fantastisuuden verhon alta nerokkaiden aatteiden alkioita. Me muistelemme kunnioituksen tuntein suuria utopisti-sosialisteja — Saint-Simonia, Fourier'ta, Owenia, Campanellaa, Morea ja meidän venäläisiä vallankumouksellisia demokraattejamme Tshernyshevskiä, Herzeniä, Belinskiä ja Dobroljubovia, jotka pääsivät lähemmäksi tieteellistä sosialismia kuin muut.

Mutta vasta Marx, Engels ja Lenin loivat tieteellisen kommunismin teorian ja osoittivat reaalisen tien uuteen yhteiskuntaan ja ne vallankumoukselliset voimat, joiden kutsumuksena on vanhan maailman murskaaminen ja kommunismin maailman rakentaminen.

Marx ja Engels määrittelivät kommunismin luonteenomaisimmat piirteet. Nyt kun me rakennamme käytännöllisesti kommunistista yhteiskuntaa, emme voi olla ihailematta opettajiemme nerokasta kaukokatseisuutta. Heidän katseensa tunkeutui todella kokonaisen vuosisadan läpi.

Puolueemme suuri perustaja Lenin kehitti edelleen marxilaista oppia kommunistisesta yhteiskunnasta, määritteli selvästi kommunismin kaksi vaihetta, hahmotteli sosialismin rakentamissuunnitelman ja esitti ne lait, joiden mukaan sosialismi kehittyi kommunistiseksi yhteiskunnaksi.

Käsityksemme kommunistisesta yhteiskuntajärjestelmästä perustuu kokonaan marxismin-leninismien perustanlaskijoiden tieteellisiin johtopäätöksiin. Eräässä ja varsin oleellisessa suhteessa me olemme kuitenkin paremmassa asemassa kuin he: me elämme 20. vuosisadan jälkipuoliskolla ja käytettävissämme on sosialismia ja kommunismia rakennettaessa saatu valtava, tavattoman arvokas käytännöllinen kokemus. Me emme ole jollakin pienellä valtameren keskellä sijaitsevalla Utopian saarella, jollaista Thomas More kuvitteli, emme Auringon kaupungissa, jonka Tommaso Campanella piirsi, emmekä kaukaisen Amerikan kolkassa, niin kuin Robert Owen suunnitteli. Ei, uutta elämää rakennetaan maapallon valtavalla alueella.

Paitsi sitä, että meillä on nyt paljon selvempi käsitys kommunistisesta yhteiskunnasta, me voimme — ja tämä on tärkeintä — määrittellä myös sen käytännöllisen rakentamisen tiet, antaa tieteellisen kommunismin periaatteille konkreettisen sisällön. Me näemme selvemmin ja tarkemmin monet seikat, joita ajan verho esti edeltäjiämme näkemästä, sillä nyt ovat ilmenneet jo kyllin selvästi ne sosialistisen yhteiskunnan kehitystendenssit, jotka johtavat

kommunismiin voittoon. Seuraten opettajiemme esimerkkiä emme pyri tietysti nytkään määrittelemään kaikkia kehittyneen kommunistisen yhteiskunnan yksityiskohtia.

Ohjelman luonnoksessa kommunismi määritellään seuraavasti:

"Kommunismi on luokaton yhteiskuntajärjestelmä, jossa tuotantovälineet ovat koko kansan yhteisessä omistuksessa, yhteiskunnan kaikki jäsenet ovat sosiaalisesti täysin yhdenvertaisia ja jossa ihmisten kaikin puolin kehittyessä kasvavat myös tuotantovoimat alati kehittyvän tieteen ja tekniikan pohjalla, kaikki yhteiskunnan rikkauden lähteet pulppuavat vuolaina ja toteutuu suuri periaate" jokainen kykijensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan". Kommunismi on järjestyneisyydeltään korkeatasoinen vapaiden ja tietoisten työihmisten yhteiskunta, jossa yhteiskunnallinen itsehallinto vakiintuu, työnteko yhteiskunnan hyväksi muodostuu kaikkien ensimmäiseksi elämäntarpeeksi, tiedostetuksi välttämättömyydeksi ja jokaisen kykyjä käytetään kansan mahdollisimman suureksi hyödyksi."

Pysähdyn tarkastelemaan eräitä kommunistisen yhteiskunnan luonnetta koskevia kysymyksiä. Kommunismi edellyttää järjestyneisyydeltään korkeatasoista ja koko yhteiskunnan mitassa keskitettyä tuotantoa, jota johdetaan mitä laajimman demokratismien periaatteiden mukaisesti. Kommunistinen yhteiskunta ei ole eristyneiden ja itseensä sulkeutuneiden talousorganismien liitto. Ei, kommunistinen yhteiskunta vaatii enemmän kuin mikään muu yhteiskunta kansantalouden yhtenäistä suunnittelua, järjestynyttä työnjakoa ja työajan säännöstelyä. Kaiken tämän välttämättömyys johtuu tuotantovoimien kehityksestä, talouden eri alojen syvällisestä keskinäisestä yhteydestä, jatkuvan teknillisen edistyksen eduista, jaon ja kulutuksen kommunistisista periaatteista. Kommunistinen talous ei voi kehittyä, ellei koko kansa osallistu mitä aktiivisimmin tuotannon johtamiseen.

Ohjelman luonnoksessa esitetään ensimmäisen kerran, missä konkreettisesti muodossa ja millä tavalla toteute-

taan käytännössä kommunistien suuri tunnus ”jokainen kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan”. Kommunistisen yhdenvertaisuuden periaatteiden toteuttamiskeinona on työhön innostavien aineellisten kiihokkeiden ja jatkuvasti laajenevien yhteiskunnallisten varantojen kautta tapahtuvan jaon yhdistäminen oikealla tavalla toisiinsa.

On ihmisiä, joilla on virheellinen, poroporvarillinen käsitys kommunismin ajan elämänehdoista. He ottavat määritelmästä vain toisen puolen: tarpeittensa mukaan, ja järkeilevät likipitäen seuraavaan tapaan: ”Kommunismin aikana voi tehdä työtä, jos haluaa, tai matkustella mielen- sä mukaan Kaukoidästä länteen ja lännestä etelään ja saada siitä huolimatta tarpeittensa mukaan.” Kommunismia varten he varaavat ainoastaan kaikkein isoimman lusikan. (Naurua salissa. Suosionosoituksia.)

Tällaisille henkilöille täytyy tuottaa alusta alkaen pettymys. Heidän käsityksillään ei ole mitään tekemistä kommunismin kanssa. Kommunistisella yhteiskunnalla tulee olemaan käytettävissään mitä kehittynein tekniikka, mitä kehittynein ja järjestynein tuotanto, mitä parhaimmat koneet. Mutta koneita ohjaa ihminen. Ilman ihmistä koneet ovat kuolleita. Sen vuoksi tarkkuus, järjestyneisyys ja kuralaisuus ovat jokaiselle työihmiselle pyhä sääntö, ehdoton käyttäytymisnormi. He tulevat täyttämään velvollisuutensa ei nälkäruoskan pakottamina, kuten kapitalismin valitessa, vaan tietoisesti ja vapaaehtoisesti. Jokainen on käsitettävä velvollisuutensa ja auttava omalla työllään niin aineellisten kuin henkistenkin hyödykkeiden luomista. Kaikkien neuvostoihmisten tulee työskennellä niin, että sitten kun kommunismin valoisa rakennus on pystytetty, jokainen voi sanoa: tässä on osana minunkin panokseni.

Marxismileninismien klassikot korostivat, ettei kommunismin ja sosialismin välillä ole mitään erottavaa muuria, että ne ovat saman yhteiskunta- ja talousmuodostuman kak-

si vaihetta, jotka eroavat toisistaan talouden kehityksen ja yhteiskunnallisten suhteiden kypsyneisyyden puolesta.

Sosialismin kehittyminen ei tapahdu sen omalla perustalla. Niin jättiläismäisiä kuin sosialismin maailmanhistorialliset saavutukset ovatkin, siinä on yhä monessa suhteessa — taloudellisessa, moraalisisessa ja oikeudellisessa suhteessa sekä ihmisten tietoisuudessa — jälkiä vanhasta järjestelmästä, josta se on kehittynyt. Kommunismi on yhteiskuntaelämän korkeampi ja täydellisempi vaihe, ja se voi kehittyä vasta sitten, kun sosialismi on täydellisesti vaikiintunut. Kommunismin aikana hävitetään lopullisesti kaikki kapitalistisen järjestelmän jäljet.

Se seikka, että kommunismi kehittyy omalla perustallaan, tekee sen rakentamisprosessin omalaatuiseksi. Siirtyminen kapitalismista sosialismiin tapahtuu luokkataistelun tietä ja vaatii yhteiskunnallisten suhteiden perinpohjaista murrosta, syvälleikäpää sosiaalista vallankumousta ja proletariaatin diktatuuria. Erotukseksi tästä kommunismiin siirtyminen tapahtuu olosuhteissa, jolloin ei ole riistäjäluokkia ja jolloin yhteiskunnan kaikki jäsenet — työläiset, talonpojat, sivistyneistö — ovat mitä läheisimmin kiinnostuneita kommunismin voitosta ja pyrkivät siihen tietoisesti. Siksi on luonnollista, että kommunismia rakennetaan mitä demokraattisimmin menetelmin, siten, että yhteiskunnalliset suhteet täydellistyvät ja kehittyvät, vanhat elämänmuodot häviävät vähitellen ja uudet syntyvät, punoutuvat ja vaikuttavat toisiinsa. Yhteiskunnalla ei tule olemaan enää niitä vaikeuksia, joita luokkataistelu maassa synnytti. Kaikki tämä tekee mahdolliseksi jouduttaa yhteiskuntakehitystä kommunismiin siirtymisen kaudella.

Ohjelman historialliset puitteet käsittävät 20 vuotta. Minkä vuoksi olemme päätyneet nimenomaan tähän määräraikaan? Ohjelmaluonnosta käsiteltäessä eräät toverit kysyivät: eikö tämän tehtävän suorittamisaika ole liian pitkä? Ei ole, toverit. Jotta yhteiskunta olisi valmis toteuttamaan kommunismin periaatteet, tuotantovoimat on kehitettävä jättiläismäisiksi ja on luotava aineellisten ja henkisten

hyödykkeiden runsaus. Mutta se vaatii tietyn ajan. Kommunismiin malja on yltäkyläisyyden malja ja sen täytyy olla aina ääriään myöten täynnä. Jokaisen on annettava siihen oma osansa ja jokainen ammentaa siitä osansa. Ollisi auttamaton virhe säätää asetus kommunismin voimaansaattamisesta, kun sitä varten ei ole olemassa kaikkia tarpeellisia edellytyksiä. Jos me julistaisimme saattavamme voimaan kommunismin sellaisissa oloissa, jolloin malja ei ole vielä läheskään täysi, joutuisimme ammentamaan siitä vähemmän kuin tarvitsemme. Sillä tavoin me vain saattaisimme huonoon valoon kommunismin aatteet, horjuttaisimme työtätekevien aloitteellisuutta ja jarruttaisimme kulkuamme kommunismiin. Me pidämme ohjeenamme tarkkoja tieteellisiä laskelmia. Ja nämä laskelmat osoittavat, että me rakennamme kommunistisen yhteiskunnan pääpiirteisään 20 vuodessa. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Mitä merkitsee kommunismin rakentaminen pääpiirteisään? Se merkitsee, että:

— *taloudellisella* alalla luodaan kommunismin aineellinen ja teknillinen perusta, Neuvostoliitto sivuuttaa kehittyneimpien kapitalististen maiden taloudellisen tason ja saavuttaa ensimmäisen sijan tuotteiden tuotannossa asukasta kohti, turvataan kansalle maailman korkein elintaso ja luodaan kaikki edellytykset aineellisten ja henkisten hyödykkeiden runsauden aikaansaamiselle;

— *yhteiskunnallisten* suhteiden alalla hävitetään vielä nykyisin olemassa olevat luokkien välisten eroavuuksien jäänteet, luokat sulautetaan kommunismin työihmisten luokattomaksi yhteiskunnaksi, kaupungin ja maaseudun ja sitten myös ruumiillisen ja henkisen työn väliset oleelliset eroavuudet poistetaan pääpiirteisään, kansakuntien taloudellinen ja aatteellinen yhteenkuuluvuus lisääntyy, kommunistisen yhteiskunnan ihmisen piirteet kehittyvät, ihmisen, jossa yhdistyvät sopusointuisesti toisiinsa korkea aatteellisuus, laaja valistuneisuus, moraalinen puhtaus ja ihanteellinen fyysillinen kunto;

— *poliittisella* alalla tämä merkitsee, että kaikki kansalaiset tulevat osallistumaan yhteiskunnallisten asioiden hoitoon ja yhteiskunta valmistautuu sosialistisen demokration mitä laajimman kehityksen tuloksena toteuttamaan täydellisesti kommunistisen itsehallinnon periaatteet.

III. SOSIALISTISESTA TALOUDESTA KOMMUNISTISEEN TALOUTEEN

1. Kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luominen

Toverit! Ohjelman luonnoksessa on hahmoteltu suurem-
oiset näköalat ennennäkemättömän mahtavien tuotanto-
voimien luomiseen maassamme, Neuvostoliiton muuttami-
seen maailman ensimmäiseksi teollisuusmaaksi. V. I. Lenin
sanoi: "Arvostamme kommunismia vasta sitten, kun sille
on luotu taloudellinen pohja." Ohjelmaluonnoksessa osoi-
tetaan tämän pohjan luominen.

*Neuvostoliitossa luodaan kahden vuosikymmenen aikana
kommunismin aineellinen ja teknillinen perusta. Se on
puolueemme tärkein taloudellinen tehtävä, puolueemme
päälinjan perusta.*

Kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan raken-
taminen on taloudellisten, yhteiskunnallisten ja kulttuuri-
tehtävien ketjun ratkaiseva rengas ja synnyinmaamme ke-
hityksen sisäisten sekä ulkoisten ehtojen sanelema. Se an-
taa meille mahdollisuuden ratkaista seuraavat mitä tär-
keimmät tehtävät:

ensinnäkin luoda ennennäkemättömän mahtavat tuotan-
tovoimat ja nousta ensimmäiselle sijalle maailmassa tuo-
tannon määrässä asukasta kohti;

toiseksi turvata maailman korkein työn tuottavuus, joka
on viime kädessä uuden yhteiskuntajärjestelmän voiton
kannalta kaikkein tärkeintä, pääasia, varustaa neuvostoih-
miset uusimmalla tekniikalla ja muuttaa työ ilon, innostuk-
sen ja luomisvoiman lähteeksi (s u o s i o n o s o i t u k s i a);

kolmanneksi kehittää aineellisten hyödykkeiden tuotantoa, niin että se tyydyttää kaikki neuvostoihmisen tarpeet, turvata koko väestölle korkein elintaso, luoda kaikki edellytykset siirtymiselle myöhemmin jokaisen tarpeitten mukaiseen hyödykkeiden jakoon;

neljänneksi muuttaa asteittain sosialistiset tuotantosuhteet kommunistisiksi, luoda luokaton yhteiskunta, poistaa kaupungin ja maaseudun väliset sekä sitten myös henkisen ja ruumiillisen työn väliset oleelliset eroavuudet.

Lopuksi vain kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan rakentamisella voidaan saavuttaa voitto kapitalismin kanssa käytävässä taloudellisessa kilpailussa, pitää aina maan puolustuskunto sellaisella tasolla, että voidaan murskata mikä tahansa hyökkääjä, joka uskaltaa nostaa aseensa Neuvostoliittoa ja koko sosialistista maailmaa vastaan. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Onko meillä kaikki välttämätön luodaksemme kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan kahden vuosikymmenen kuluessa? Kyllä, toverit, on. Meillä on yhteiskuntajärjestelmä, jolla on jättiläismäinen luova voima, valtavat suuret tuotantokapasiteetit ja ehtymättömät luonnonvarat. Meillä on ensiluokkainen tekniikka ja maailman edistynein tiede. Neuvostoliitto on kasvattanut erinomaiset ammattitaitoiset perustyöntekijävoimat, jotka pystyvät ratkaisemaan kommunistisen rakennustyön tehtävät. Neuvostokansaa johtaa viisas ja taistelussa karaistunut puolue. (Suosionosoituksia.)

Kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luominen vaatii luonnollisestikin suunnattoman suuria varoja. Tulevien 20 vuoden aikana käytettäväksi on Neuvostoliiton kansantalouden perussijoituksiin merkitty noin kaksi biljoonaa ruplaa. Näin laajat ovat meillä, toverit, perusrakennustöiden mittasuhteet: niitä on laskettava biljoonissa!

Eikö näin suurten varojen kokoaminen aiheuta vaikeuksia ja vaadi uhrauksia, kuten teollisointikaudella? Meillä on kaikki perusteet vastata tähän kysymykseen kieltävästi.

Ja ennen kaikkea siksi, että maassamme on luotu mahtava teollisuus.

Raskaan teollisuuden merkitys kansan toimeentulon parantamisen alalla sekä kasautumisongelman ratkaisemisen alalla ilmenee nyt aivan uudella tavalla. On tunnettua, että raskaaseen teollisuuteen kuuluu kahdenlaisia tuotantolaitoksia: ensiksikin sellaisia, jotka valmistavat tuotantovälineitä toisille tuotantovälineitä valmistaville teollisuuslaitoksille, ja toiseksi teollisuuslaitoksia, jotka valmistavat tuotantovälineitä kevyen ja ravintoaineteollisuuden tuotantolaitoksille, maataloutta, asuntorakennustoimintaa sekä kulttuurilaitoksia ja väestönpalvelulaitoksia varten. Aikana, jolloin raskasta teollisuuttamme vasta luotiin, meidän oli pakko sijoittaa kasaantuneet varat ennen muuta ensimmäisen ryhmän tuotantolaitosten kehittämiseen ja rajoittaa varojen sijoittamista toisen ryhmän tuotantolaitoksiin. Nyt meillä on mahdollisuus lisätä huomattavasti perussijoituksia myöskin toisen ryhmän tuotantolaitoksiin, mikä jouduttaa yleisen kulutuksen kasvuvauhtia. Vuoteen 1980 mennessä ensimmäisen ryhmän tuotantolaitokset lisäävät tuotantoa vuoteen 1960 verraten noin 6-kertaiseksi ja toisen ryhmän tuotantolaitokset 13-kertaiseksi. Sitä paitsi raskaan teollisuuden tuotantolaitokset tuottavat yhä enemmän ja enemmän kulttuurivälineitä ja kotitaloustarvikkeita väestön kasvavien tarpeiden tyydyttämiseksi. Raskaan teollisuuden kehittämisessä me pidämme lähtökohtana Leninin lausuntoa, että ”tuotantovälineitä ei valmisteta itsensä tuotantovälineiden vuoksi, vaan ainoastaan sen vuoksi, että kulutustarvikkeita valmistavat teollisuuden alat tarvitsevat yhä enemmän ja enemmän tuotantovälineitä”.

Kansantalouden kehittämisen suunnitelma 20 vuoden ajaksi (yleinen perspektiivisuunnitelma) edellyttää, että tuotantovälineiden tuotannon ja kulutustarviketuotannon kehitysvauhdin välinen ero pienenee huomattavasti. Kun 1929—1940 tuotantovälineiden tuotannon vuotuinen kasvuvauhti ylitti kulutustarvikkeiden tuotannon kasvuvauhdin lähes 70 %, niin vuosina 1961—1980 ylitys tekee noin 20 %.

Raskaalla teollisuudella on aina ollut ja tulee edelleenkin olemaan johtava asema laajennetussa uusintamisessa. Puolue huolehtii vastedeskin väsymättömästi sen kasvusta pitäen sitä aineellisen ja teknillisen perustan luomisen ja nopean teknillisen edistyksen ratkaisevana ehtona, sosialistisen valtion puolustuskuntoisuuden lujittamisen perustana. Samalla puolue ponnistaa kaikkensa, jotta raskas teollisuus yhä kasvavassa määrin turvaisi kulutustarvikkeiden tuotannon lisäämisen.

Suunnitellut perussijoitusten mitat ovat meille voimien mukaisia jo siksikin, että koko yhteiskunnallinen tuotanto ja kansantulo kasvavat jyrkästi. Mitä pitemmälle kuljemme eteenpäin, sitä enemmän "painaa" jokainen kasautumiseen käytettävä kansantulon prosentti, sitä enemmän voidaan siis käyttää varoja perussijoituksiin. Ja vielä eräs tärkeä seikka. Tekniikan kehitys ja työn tuottavuuden kasvu tekevät mahdolliseksi lisätä tuotteiden määrän kasvua jokaista perussijoituksiin käytettyä ruplaa kohden.

Kokemukseemme nojaten ja pitäen lähtökohtana reaalisia tulevaisuuden laskelmia, meillä on mahdollisuus määrittellä osapuilleen tuotannon mittasuhteet, voimme puhua kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luomisen aikamääristä konkreettisella numerokielellä. Tässä eräitä suunnitteluelinten laskelmia:

Neuvostoliiton teollisuuden kehitys vv. 1960—1980
(vuoden 1955 heinäkuun I pn hinnoissa)

	1960	1970	1980	Monen- kertainen lisäys vv. 1960—1980
Teollisuuden kokonaistuot- to tuotantolaitosten tuk- kuhinnoissa (mrd. rpl.)	155	408	970—1 000	6,2—6,4
Siitä: Tuotantovälineiden tuo- tanto — ryhmä "A" (mrd. rpl.)	105	287	720—740	6,8—7

	1960	1970	1980	Monen- kertainen lisäys vv. 1960—1980
Kulutustarvikkeiden tuotanto — ryhmä "B" (mrd. rpl.)	50	121	250—260	5—5,2
Sähkövoima (mrd. kWt.)	292,3	900—1000	2700—3000	9,2—10,3
Teräs (milj. tn)	65	145	250	3,8
Vuoriöljy (milj. tn)	148	390	690—710	4,7—4,8
Kaasu (mrd. m ³)	47	310—325	680—720	14,4—15,2
Hiili (milj. tn)	513	686—700	1180—1200	2,3—2,34
Koneenrakennus- ja metalliteollisuuden tuotto (mrd. rpl.)	34	115	334—375	9,8—11
Väkilannoitteet (ehdollisissa yksiköissä, milj. tn)	13,9	77	125—135	9—9,7
Synteettiset hartsit ja muovit (tuh. tn)	332	5300	19000—21000	57—63
Kemialliset kuldut (tuh. tn)	211	1350	3100—3300	14,7—15,6
Sementti (milj. tn)	45,5	122	233—235	5,1—5,2
Kankaat — kalkki lajit (mrd. m ²)	6,6	13,6	20—22	3—3,3
Nahkajalkineet (milj. paria)	419	825	900—1000	2,1—2,4
Kulttuuri- ja taloustarvikkeet (mrd. rpl.)	5,9	18	58—60	9,8—10,1

Yhteiskunnan kokonaistuotto on yleisin kaikkia yhteiskunnallisen tuotannon aloja kuvastava osoitin. Lähimpien 20 vuoden aikana sitä on suunniteltu lisättäväksi noin 5-kertaisesti. Teollisuustuotanto kasvaa vähintään 6-kertaiseksi ja maatalouden kokonaistuotto noin 3,5-kertaiseksi. Se merkitsee samaa kuin jos meidän anteliaaseen maahamme perustettaisiin lisäksi vielä viisi samanlaista teollisuusmaata ja enemmän kuin kaksi sellaista maatalousmaata kuin Neuvostoliitto nykyään. (Kauan kestäviä suo-

sionosoituksia.) 20 vuoden kuluttua Neuvostoliitto tulee tuottamaan teollisuustuotteita lähes kaksi kertaa enemmän kuin mitä nykyään tuotetaan sosialistisen maailman ulkopuolella.

Lähimpien 20 vuoden aikana tuotantovälineiden tuotanto teollisuuden alalla kasvaa noin 7-kertaiseksi. Maamme tuotannolliset perusvarannot lisääntyvät 5-kertaiseksi nykyisiin verraten. Se merkitsee, että tuotanto todellisuudessa uusitaan täydellisesti uusimman tekniikan pohjalla; Neuvostoliiton tuotantokoneistosta tulee voimakkain, nuorin ja täydellisin. Uusien tuotantovarantojen lisääminen on vähitellen tapahtuva prosessi. Sen vuoksi on välttämätöntä käyttää päättävästi hyödyksi kaikkia käynnissä olevia tuotantovälineitä, kaikkea käytössä olevaa teknillistä kalustoa kohottaen kaikin tavoin sen tehokkuutta.

Neuvostoliiton talous tulee edelleenkin kehittymään nopeaa vauhtia. Lähimpien 20 vuoden aikana teollisuustuotannon vuotuinen lisäys tekee vähintään 9—10%. Se merkitsee, että meillä talouden kasvun vauhti tulee vastedeskin olemaan paljon suurempi kuin kapitalistisissa maissa.

NKP:n ohjelman luonnoksessa on määritelty *kommunismien aineellisen ja teknillisen perustan luomisen perussuunnat*.

Kommunismien aineellisen ja teknillisen perustan luominen edellyttää, että tuotannon teknologia ja tuotantokulttuuri sekä tuotannon järjestäminen kohotetaan uudelle tasolle, että kehitetään edelleen keskitystä, teollisuuslaitosten erikoistamista ja niiden keskinäistä yhteistyötä sekä kombinointia. Tiede muuttuu yhä enemmän välittömäksi tuotantovoimaksi ja tuotanto nykyaikaisen tieteen teknologiseksi soveltamiseksi. Kuten V. I. Lenin korosti moneen kertaan, ilman uusinta tekniikkaa, ilman uusia tieteellisiä keksintöjä ei voida rakentaa kommunismia.

Mitkä uudet työvälineet muodostavat, Marxin sanoja käyttääksemme, kommunistisen tuotannon luuston ja lihaksiston? Täyskoneistamiseen ja automaatioon tarvittava konejärjestelmä. Automaatio aloittaa kommunismin ra-

kentämisen oloissa konetekniikan kehityksen uuden aikakauden. Kemiallisten tuotteiden, uusien tehokkaiden materiaalien ja uusien työesineiden luominen ja hyväksikäyttö sekä kemian menetelmien laaja soveltaminen tulevat esittämään tuotannossa entistä suurempaa osaa. Ajankohdainen merkitys on metallien ja muiden materiaalien lujouden ja käyttövarmuuden jyrkällä kohottamisella, mm. sellaisten, jotka kestävät ylikorkeita paineita, lämpötiloja ja nopeuksia. Raaka-ainelähteet laajenevat tulevaisuudessa huomattavasti, kun tunkeudutaan syvemmälle maakerrokseen ja otetaan käyttöön jäättiläismäisten vesistöjen biologiset ja mineraalivarat.

Ohjelman luonnoksessa on osoitettu *koko maan sähköistämisen* johtava merkitys. "Sähköistäminen neuvostojärjestelmän pohjalla tuottaa kommunismin perusteiden lopullisen voiton", sanoi V. I. Lenin. Leninin ajatus täyssähköistämisestä on koko kommunismin talouden rakentamisohjelman runko.

Vladimir Iljitsh esitti maan talouden kehittämisen ensimmäisen kompleksisuunnitelman, Venäjän sähköistämisuunnitelman (GOELRO), nimittäen sitä puolueen toiseksi ohjelmaksi. Siinä edellytettiin sähkövoiman tuotannon kohottamista 8,8 miljardiin kilowattituntiin vuodessa. Tämä suunnitelma täytettiin ennen määräaika. Jo vuonna 1947 maamme oli sähkövoiman tuotannossa ensimmäisellä tilalla Euroopassa ja toisella tilalla maailmassa.

Vuonna 1960 kaikkien voimalaitosten yhteinen teho oli 66 miljoonaa 700 tuhatta kilowattia.

Suuntanamme on uusien energialähteiden käytäntöönotto ja uusien energiansaantimenetelmien löytäminen. Suuri merkitys on sellaisen ongelman ratkaisemisella kuin on muiden energiamuotojen välitön muuttaminen sähkövoimaksi, jolloin voimakoneistojen hyötysuhde kasvaa jyrkästi.

Yleinen perspektiivisuunnitelma edellyttää sähkövoiman tuotannon nopeampaa kehittämistä muihin aloihin verrat. Sähkövoiman vuotuinen tuotanto kohotetaan vuoteen

1980 mennessä 2 700—3 000 miljardiin kilowattituntiin, ts. se ylittää vuoden 1960 tason 9—10-kertaisesti.

Maamme tuottaa vuonna 1980 sähkövoimaa noin puoli-toista kertaa enemmän kuin sitä nykyään tuotetaan kaikissa muissa maissa yhteensä. Se kohottaa työn sähköistämistasoa teollisuudessa 8—9-kertaiseksi. (Suosionosoituksia.)

Siihen mennessä Neuvostoliitto sivuuttaa USAn sekä sähkövoiman kokonaistuotossa että myös kilowattituntien määrässä asukasta kohden.

Sähkövoiman tuotannon näin valtavan kasvun tuloksena voidaan laajassa mitassa sähköistää kulkulaitokset, maatalous, kaupunkien ja maaseudun väestön kotitalous.

Näin ollen koko maan sähköistäminen tulee esittämään johtavaa osaa kansantalouden kaikkien alojen kehittämässä, maan teknillisessä edistyksessä.

Miten suurenmoiset, todella mukaansatempaavat ovatkaan suunnitelmamme, toverit! Tosiaankin, synnyinmaamme ylle nousee kommunismin aurinko! (Kauankestäviä suosionosoituksia.)

Puolue ja kansa ovat täynnä päättäväisyyttä täyttääkseen johdonmukaisesti rakennustyösuunnitelman, joka turvaa koko maan sähköistämisen leniniläisen ohjelman toteuttamisen.

Suunnitteluelimet ovat laatineet likipitäisen suunnitelman suurten höyry- ja vesivoimalaitosten rakentamisesta. Kaikki tämä on vielä kunkin voimalaitoksen osalta tarkistettava mitä huolellisimmin. Tässä asiassa voi tuleva teknillinen edistys aiheuttaa suuriakin muutoksia.

Kahdenkymmenen vuoden aikana on rakennettava 180 suurta vesivoimalaitosta, noin 200 piirihöyryvoimalaitosta, joiden kunkin teho on jopa 3 milj. kilowattia, sekä 260 suurta sähkölämpövoimakeskusta.

Itä-Siperiassa saatetaan loppuun Bratskin ja Krasnojarskin vesivoimalaitosten rakennustyöt ja sitä paitsi aiotaan vuoteen 1980 mennessä rakentaa Angaralle ja Jeniseille vielä muutamia suuritehoisia vesivoimalaitoksia, kuten Sajanyin, Ust-Ilimskin, Bogutshanyin, Jeniseiskin,

Osinovkan sekä Ala-Tunguskan voimalaitokset. Kunkin teho on yli 4 milj. kilowattia. (Suosionosoituksia.)

Tämän lisäksi siellä rakennetaan kaksi ryhmää Kanskin-Atshinskin kaivosalueen hiilivarojen käyttöön perustuvia taloudellisesti erittäin edullisia ja erittäin suuritehoisia höyryvoimalaitoksia: Krasnojarskin seudulla Itatin—Bogotolin ja Kanskin—Taishetin seudulla Irshan—Borodion voimalaitosryhmä; jokaisen aseman teho on 3 milj. kilowattia ja enemmänkin.

Keski-Aasiassa rakennetaan suuria vesivoimalaitoksia, joilla on samanaikaisesti merkitystä sekä sähköistämisen että keinokastelun kehittämiseksi. Näihin kuuluvat Vahshjoelle rakennettavat Nurekin ja Rogunin sekä Naryn-joelle rakennettavat Toktogulin ja Toguztorouskin voimalaitokset. Kazahstaniin tulee useita suuria voimalaitoksia, muun muassa Irtyshin voimalaitosryhmä.

Rakentamalla Saratovin, Ala-Volgan ja Tsheboksaryn vesivoimalaitokset ja kaksi voimalaitosta Kama-joelle saadaan valmiiksi Volgan—Kaman vesivoimalaitossarja. Noin kuuden miljoonan kilowatin tehoinen Ala-Obin voimalaitos tulee antamaan sähkövoimansa Neuvostoliiton Euroopanpuoleisen osan yhtenäiseen voimaverkkoon. Sen lisäksi aiotaan rakentaa useita suuritehoisia höyryvoimalaitoksia Saratovin, Stalingradin ja Gorkin seuduille sekä alueelle Kuibyshev—Ufa—Orenburg.

Suuritehoisia höyryvoimalaitoksia rakennetaan Neuvostoliiton Euroopanpuoleisen osan Keskisellä alueella ja Keskisen mustanmullan seudulla, Moskovan etelä- ja koillispuolella, Ukrainassa Kievin, Kirovogradin ja Nikolajevin seudulla, Donbassilla, Latviassa ja Valko-Venäjällä. Kaukasian voimatalouden kehitys tulee perustumaan vesi- ja muiden voimavarojen hyväksikäyttöön.

Suunnitelman toteuttamisen tuloksena ratkaistaan sellaiset tärkeät ongelmat kuin Ison Volgan ja Ison Dneprin ongelmat. Se vaatii tietenkin melkoisia perussijoituksia. Mutta ne korvautuvat suhteellisen lyhyessä ajassa. Laskelmat osoittavat, että huokean sähkövoiman tuotto Volgan—

Kaman ja Dneprin vesivoimalaitoksissa lisääntyy miltei puolella. Volgantakaisella seudulla ja etelässä yli 20 milj. hehtaaria kuivuudesta kärsiviä maita saadaan suojatuksi sään oikuilta. Polesjessa ja Itämeren maissa voidaan kuivattaa yli 4 milj. hehtaaria suoperäisiä maita.

Suuret määrät maamme luoteisilta ja muilta seuduilta sekä Itämereltä tulevia lasteja voidaan silloin kuljettaa Mustan meren satamien kautta Välimerelle kulkematta Gibraltarin kautta ja maan eteläseuduilta Dnepriä pitkin Pripjat- ja Niemen-jokien kautta Itämerelle. Välimeren itäosaan johtava reitti lyhenee suunnilleen puolella.

Puolueen ohjelma edellyttää koneenrakennusteollisuuden valtavaa kehitystä. Vain tällä ehdolla voidaan toteuttaa *täyskoneistamis- ja -automatisointisuunnitelma*. On järjestettävä monien erityyppisten suuritehoisten ja taloudellisesti kannattavien koneiden, kojeiden ja laitteiden, erilaisten automatiikkaan ja radioelektroniikkaan perustuvien laitteiden joukkotuotanto, rakennettava parannettuja koneistoja teollisuutta, maataloutta ja rakennusteollisuutta varten. 20 vuoden aikana rakennetaan 2 800 uutta koneenrakennus- ja metallinjalostustehdasta, pääasiallisesti maan itäosiin, ja 1 900 entistä laitosta kalustetaan uudelleen. Siten voidaan lisätä koneenrakennus- ja metallinjalostusteollisuuden kokonaistuotantoa 10—11-kertaiseksi, mm. automaatti- ja puoliautomaattilinjojen rakentamista yli 60-kertaiseksi.

Poikkeuksellisen merkityksen saa *kemiallinen teollisuus*. 20 vuoden aikana sen tuotos kasvaa suunnilleen 17-kertaiseksi, samalla kun laajennetaan voimaperäisesti lajikevalikoimaa. Polymeeroidien kemiallinen tuotanto laajenee erittäin suuresti. Synteettisten hartsi- ja muovien tuotanto kasvaa likipitään 60-kertaiseksi. Yleisten kulutustavaroiden tuotannossa erittäin suurimerkityksisen tekokuidun tuotanto kasvaa noin 15-kertaiseksi. Väkilannoitteiden tuotantoa on lisättävä 9—10-kertaiseksi.

Yleisessä perspektiivisuunnitelmassa kiinnitetään suurta huomiota sellaisiin raskaan teollisuuden tärkeimpiin aloi-

hin kuin *polttoainetuotanto ja rauta- ja terästeollisuus*. Eri-lajisten polttoaineiden tuotanto lisääntyy likipitään 4-ker-taiseksi. Kaasun tuotantoa aiotaan lisätä 20 vuodessa 14—15-kertaiseksi ja hiilen tuotantoa 513 milj. tonnista v. 1960 aina 1 mrd. 200 milj. tonniin v. 1980. Vuoriöljyn tuotantoa suunnitellaan lisättäväksi vuoteen 1980 mennessä 690—710 milj. tonniin. Vertauksen vuoksi huomautan, että 1960 sitä tuotettiin Neuvostoliitossa 148 milj. tonnia ja USAssa 348 milj. tonnia.

Rauta- ja terästeollisuuden tulee kehittyä niin, että vuo-sittain voidaan tuottaa noin 250 milj. tonnia terästä. Vuon-na 1960 sitä tuotettiin Neuvostoliitossa 65 milj. tonnia ja USAssa 90 milj. tonnia. Jo 10 vuoden kuluttua Neuvosto-liiton terästuotanto ylittää suunnilleen 55 milj. tonnilla Yhdysvaltojen nykyisen tuotantotason. Taloustieteilijäin laskelmat osoittavat, että voimme kohottaa terästuotannon vieläkin korkeammalle tasolle. Mutta toistaiseksi olemme hyväksyneet tavoitteeksi noin 250 milj. tonnia. Mahdolli-sesti raudan ja teräksen korvikkeiden tuotannon nopea ke-hitys, saavutukset metallin laadun parantamisen ja sääs-tön alalla, koneiden suunnittelun ja valmistuksen para-neminen tekevät mahdolliseksi tulla toimeen pienemmällä teräsmäärällä. Siinä tapauksessa rauta- ja terästeollisuu-den kehityssuunnitelmiin tehdään vastaavat korjaukset.

Sellaiset nopeasti kehittyvät alat kuin sähköenergeetiikka, kemia, elektroniikka, kojeiden valmistus, atomi- ja avaruustekniikka ja pikakuljetuslaitos vaativat värimetallien osuuden lisäämistä yleisessä metallintuotantotaseessamme. On laajennettava lejeeraavien värimetallien, harvinaisten metallien ja puolijohdemateriaalien tuotantoa. Alumiinin käyttö laajenee erittäin suuresti.

Rakennusaineiden tuotantoa on kehitettävä nopeaa vauhtia. Sementin tuotannon tulee käsittää v. 1980 noin 235 milj. tonnia eli kasvaa 20 vuodessa enemmän kuin 5-kertaiseksi.

Lähimpien 20 vuoden aikana kulutustarvikkeita tuotta-vien teollisuusalojen tuotoksen täytyy kasvaa noin 5-ker-

taiseksi. Vuoteen 1980 mennessä on suunniteltu lisättäväksi esim. kankaiden tuotantoa runsaasti 3-kertaiseksi, 20—22 miljardiin neliometriin, ja nahkajalkineiden tuotantoa noin miljardiin pariin vuodessa. Kulttuuritarvikkeita ja muita kotikäyttötavaroita, joiden kysyntä kasvaa nopeasti, tullaan tuottamaan 10 kertaa enemmän. Kaikki tämä vaatii kevyen ja elintarviketeollisuuden perussijoitusten nopeampaa ja parempaa hyväksikäyttöä sekä satojen uusien tehtaiden rakentamista. Kulutustavaroiden, kotitalousesineiden ja -koneiden, kaiken sellaisen tuotannosta, mikä helpottaa neuvostoihmisten elämää ja on omiaan tekemään sen viihtyisäksi, täytyy pitää yhtä suurta huolta kuin sanokaamme rautateollisuuden koneistoilla varustamisesta.

Toverit! Meidän täytyy olla täysin selvillä siitä, että työn tuottavuudella on ratkaiseva merkitys kommunistisen tuotantotason saavuttamisessa. Yhteiskunnallisen työn tuottavuuden kohoaminen on edistyksemme mittapuu ja ihmisten elintason kohoamisen tärkein alkulähde. Kaikki muunlainen kysymyksen asettelu on pelkkää manilovilaisuutta*.

Ratkaistavanamme ovat sellaiset valtavat tehtävät kuin tuotannon laajentaminen ja tuotteiden runsauden aikaansaaminen. Kuinka ne voidaan täyttää, kun työntekijäin lukumäärän kasvulla on rajansa — 20 vuoden aikana on lisäys noin 40 %, jota paitsi huomattava osa tästä lisäyksestä tulee ei-tuotannollisten alojen, ennen muuta koululaitoksen ja terveydenhuollon osalle, ja on otettava vielä huomioon työpäivän lyheneminen? Tähän kysymykseen voidaan antaa vain yksi vastaus: on kohotettava vastaavasti työn tuottavuutta. Suunnitteluelinten laskelmien mukaan enemmän kuin yhdeksän kymmenesosa kansantulon koko kasvusta vuosina 1961—1980 on saatava kohottamalla työn tuottavuutta. Neuvostoliiton teollisuudessa työn tuottavuus

* *Manilovilaisuus* — haaveksivan toimeton suhtautuminen ympäristöön, aiheeton omahyväisyys, tyhjänpäiväinen lavertelu. Sana on johdettu N. Gogolin teoksessa „Kuolleet sielut“ esiintyvän henkilön, Manilovin, nimestä. — *Suom.*

kasvaa lähimpien 10 vuoden aikana noin 2-kertaiseksi ja 20 vuodessa 4—4,2-kertaiseksi. Työpäivän lyhetyssä tuotemäärän kasvu työtuntia kohti suurenee vieläkin enemmän.

Lähimpien 20 vuoden aikana aiotaan parantaa jalkuvasti tuotantovoimien sijoittelua. Siten voidaan säästää enimmäismäärä yhteiskunnallista työtä, turvata tuotannon nopea kehitysvauhti ja ottaa yhteiskunnan käyttöön uusia valtavia luonnonrikkauksia.

Tuotantovoimien sijoittelun alalla aiotaan:

— muodostaa Siperian eri seuduille suuria polttoainaja voimatalouskeskuksia käyttäen avolouhinnalla saatavaa halpaa hiiltä sekä ottamalla käyttöön Angaran ja Jenisein mitä rikkaimmat vesivoimavarat;

— muuttaa Keski-Aasia mitä tärkeimmäksi voimatalousalueeksi käyttämällä hyväksi suunnattomia kaasuja ja vesivoimavaroja;

— rakentaa uusia suuria metallurgisen teollisuuden keskuksia siten, että v. 1980 tulee olemaan 5 valtakunnallisen merkityksen omaavaa metallurgisen teollisuuden keskusta: Uralilla, Ukrainassa, Siperian ja Kaukoidän alueella, Kazahstanissa ja Neuvostoliiton Euroopan-puoleisen osan keskiseudulla;

— perustaa suuria kemiallisia tehdasyhdistelmiä alueille, missä on runsaasti huokeaa luonnon- ja öljykaasua, sekä öljynjalostuslaitoksia, ennen kaikkea Uralille, Volganvarrelle, Ukrainaan, Pohjois-Kaukasiaan, Siperiaan ja Keski-Aasiaan;

— rakentaa Uralista itään sijaitseville alueille suuria koneenrakennuskeskuksia, jotka kykenevät pääpiirtein turvaamaan nämä alueet koneilla ja kalustolla;

— suorittaa laajoja töitä, joita vaatii suurten vesimassojen johtaminen Neuvostoliiton Euroopan-puoleisen osan pohjoisalueilta Volgan vesistöön; turvata täydellisesti vedellä Keski-Kazahstan, Tselinan aluepiiri, Donbass ja Ural, rakentaa veden säännöstelyaltaita Keski-Aasiassa, Volgalla, Dneprillä, Bug-joella ja Dnestrillä sekä kehittää laajassa mitassa kastelu- ja kuivatettujen maiden viljelyä.

Sellaiset ovat teollisuutemme kehityksen yleiset näköalat. Ne ovat todella suurenmoisia näköaloja. Mutta tiedämme varmasti, että mikä on tänään suunnitelmaa, muuttuu huomenna todellisuudeksi. Sen takeena on puolueemme ja kansamme, sankarikansamme päättäväisyys! (Myrskyläsiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

2. Maatalouden ja yhteiskunnallisten suhteiden kehitys maaseudulla

Toverit! Puolueemme ohjelman luonnoksessa on luonnehdittu syvällisesti niitä yhteiskunnallisia, taloudellisia ja poliittisia muutoksia, joita on tapahtunut maaseudulla kollektiivitalousjärjestelmän voiton, sosialistisen maatalousjärjestelmän vakiintumisen tuloksena. Sosialistisen maatalousjärjestelmän luominen Neuvostoliitossa on puolueemme ja koko neuvostokansan historiallinen voitto.

Kun työväenluokka oli Leninin puolueen johdolla suorittanut vallankumouksen, vihollisemme lohduttelivat itseään toiveilla, ettei bolshevikkien onnistu ratkaista talonpoikaiskysymystä, ettei talonpoika koskaan luovu omasta maatilikustaan ja ettei yksityisomistajatalonpoikaa onnistuta koskaan kasvattamaan kollektiivitalonpojaksi.

Mutta vihollisten toiveet haihtuivat kuin savu. Vladimir Iljitsh Lenin laati nerokkaan osuustoimintasuunnitelmansa. Pitäen ohjeenaan tätä suunnitelmaa puolue johdatti miljoonat talonpojat uuteen elämään. Sosialistinen syväkyntö ei ainoastaan hävittänyt yksityisomistuksen rajoja, vaan mullisti myös talonpojan yksityisomistuksellisen ajattelutavan. Ja tänään me olemme todistamassa, että maatalouden uudistamisessa, maaseudun miljoonien uurastajien osallistumisessa kommunismin rakentamiseen näkyy Leninin aatteiden voitto. *Puolueemme voi syystä olla ylpeä sen johdosta, että se on kasvattanut uuden talonpoikaiston, joka astuu yhtä jalkaa sankarillisen työväenluokan kanssa ja on uuden elämän aktiivinen rakentaja.* (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Yhdessä teollisuuden ja sen perusvoiman, raskaan teollisuuden kanssa SNTLn maatalous muodostaa mahtavan sosialistisen talouden, joka ei tunne pulia eikä järkytystä.

Olemme täyttäneet Leninin osuustoimintasuunnitelman ensimmäisen osan — johdattaneet talonpoikaiston kollektiivitalouden tielle, luoneet laajan neuvostotilaverkoston, tehneet kollektiivitaloudet ja neuvostotilat lujiksi. Nyt meidän on otettava uusi ratkaiseva askel eteenpäin — turvattava kaikkien kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen kukoistus ja kohotettava niissä tuotanto kommunismin arvoiselle tasolle.

Kommunistisen rakennustyön nykyvaiheessa NKP katsoo *perustehtäväksi maatalouden alalla sen, että*

— saadaan yllin kyllin korkealaatuisia elintarvikkeita kansalle ja raaka-aineita teollisuudelle;

— turvataan maatalouden tuotantovoimien mahtavan kasvun pohjalla neuvostomaaseudun asteittainen siirtyminen kommunististen yhteiskunnallisten suhteiden pohjalle ja poistetaan pääpiirteissään kaupungin ja maaseudun väliset eroavuudet.

Sallikaa minun pysähtyä tarkastelemaan maatalouden kehityksen perusongelmia, jotka elämä, kommunistisen rakennustyön käytäntö, on nostanut esille ja jotka ovat NKPN ohjelman luonnoksen tärkeimpiä kohtia.

Kommunistinen puolue on asettanut suuren ja jalon päämäärän — ihmisen kasvavien aineellisten ja henkisten tarpeiden täydellisen tyydyttämisen. Tämän päämäärän saavuttaminen vaatii ennen näkemättömän korkeaa aineellisen tuotannon taso. Siitä syystä puolue esittää ohjelman luonnoksessa kansalle maatalouden kehittämisen suurenmoisen suunnitelman. Keskustellessamme ohjelmasta me puhumme konkreettisesti elämäntäytelystä arkipäivistämme ja sosialistisen talouden huomispäivästä. V. I. Lenin opetti meitä suhtautumaan kommunistisen rakennustyön tehtävien ratkaisuun juuri tällä tavalla. Keväällä 1920 Vladimir Iljitsh kirjoitti puoluejärjestöille osoittamassaan kirjeessä, joka koski puolueen IX edustajakokouksen valmistelua: "On kuljettava eteenpäin, on katsottava eteen-

päin, edustajakokoukselle on tehtävä selkoa puolueen kaikkien jäsenten yhteistoimin ja yhteisvoimin, harkitusti ja huolellisesti *analysoimasta* taloudellisessa rakennustyössä saadusta *käytännöllisestä kokemuksesta*" (Teokset, 30. osa, s. 395).

Tämä taloudellisessa rakennustyössä hankittu käytännöllinen kokemus onkin otettu pohjaksi taloudellisissa suunnitelmissamme ja maatalouden kehittämistä koskevissa tavoitteissamme. Ohjelman luonnoksessa edellytetään lisääväksi maatalouden kokonaistuoton määrää 20 vuodessa noin 3,5-kertaiseksi, viljan kokonaistuottoa enemmän kuin 2-kertaiseksi, lihan tuottoa lähes 4-kertaiseksi ja maidon tuottoa lähes 3-kertaiseksi.

Paljonko ja mitä tuotteita meidän on tuotettava voidaksemme tyydyttää täydellisesti kansan tarpeet ottaen huomioon neuvostoyhteiskunnan kehityksen näköalat? NKP:n Keskuskomitean toimeksiannosta Valtion Talousneuvosto on tehnyt laskelmat, kuinka suureksi tuotannon kokonaismäärä pitäisi saada lähimpien 20 vuoden aikana maassamme. Esitän nämä laskelmat.

Maataloustuotanto vv. 1960—1990

	1960	1970	1980
Viljaa (miljardia puutaa*)	8,2	14	18—19
Lihaa (miljoonaa tonnia, teuraspaino)	8,7	25	30—32
Maitoa (miljoonaa tonnia)	61,7	135	170—180
Kananmunia (miljardia kpl.)	27,4	68	110—116
Villaa (tuhatta tonnia)	357	800	1 045—1 155
Raakanuuvillaa (milj. tonnia)	4,3	8	10—11
Sokerijuurikkaita (lehtaisiin toimitettuna milj. tonnia)	57,7	86	98—108
Öljykasvien siemeniä (milj. tonnia)	4,3	8	9—10
Perunoita (milj. tonnia)	84,4	140	156
Vihanneksia, juuri- ja kurkkukasveja (milj. tonnia)	19,2	47	55
Hedelmiä, marjoja ja viinirypäleitä (milj. tonnia)	4,9	28	51

* Puuta on 16,38 kiloa. — Suom.

Kuten näette, puolueen asettamat tehtävät ovat suuria. Näin valtavan suuri määrä maataloustuotteita voi tuntua eräiden mielestä liian rohkealta. Numerot ovat tosiaan hui- maavan suuria. Todellakin, viljan kokonaistuotto oli monien vuosikymmenien aikana, aina vuoteen 1954, maassamme noin 5 miljardia puutaa. Ja vasta viime vuosina uudismai- den käyttöönoton ja maissin viljelyn laajenemisen ansiosta olemme alkaneet saada 8—8,5 miljardia puutaa viljaa. Pit- kän aikaa valtion viljanhankinnat olivat noin 2 miljardia puutaa ja vasta viime vuosina hankinnat ovat lisääntyneet 3—3,5 miljardiin puutaan. Tehtävänä on lisätä viljan tuo- tanto vuoteen 1980 mennessä 18—19 miljardiin ja hankin- nat 7 miljardiin puutaan!

Laatiessamme suuria suunnitelmia olemme siinä var- massa uskossa, että ne toteutetaan menestyksellisesti. Tä- mä varmuus perustuu reaaliin laskelmiin, sosialistisen talousjärjestelmän mitä rikkaimpiin voimavaroihin, neu- vostokansan antaumukselliseen työhön ja sen hyvään jär- jestyneisyyteen.

Tarkastelkaamme, mitä tulevaisuuden näköaloja on ole- massa viljan tuotannon kasvuun nähden suurimmissa ta- savalioissamme — Venäjän federatiivisessa tasavallassa, Ukrainan SNTssa ja Kazahian SNTssa. Valkovenäläis- ten kanssa keskustelemme Valko-Venäjällä, kuiskailem- me siellä toistemme korvaan, meillähän on mistä kuiskailla. (Naurua salissa. Suosionosoituk- sia.)

Mikä tulee olemaan *Venäjän federaation* työtäteke- vien panos NKPN ohjelman luonnoksessa osoitettujen ta- voitteiden täyttämässä? Vuonna 1960 Venäjän SFNT:n kollektiivitaloudet ja neuvostotilat tuottivat 4,8 miljardia puutaa viljaa ja myivät valtiolle 1 mrd. 800 milj. puutaa. Vuoteen 1980 mennessä niiden tulee päästä viljan tuotan- nossa 12 miljardiin puutaan ja viljan myynnissä 4—5 mil- jardiin puutaan.

Porvarillinen lehdistö ehkä kirjoittelee tämän joh-

dosta, että millainen mielikuvitus Hrushtshevilla muka onkaan maataloustuotteiden tuotantosuosittelmiin nähden! Antaa noiden herrojen kirjoittaa, mutta älkööt unohdako, että tämä puhutaan puolueen edustajakokouksessa Keskuskomitean toimeksiannosta. Edustajakokous kutsuu puoluetta, kansaa, ja kansa siirtää vuoria. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Venäjän federaation tulee siis lisätä viljan tuotantoa ja hankintoja 2,5-kertaisiksi. Tietysti tällainen tehtävä jää ratkaisematta, jos viljelysalojen rakenne jää samanlaiseksi kuin nykyään, jolloin kauran ja muiden vähäsatoisten kasvien viljelyyn käytetään miljoonia hehtaareita ja kosteassa vyöhykkeessä on jouten valtavan laajoja maa-alueita niin sanottuina täysikesantoina.

Sanoisin piloillani: jos eräät työntekijät ovat edelleenkin itsepäisiä ja käyttävät maata kauran viljelyyn, ruokimme heitä kaurilla. (Naurua salissa, suosionosoituksia.) Emmekä sellaisilla kauraryneillä, joilla ruokitaan lapsia, vaan karkeaksi rouhituilla kaurilla, sellaisilla, josta puna-armeijalaiset sanoivat kansalais sodan aikana: ei tiedä, hitto vieköön, onko tämä muonaa vai rehua! (Naurua salissa. Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Mutta suunniteltu viljan tuotannon taso saavutetaan aikaisemmin kuin 1980, jos nojataan parhaiden talouksien ja tieteellisten laitosten kokemuksiin, tarkistetaan viljelysalojen rakennetta ja siirrytään rohkeammin ja päättäväisemmin vähäsatoisten kasvien viljelystä hyväsatoinen kasvien viljelyyn ja käytetään laajassa mitassa satoisuuden kohottamismahdollisuuksia.

Millä voimavaroilla aiotaan ratkaista tämä tehtävä? Tietty määrä viljaa saadaan ottamalla viljelyyn nykyisin käyttämättömät maat. Mutta pääasiallisesti lisätään viljan tuotantoa korvaamalla vähäsatoiset viljelyskasvit korkeampisatoisilla ja kohottamalla kaikkien viljelyskasvien satoisuutta.

NKP:n Keskuskomitean Venäjän SFNT:n toimikunta ja Venäjän federaation ministerineuvosto ovat yhdessä tiedemiesten ja asiantuntijoiden kanssa suunnitelleet uuden viljelysalojen rakenteen, joka antaa suuria mahdollisuuksia viljan tuotannon lisäämiseen. Mitä uutta on tässä rakenteessa? Vähäarvoisten ja vähäsatoisten kasvien viljely supistuu jyrkästi: kauran osalta 6 milj. ha, heinäkasvien osalta 9 milj. ha. Kosteassa vyöhykkeessä luovutaan täysikesannoista 9 milj. hehtaarin alalla.

Kaikkiaan 24 milj. ha vapautuu arvokkaampien kasvien viljelyyn. Jyvämaissin, herneen, rehupavun ja muiden arvokkaiden kasvien viljely laajenee näiden maiden ansiosta.

Kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla suunnitellaan lisättäväksi *jyvämaissin viljelyä* 2,4 miljoonasta 7 miljoonaan hehtaariin. Satoisuuden ollessa 40 sentneriä* hehtaarilta, saadaan maissista *1 miljardi 700 miljoonaa puutaa jyviä.*

Palkokasviviljelmät laajenevat tasavallassa 2,6 miljoonasta 19 miljoonaan hehtaariin, joista herneen ja rehupavun osalle tulee noin 16,5 milj. ha. Satoisuuden ollessa noin 20 sentneriä hehtaarilta saadaan täten *2 miljardia 300 miljoonaa puutaa herneltä ja papuja.*

Vehnän ja muiden korsiviljojen samoin kuin ryynikasvien viljelmiä tulee olemaan 68 milj. ha. Satoisuuden ollessa 20 sentneriä hehtaarilta näiden viljelyskasvien kokonais-sato tulee olemaan yli *8 miljardia puutaa.*

Näin ollen jyvämaissin, herneen ja pavun viljelyynotto ja kaikkien viljelyskasvien satoisuuden kohottaminen antaa Venäjän federaation kollektiivitalouksille ja neuvostotiloille mahdollisuuden tuottaa vuosittain yli 12 miljardia puutaa ja myydä valtiolle 4—5 miljardia puutaa jyviä. Saadaksemme selvemmän käsityksen, missä määrin

* *Sentneri* on 100 kiloa. — *Suom.*

reaalista on näin suuren tavaraviljamäärän saanti, haluan kiinnittää huomiotanne seuraaviin numerotietoihin. Vuonna 1961 Venäjän federaation on suunnitelmien mukaan myytävä valtiolle 2,1—2,2 miljardia puutaa viljaa. Jos edellä mainitsemani vähäsatoisten heinäkasvien viljelminä olevat 9 milj. ha ja 9 milj. ha täysikesantoja otetaan palkokasvien viljelyyn ja saadaan 20 sentnerin hehtaarisato, jo pelkästään siten saadaan 2 mrd. 200 milj. puutaa jyviä. Tämä on itseasiassa markkinoitavaa tavaraa, koska kollektiivitaloudet ja neuvostotilat eivät käytännöllisesti katsoen saa mainituilta maa-aloilta nykyään mitään. Siis nykyisen suunnitelman edellyttämän myytäväksi tarkoitetun viljamäärän lisäksi saadaan vielä 2 mrd. 200 milj. puutaa, joten hankintojen kokonaismäärä tulee olemaan silloin yli 4 miljardia puutaa viljaa. Siis 4—5 miljardin viljapuudan myynti valtiolle ei ole suinkaan niin korkea aita, etteivät VSFNTn kollektiivitaloudet ja neuvostotilat pystyisi ylittämään sitä. Toverit, osoittakaamme tälle asialle yhteisesti suosiota. (Suosionosoituksia.)

Olemme vakuuttuneet, että kun päätös on tehty, Venäjän federaation uurastajat kokoavat kaikki voimansa ja tehtävä tulee ratkaistuksi! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Vehnän ja muiden jyväkasvien sekä palkokasvien sato-laskelmissa on VSFNTn osalta otettu pohjaksi 20 sentneriä hehtaarilta. Toverit, keskimääräinen satoisuus pitää kohottaa kahdessakymmenessä vuodessa 20 sentneriin hehtaarilta. Sekö ei olisi voimiemme mukaista, siihenkö meillä ei olisi mahdollisuuksia! Ei, meillä on paljon suurempia mahdollisuuksia.

Neuvostoliitto valtaa lähiaikoina kansainvälisillä viljamarckkinoilla sellaiset asemat, joista herrat imperialistit saavat tuntea, miten maataloutemme nousee! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Sellainen 20 vuoden tavoitteeksi suunniteltu satoisuus

on jopa mahdollisuuksia alhaisempi. Maamme monet kollektiivitaloudet ja neuvostotilat saavat jo nykyään vehnä- ja muilta viljaviljelmiltä 25—30 ja jopa 40 sentnerin hehtaarisatoja. Näin suuria satoja ne saavat tuotannon järjestelyn ja maataloustieteen ja -tekniikan kehityksen ollessa nykyisellä tasollaan. Mutta tiede on vuosi vuodelta kehittyvä ja avaava uusia, entistä suurempia mahdollisuuksia käytännölle. Kehitetään entistä parempia viljelyskasvilajikkeita ja -risteytyksiä; orgaanisten ja väkilannoitteiden, rikkaruohotorjuntaan käytettävien sekä muiden kemiallisten aineiden tuotanto lisääntyy jyrkästi. Kollektiivitaloudet ja neuvostotilat varustetaan entistä paremmilla maatalouskoneilla. Kaikki tämä tekee mahdolliseksi sekä saavuttaa että ylittää viljan tuotannon ja hankintojen suunnitellun tason.

Tarkastelkaamme laskelmia, jotka on esittänyt Ukrainan kommunistisen puolueen Keskuskomitea ja tasavallan ministerineuvosto. Ennen laajamittaista maissin viljelyä *Ukraina* saattoi tuottaa viljaa noin 1,3—1,5 miljardia puutaa ja suorittaa viljanhankintoja 400—500 miljoonaa puutaa.

Nyt, kun on ryhdytty viljelemään sellaisia runsassatoisia viljelyskasveja kuin maissi, herne ja rehupapu, *Ukrainan työtätekevät aikovat lisätä viljan tuotantoa 3,8 miljardiin ja hankintoja 1,5 miljardiin puutaan luottaen varmasti asiansa menestykseen.*

Mitä muutoksia tulee tapahtumaan viljelysalan rakenteessa Ukrainan kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla? Syysvehnän osalle tulee 6,5 milj. ha, maissin yli 5 milj. ha eli 28 % kaikista viljaviljelmistä ja palkokasvien osalle noin 4 milj. ha eli 21 % viljaviljelmistä. Maissi ja palkokasvit, jotka ovat satoisimpia viljelyskasveja, tulevat käsittämään tasavallassa miltei puolet kaikista viljaviljelmistä ja näiden kasvien osuus tulee tekemään viljan kokonaistuotannosta 60 %.

Satoisuus suunnitellaan seuraavanlaiseksi:

Kaikki viljakasvit 35 sentn. hehtaarilta

Niistä:

syysvehnä	30	"	"
maissi	50	"	"
herne	30	"	"
rehupapu	32	"	"

Todistuksena näiden laskelmien reaalisuudesta on kulu-
van vuoden käytäntö, sillä monet kollektiivitaloudet ja neu-
vostotilat ovat saaneet 70—80 sentnerin hehtaarisatoja
jyvämaissin viljelyssä ja 30—40 sentnerin hehtaarisatoja
vehnän ja herneen viljelyssä.

Viljan tuotannon lisäämisessä puolue antaa suuren
merkityksen *Kazahstanille*. Tällä tasavallalla on omat eri-
koisuutensa. Eteläisiä seutuja lukuun ottamatta siellä vil-
jellään maissia etupäässä painorehuksi. Siitä syystä viljan
tuotanto tulee lisääntymään siellä siten, että kohotetaan
satoisuutta, laajennetaan hyvin huomattavasti palkokas-
vien viljelyä sekä otetaan käyttöön yhä uusia maita. Nähtä-
västi tulevaisuudessa, kun tiedemiehemme kehittävät
maataloutta varten maissilajikkeita, joiden kasvukausi on
lyhyempi, jyvämaissia voidaan viljellä myös uudismailla.

Täytyy sanoa, että kun valmistelin tätä alustusta, sain
kirjeen eräältä kasvien jalostajalta Azerbaidzhanista. Hän
ilmoittaa onnistuneensa kasvattamaan sellaisen maissila-
jikkeen, jonka kasvuaika on suunnilleen 60 päivää. Jos se
on totta, avautuvat suorastaan valtavat mahdollisuudet
maissinviljelyn laajentamiselle ja ulottamiselle pohjoiseen
sekä jyvämaissin kasvattamiseen siellä.

Herra Rusk sanoi minulle Wienissä, että Amerikassa
pitäisi jo olla sellainen maissilajike. Hänen lausuntoonsa ei
kuitenkaan saatu vahvistusta, vaikka herra Rusk lupasi
todistaa, että asia on niin. Amerikkalaiset, jotka tuntevat
maissin, esimerkiksi herra Garst, sanovat, ettei Amerikas-
sa ole sellaista maissia. Mutta ellei ole Amerikassa, on
hyvä kehittää sellainen maissilajike Neuvostoliitossa.
(Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Reaalisesti katsoen se on kuitenkin hyvin vaikea teh-

tävä. Emmekä me jätä maatalouden kehittämistä riippuvaiseksi tämän ongelman ratkaisemisesta. Vaikkei saataisikaan sellaista maissia, me täytämme ja vieläpä ylitämmekin suunnitelmamme niillä lajikkeilla, joita meillä on. (Suosionosoituksia.)

Minkälaiseksi muodostuu viljelysalan rakenne Kazahstanin uudismailla? Ottaen lukuun uudismaat tasavallassa tullaan käyttämään vehnän ja muiden viljakasvien sekä palkokasvien ja painorehuksi tarkoitetun maissin viljelyyn yhteensä noin 32 milj. ha. Tästä alasta käytetään 50—55 % vehnän ja muiden viljakasvien, 30—35% herneen ja rehupavun ja 10 % rehuksi tarkoitetun maissin ja sokerijuurikkaan viljelyyn. Mainitsen ennakkolaskelmat vain tärkeimpien viljelyskasvien osalta. Talous vaatii tietysti paljon useampien kasvien viljelyä, se tarvitsee sekä perunaa että vihanneksia ja öljykasveja. Mutta etutilalla tulee uudismailla kuitenkin olemaan vehnän, herneen, rehupavun, jyvämaissin ja painorehuksi tarkoitetun maissin sekä ruhuksi tarkoitetun sokerijuurikkaan viljelyä.

Viljelysalan rakenteen ollessa tällainen muodostuu viljatase seuraavanlaiseksi:

Vehnän ja muiden viljakasvien viljelmiä tulee olemaan 17,6 milj. ha. Satoisuuden ollessa 20 sentneriä hehtaarilta saadaan täten 2 mrd. 150 milj. puutaa viljaa. Tästä määrästä neuvostotilat ja kollektiivitaloudet voivat myydä valtiolle noin 1 mrd. 500 milj. puutaa.

Herne- ja rehupapuviljelmien osalle tulee 11 milj. ha ja satoisuustavoitteena on 20 sentneriä hehtaarilta. Kokonaisuudessaan saadaan 1 mrd. 350 milj. puutaa. Tästä määrästä voidaan myydä valtiolle noin 600 milj. puutaa.

Kazahstanissa voidaan siis kohottaa viljan kokonaissato 3,5 miljardiin puutaan ja myydä valtiolle yli 2 miljardia puutaa.

Kazahstanissa kuten muissakin tasavalloissa on suuria mahdollisuuksia satoisuuden kohottamiseen. Kun puolue asetti tehtäväksi uudismaiden käyttöön ottamisen, satoarvioiden perustaksi otettiin 8 sentnerin hehtaarisato.

Sitä mukaa kuin on karttunut kokemusta ja parannettu viljelysmenetelmiä, monissa talouksissa satoisuus on huomattavasti kohonnut. Uudismailla on jo nyt neuvostotiloja ja kollektiivitalouksia, jotka saavat laajoilla aloilla hehtaarilta 20 sentneriä ja enemmänkin viljaa, etupäässä vehnää.

Pohjois-Kazahstanin alueella sijaitseva viljaa tuottava Mamljutan neuvostotila saa vuosittain 20—22 sentnerin viljasadon hehtaarilta. Suuria satoja saavat myös Kustanain, Petropavlovskin, Kijalyn, Tshandakin ja monet muut neuvostotilat.

Erikoisen huomattavia tuloksia on saavutettu niissä talouksissa, joissa viljellään laajassa mitassa vakokasveja sekä palkokasveja, jotka sopivat mainiosti kevätvehnän edeltäjiksi. Kustanain alueella sijaitseva "Fedorovski" neuvostotila sai tänä vuonna maissin jälkeen kylvetystä kevätvehnästä seuraavanlaisia satoja: pelto n:o 3 — 26 sentneriä hehtaarilta, pelto n:o 7 — 22 sentneriä hehtaarilta.

Samankaltaisia esimerkkejä on muuallakin kuin Kazahstanissa. Monet tuntevat Altain tieteellisen maataloustutkimuslaitoksen. Viljelemällä laajassa mitassa maissia, palkokasveja ja muita vakokasveja tutkimuslaitos on useita vuosia peräkkäin saanut pysyvästi korkeita viljasatoja. Vuonna 1961 tutkimuslaitoksen kollektiivi sai 6 359 hehtaarin alalta 20 sentneriä viljaa hehtaarilta, muun muassa 20,4 sentneriä vehnää hehtaarilta 5 140 hehtaarin alalta. Uusi vehnälajike Barnaulka-32 antoi 44 sentnerin hehtaarisadon. Altain aluepiirissä sijaitsevassa "Strana Sovetov" nimisessä kollektiivitaloudessa viljasato on viiden viime vuoden aikana ollut keskimäärin 20,5 sentneriä hehtaarilta. Edustajakokoukseemme osallistuvan Aleksandr Bekkerin työprikaati on saanut keskimäärin 23 sentneriä viljaa hehtaarilta.

Kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen saaman kokemuksen nojalla voidaan tehdä johtopäätös, mihin suuntaan

uudismaiden viljelyä tulee kehittää. Me emme voi enää perustaa taloudenpitoamme yksinomaiseen kevätvehnän viljelyyn. Vehnän ohella on viljeltävä entistä laajemmassa mitassa maissia, hernettä, rehupapua, sokerijuurikasta rehuksi, mikä on hyvin tärkeää, voidaksemme kohottaa maanviljelyskulttuuria, lisätä viljan tuotantoa, kehittää nopeasti karjataloutta ja tehdä uudismailla sijaitsevista neuvostotiloista korkeatuottoisia talouksia.

Minkä vuoksi puolue pitää vilja- ja karjatalousongelman ratkaisemisessa maissin ja palkokasvien viljelyä näin suuriarvoisena? Monien vuosien kokemus on osoittanut, että satoisuutensa ja muiden hyvien ominaisuuksiensa puolesta näillä viljelyskasveilla ei ole vertaistaan. Toimintatulosluksessa jo mainitsin, mitä osaa maissi on esittänyt viljan tuotannon lisäämisessä Ukrainassa, Krasnodarin aluepiirissä ja maan muilla seuduilla.

Nähdäkseni on oikein asettaa palkokasvit merkitykseltään maissin rinnalle. Herne ja papu ovat vanhoja viljelyskasveja, jotka talonpoika on tuntenut vuosisatoja. Tuskinpa Venäjän federaatiossa, Ukrainassa, Valko-Venäjällä ja Itämeren tasavalloissa lienee ainoatakaan talonpoikaa, joka ei olisi kasvattanut hyviä hernesatoja. Neuvostoliiton Maatalousministeriössä monia vuosia määrävässä asemassa olleet johtomiehet ovat valitettavasti tukahduttaneet palkokasvit.

Maataloudessa on kuitenkin ollut edelläkävijöitä, jotka ovat viljelleet innokkaasti palkokasveja ja osoittaneet kaikille kollektiivitalouksille ja neuvostotiloille tien, jota kulmien kohotetaan viljan tuotantoa.

XXII puoluekokouksen edustajana on Vinnitsan alueella sijaitsevan Stalinin kollektiivitalouden puheenjohtaja Vasili Mihailovitsh Kavun. Hän on avannut monien silmät näkemään palkokasvit. Kollektiivitalous on vuodesta toiseen kasvattanut korkeita hernesatoja. Vuonna 1960 se sai 520 hehtaarin alalta 27 sentnerin hernesadon hehtaarielta ja vuonna 1961 708 hehtaarin alalta 31 sentnerin hehtaarisadon. Mainitussa kollektiivitaloudessa kiinnitetään suurta

huomiota maissiin. 900 hehtaarin alalta on saatu 60 sentneriä maissinjyviä hehtaarilta. Viljaviljelmistä herneen osalle tulee 21 % ja maissin osalle 30 %, ts. enemmän kuin puolet. Tämän ansiosta viljakasvien keskisato on kolhoosissa 38 sentneriä hehtaarilta. (Suosionosoituksia.)

Vinnitsan alueella saatiin tänä vuonna 180 000 hehtaarin alalta keskimäärin 20,7 sentnerin hernesato hehtaarilta ja Tsherkassyn alueella 89 000 hehtaarin alalta 21,5 sentnerin hernesato hehtaarilta. (Suosionosoituksia.)

Tällaisia hernesatoja saadaan muuallakin kuin Ukrainassa. Lipetskin alueella sijaitsevalla "Petrovski" neuvostotilalla, jota johtaa XXII puoluekokouksen osanottaja toveri Volovtshenko, saatiin 110 hehtaarin alalta 36 sentnerin hernesato hehtaarilta. Kylvötavasta ja siemenmäärästä riippuen sato muodostui seuraavaksi (sentn. hehtaarilta):

leveärivikylvö, riviväli 45 cm, siementä 110 kg ha kohti	22
tavallinen rivikylvö, riviväli 15 cm, siementä 270 kg ha kohti	33
kapearivikylvö, riviväli 7,5 cm, siementä 270 kg ha kohti	42,2

Tämä kokemus ansaitsee vakavaa huomiota. (Suosionosoituksia.) Edesmennyt akateemikko Pjotr Ivanovitsh Lisitsyn kertoi minulle jo ennen sotavuosia, että Shatilovon koeasemalla, missä hän työskenteli, kokeiltiin kapearivikylvöä ja saatiin parhaita satoja. On tärkeää, että tarkistamme edistykselliset viljelysmenetelmät laajamittaisesti ja arvostamme ne vastaavasti raivataksemme niille leveän tien käytäntöön.

Venäjän federaation keskisiltä alueilta, Valko-Venäjältä, Latviasta, Liettuasta, Eestistä, Siperian ja Kazahstanin alueilta voidaan esittää monia esimerkkejä, miten kollektiivitaloudet ja neuvostotilat ovat saaneet laajoilta maa-alueilta korkeita hernesatoja.

Nähtävästi lähimpien vuoden tai parin aikana meillä ei

tule olemaan riittävästi pavun siementä, jota vastoin siemenhennettä on enemmän. Rehupapu voidaan korvata herneellä, joka on yhtä arvokas viljakasvi.

Palkokasvien laajamittainen viljeleminen tarjoaa maataloudelle uusia suuria mahdollisuuksia. Palkokasvien avulla ratkaistaan yhtäaikaa kolme tehtävää:

Ensiksikin ne ovat hyväsatoisia ja niiden avulla saadaan lisätyksi viljan tuotantoa sekä ravintotarkoituksiin että karjatalouden tarpeisiin. Niiden kasvu-aika on verraten lyhyt ja ne kestävät hyvin kevähallvoja, mikä on erikoisen tärkeää Siperian ja Kazahstanin seuduilla. Palkokasvien aikaisempi kypsyminen lieventää työn painetta sadonkorjuussa ja pellot vapautuvat nopeammin, joten niitä voidaan valmistella seuraavan vuoden satoa varten.

Herne voidaan kylvää varhain, mikä on hyvin tärkeää Ukrainan eteläosassa, Volganvarrella ja eräillä muilla seuduilla, jotka ovat alttiita kuiville tuulille. Herne ehtii siellä kypsyä aikaisemmin ja välttyy näiltä tuuilta. Krasnodarin ja Stavropolin aluepiireissä, Kabardino-Balkarian, Pohjois-Osetian ja Tshetsheno-Ingushetian tasavalloissa herneen aikainen kylvö ja lyhyt kasvukausi tekevät mahdolliseksi käyttää hennettä ensimmäisenä viljelyskasvina kahta satoa kasvatettaessa. Kuten tunnettua, maissi kylvetään, kun maaperän lämpö on 10—12°. Herne sen sijaan voidaan kylvää huomattavasti, noin 2—3 viikkoa, aikaisemmin. Sen kasvu-aika on 70—80 päivää. Mikäli kylvö suoritetaan maaliskuun lopulla tai huhtikuun alussa, herne kypsyä kesäkuun puolivälissä. Kun herne, joka on hyvä edeltäjäkasvi, on korjattu, voidaan kesäkuun lopulla samalle alalle kylvää maissia. Tämän kasvin kasvattamiseen jää vielä 4 kuukautta. Aika on kyllin pitkä, jotta maissi ehtisi tulla. Näin ollen herneen viljely antaa suuria mahdollisuuksia kahden sadon saamiseen maamme eteläosissa.

Toiseksi palkokasvien valkuaisainepitoisuus on suuri ja tämä antaa mahdollisuuden ratkaista perinpohjaisesti sellaisen ongelman kuin karjatalouden turvaamisen valkuaisaineita sisältävällä rehulla.

Kolmanneksi palkokasvit ovat omiaan parantamaan peltojen hedelmällisyyttä. Ne ovat tavallaan tehtaita, jotka valmistavat tyypeä ilmasta, kun sitä vastoin muut viljelyskasvit eivät voi ottaa tyypeä ilmasta, vaan käyttävät sadon muodostamiseen vain maaperässä olevaa tyypeä. Esitän eräitä asiantuntijoiden antamia numerotietoja.

— Kun hernesato on 20 sentneriä hehtaarilta, niin herne ottaa ilmasta 105 kg tyypeä ja jättää maaperään sadonkorjuun jälkeen 47 kg tyypeä hehtaaria kohti. Sadon ollessa 30 sentneriä hehtaarilta herne ottaa ilmasta 160 kg tyypeä ja jättää maaperään 70 kg.

— Kun papusato on 20 sentneriä hehtaarilta, niin rehupapu ottaa ilmasta 142 kg tyypeä ja jättää sitä maaperään 63 kg hehtaaria kohti, ja sadon ollessa 30 sentneriä se ottaa ilmasta 213 kg tyypeä ja jättää maaperään 95 kg.

Myöhemmin palkokasvien viljelysala tulee olemaan meillä noin 30 milj. hehtaaria ja kenties enemmänkin. Maaperään karttuu siis valtava määrä tyypeä, erittäin arvokasta ja oikeastaan ilmaiseksi saatua lannoitusainetta. Voidaksemme tuottaa saman verran lannoitteita kemiallisessa teollisuudessa meidän pitäisi rakentaa melko paljon suuria tehtaita ja käyttää siihen satoja miljoonia ruplia.

Nähtävästi eräät suunnitteluelinten työntekijät voivat ajatella:

— Sehän on hyvä, kasvit itse hankkivat ilmasta lannoitteita, joten kemiallisia tehtaita voidaan rakentaa vähemmän.

Ei, toverit, kemiallisen teollisuuden kehittäminen, väkilannoitteiden, mm. typpilannoitteiden, sekä rikkaruoho- ja tuholaistorjuntaan käytettävien kemiallisten aineiden tuotannon lisääminen ovat nykyään päivänpolttavimpia tehtäviä. Liioittelematta voidaan sanoa, että meidän on asetettava lannoitteiden tuotanto samaan arvoon kuin maatalouden koneistaminen, sillä molemmat ovat maataloustuotannon kohottamisen ratkaisevia edellytyksiä. (Suosioosoituksia.)

Puolue suunnittelee lisättäväksi väkilannoitteiden

tuotantoa 125—135 milj. tonniin, kun se viime vuonna oli 14 milj. tonnia. Meidän on tärkeää tehdä kaikki välttämättömän sitä varten, että jo kuluvan seitsenvuotiskauden aikana voitaisiin toimittaa mahdollisimman paljon lisää lannoitteita maataloutta varten.

Väkilannoitteiden tuotantoa koskevan laajan ohjelman toteuttaminen, palkokasvien viljelyn jyrkkä lisääminen, karjaluvun lisääminen pinta-alayksikköä kohti ja orgaanisten lannoitteiden talteenotto — kaikki tämä tekee mahdolliseksi kohottaa jyrkästi satoisuutta.

Joka vyöhykkeessä on kollektiivitalouksia ja neuvostotiloja, jotka sikäläisissä konkreettisissa olosuhteissa ovat osoittaneet, millä tavalla voidaan kohottaa nopeasti satoisuutta. On mahdotonta mainita tällaisia talouksia kaikilta eri vyöhykkeiltä. Otan vain yhden esimerkin.

Monet tuntevat Kurskin alueella sijaitsevan Kalinovkan kylän kollektiivitalouden, josta olen puhunut monesti ennenkin. Tämän kollektiivitalouden puheenjohtaja V. V. Gratshev on XXII puoluekokouksemme osanottaja. Kollektiivitaloudella on maata 6 000 hehtaaria. Vuonna 1961 siellä saatiin seuraava sato:

Syysvehnää	32,6 sentn. hehtaarilta
Ruista	24,3 " "
Ohraa	21,6 " "
Hirssiä	20 " "
Hernetä, siemenmäärä 320 kg ha kohti	28 " "
Rehupapua, leveärivikylvö . . .	25,6 " "
Sokerijuurikasta	350 " "
Maissia, tähkäasteella paino- rehuksi	700 " "
Apilaa (kertaniitos, kuivattuna) .	39 " "

Miksi näillä raskailla savikkomailla on voitu saada tällaisia satoja? Asian selitys on siinä, että on paljon karjaa ja siis lannoitteita. Vielä muutama vuosi sitten Kalinovkassa (siihen yhtyneet kollektiivitaloudet mukaan luettuina) oli 91 lehmää, mutta nyt on 1 050. Viljasato oli niihin aikoihin 8—10 sentneriä hehtaarilta, mutta nyt on 25—30 sentneriä.

Entä miksi karjan määrä on näin kasvanut? Siksi että kollektiivitalonpojat ovat oppineet viljelemään maissia, luopuneet täysikesannoista käyttäen ne arvokkaiden viljelyskasvien viljelyyn. Kun on enemmän rehua, on myös enemmän karjaa, enemmän lannoitteita, ja sato on suurempi.

Samanlaisia talouksia on maan muillakin seuduilla. Ne ovat raivanneet tien korkeaan satoisuuteen, ja tehtävänä on nyt kaikkien kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen nostaminen niiden tasalle. Mutta nostaminen ei merkitse puiden pitämistä, vaan sitä että jälkeenjääneet todella kohotetaan edelläkävijöiden tasalle tai kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen johtoelimistä "nostetaan" syrjään ne, jotka eivät ymmärrä asiaa ja tukahduttavat tuotantoa. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Viljan tuotannon kasvu avaa suuria mahdollisuuksia karjatalouden nopeaan kohottamiseen. Kun meillä on kyliksi viljaa, paino- ja muuta rehua, voimme lyhyessä ajassa lisätä karjakantaa ja turvata lihan, maidon ja muiden elintarvikkeiden tuotannossa tason, joka on välttämätön tyydyttääksemme kansan tarpeet täydellisesti.

Maatalouden kehitystä suunnitellessaan puolueemme pitää erikoisen tärkeänä maiden keinokastelua. Se on ollut elimellisenä osana leniniläisessä sähköistämissuunnitelmassa. Vladimir Iljitsh Lenin satoi erottamattomasti toisiinsa voimalaitosten rakentamisongelman ja keinokastelun laajentamisen. Jo neuvostovallan alkuvuosina Lenin haaveili Taka-Kaukasian ja Keski-Aasian maiden keinokastelusta, veden johtamisesta Volgan kuiville aroille.

Nyt kun meillä on mahtava teollisuus, on aika laatia laaja keinokastelun suunnitelma ja toteuttaa se, jotta voitaisiin luoda pysyvä ja kaikissa olosuhteissa varma perusta maataloustuotannolle.

Puolueen Keskuskomitean toimeksiannosta Valtion Talousneuvosto laatii moniksi vuosiksi kastelulaitosten rakentamissuunnitelmaa. Maassamme on tällä hetkellä 9 milj. ha kastelumaita. Tehtävänä on niiden laajentaminen noin 28 milj. hehtaariin.

Aikomuksena on:

— uuden suuren puuvillanviljelyalueen muodostaminen Syr-darjan jokialueelle, missä alustavien laskelmien mukaan voidaan kastella 800 000—850 000 ha Nälkäärosta Uzbekian, Kazahian ja Tadzhiikian tasavaltojen alueella;

— Nurekin vesivoimalaitoksen rakentaminen, niin että Uzbekian ja Tadzhiikian tasavalloissa noin 1,2 milj. hehtaarin alue voidaan kastella puuvillan, riisin ja muiden kasvien viljelyä varten;

— noin 600 000 hehtaarin alueen kasteleminen Turkmeniassa Kara-Kumin kanavan avulla ja alueen käyttäminen puuvillan viljelyyn;

— uusien riisinviljelyalueiden muodostaminen Amudarjan ja Syr-darjan alajuoksun varrelle kastelemalla noin 900 000 hehtaaria;

— Volgan—Ahtuban vesijättömailla ja Volgan suistossa sijaitsevien maiden ja vesivarojen käyttäminen silmällä pitäen kasteluviljelmien laajentamista, vihannesten, riisin ja maissin viljelyä, kalanviljelyn parantamista sekä ankan- ja hanhenhoidon kehittämistä;

— Volganvarrella sijaitsevien maiden kasteleminen käyttämällä siihen V. I. Leninin ja puolueen XXII edustajakokouksen nimelle omistettujen Volgan vesivoimalaitosten kehittämää voimaa;

— Donin, Kubanin ja muiden Venäjän federaation Euroopan-puoleisen osan eteläisten jokien käyttäminen alun toista miljoonaa hehtaaria käsittävän maa-alan kastelemiseen ja riisin, viinirypäleiden, vihannesten ja teollisuuskasvien tuotannon lisäämiseen;

— 4,5 milj. ha käsittävän maa-alan kasteleminen Krimillä ja muilla Ukrainan SNT:n eteläisillä seuduilla ja Moldaviassa käyttämällä siihen Dneprin, Bugin, Dnestrin ja Tonavan vesivaroja silmällä pitäen riisin, maissin, sokerijuurikkaan, viinirypäleiden, hedelmien ja vihannesten viljelyn lisäämistä ja karjatalouden kehittämistä;

— laajamittaisten kastelutöiden suorittaminen Taka-Kaukasian alueella.

Toteutettuaan kastelulaitosten rakentamissuunnitelman maamme voi tuottaa lisää miljoonia tonneja puuvillaa, maissia, riisiä, sokerijuurikasta ja paljon karjataloustuotteita.

Puolueemme on saava aikaan sen, että ihminen vapautuu valtoimien voimien vaikutuksen alaisuudesta ja hänestä tulee luonnon valtias. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit! Eritellessäni teollisuutemme kehitysteitä puhuin työn tuottavuuden kohottamisesta kommunistisen rakennustyön mitä tärkeimpänä ongelmana. Vähintään yhtä ajankohtainen se on maataloudessakin.

Ohjelmansa luonnoksessa kommunistinen puolue suunnittelee kohotettavaksi työn tuottavuutta maataloudessa ensimmäisen vuosikymmenen aikana vähintään 2,5-kertaiseksi ja 20 vuoden aikana 5—6-kertaiseksi. Tämä on vaikea tehtävä. Mutta sen ratkaisemiskeinot on osoitettu. Maatalouden kaikilla aloilla meillä on jo nyt esimerkkejä työnteosta, joka on kommunistisen yhteiskunnan arvoista.

Tarkastelkaamme, mille tasolle työn tuottavuudessa maaseudun parhaat työntekijät ovat päässeet maataloustuotannon tärkeimmillä aloilla.

Viljatalous. Maamme neuvostotiloilla käytetään yhden viljasentnerin tuottamiseen keskimäärin 2,1 tuntia omakustannushinnan ollessa 4 rpl. 10 kop. sentneriltä.

Samaan aikaan Rostovin alueen "Gigant" nimisellä neuvostotilalla kulutetaan viljasentnerin tuotantoon 38 min., ts. yli 3 kertaa vähemmän ja omakustannushinta on 1 rpl. 53 kop.

Sokerijuurikkaan tuotanto. Koko maan mitassa sokerijuurikassentnerin tuotantoon käytetään neuvostotiloilla 3,2 tuntia ja omakustannushinta on 1 rpl. 80 kop. sentneriltä. Mutta Krasnodarin aluepiirissä V. A. Svetlitshnyin työpriikaatissa, jossa sokerijuurikkaan viljely on koneistettu, sokerijuurikassentnerin tuottamiseen kulutetaan 17 min., ts. 11 kertaa vähemmän, ja omakustannushinta on 30 kop. eli kuusi kertaa alhaisempi kuin keskimäärin koko maassa.

Puuvillan tuotanto. Uzbekistanin neuvostotilat kuluttavat yhden puuvillasentnerin tuotantoon keskimäärin 52 tuntia ja omakustannushinta sentneriltä on 25 rpl. 30 kop. Samaan aikaan Tashkentin alueen "Malek" nimisellä neuvostotilalla tov. Kutshijevin täyskoneistettu työprikaati käyttää puuvillasentnerin tuottamiseen 10 tuntia ja omakustannushinta on 7 rpl. 30 kop.

Karjataloustuotteiden tuotanto. Neuvostotiloilla, joissa työnteko tapahtuu käsin, yksi hoitaja lypsää keskimäärin 10—12 lehmää ja saa vuosittain 30—40 tonnia maitoa. Ivanovon alueen "Shuiski" nimisen neuvostotilan karjanhoitaja Zinaida Ivanovna Zabotina on päässyt toisenlaiseen tulokseen. Hän tekee työtä koneistetussa karjakartanossa, joka on varustettu "jolotshka"-tyyppisillä lypsylaitteilla. 1960 tov. Zabotina hoiti 150 lehmää ja sai 307 tonnia maitoa. Vuonna 1961 hän on tehnyt karjakartanossa työtä yhdessä miehensä mekaanikko Dmitri Iljitsh Zabotinin kanssa. Kahdestaan he ovat hoitaneet 300 lehmää ja luvanneet lypsää 650 tonnia maitoa, mistä määrästä he ovat jo saaneet 510 tonnia. Työn kulutus maitosentneriä kohti on 4,8 tuntia, kun maamme neuvostotiloilla siihen kulutetaan keskimäärin 14 tuntia.

Mitä johtopäätöksiä voidaan tehdä näiden esimerkkien perusteella? Parhaimmilla neuvostotiloilla ja kollektiivitalouksissa työn tuottavuus on jo nyt 5—6 kertaa neuvostotilojen ja kollektiivitalouksien yleistä keskitasoa korkeampi ja jopa enemmänkin. Samalla on tärkeää korostaa, että tämän työn tuottavuuden kasvu on tapahtunut muutaman viime vuoden eikä kymmenien vuosien aikana. Tehtävämme on järjestää tuotanto siten, että kaikki kollektiivitaloudet ja neuvostotilat saavuttaisivat lähiaikoina samanlaisen tason työn tuottavuudessa.

Tämä tehtävä on vaikea. Se vaatii kansalta ja puolueelta suuria ponnistuksia ja valtiolta aineellisia voimavaroja. Mutta kysymys ei ole vain tästä. On tehtävä loppu siitä asiain hoidossa esiintyvistä huolettomuudesta, mikä jarruttaa vielä monessa suhteessa maatalouden kehitystä. Eräät

puoluejärjestöt eivät ole vielä puuttuneet aktiivisesti maataloustuotantoon eivätkä ole vaikuttaneet siihen asioita tuntevalla tavalla. Tässä on yhä vallalla vanha käytäntö, jolloin maataloudessa työskenteli ihmisiä niin paljon kuin kollektiivitaloudessa oli eikä niin paljon kuin tuotannon edut vaativat.

Nykyään tilanne on toisenlainen, maatalous koneellistuu yhä enemmän ja siltä vaaditaan enemmän. Entisestä suhtautumisesta maatalouteen on tehtävä loppu ja luovutettava vanhentuneista käsityksistä. Tärkeintä on nyt turvata mahdollisimman suuri tuotemäärä mahdollisimman pienellä työn kulutuksella.

Sen vuoksi tärkeimpiä tehtäviä on kirjaimellisesti kaikkien maataloustöiden jatkuva koneistaminen ja sähköistäminen ja tekniikan parempi käyttö. Ja tämä riippuu ratkaisevassa määrässä työntekijäin kokeneisuudesta ja järjestelykyvystä, ihmisistä, joiden käyttöön koneet on uskottu. Kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla on kohotettava työn tuottavuutta, ei jännittämällä liiaksi lihasvoimia, vaan varustamalla maataloutta jatkuvasti entistä täydellisemmillä teknillisillä välineillä. Kaikki kollektiivitaloudet ja neuvostotilat on mahdollisimman lyhyessä ajassa varustettava täydellisesti koneilla, jotka vastaavat uusimman maatalousteknologian vaatimuksia, on huolehdittava erikoisesti sellaisten koneiden luomisesta, jotka tekevät mahdolliseksi soveltaa edistyneimpiä menetelmiä elonkorjuussa, täyskoneistaa maissin, puuvillan, pellavan, sokerijuurikkaan ja perunan viljely sekä työprosessit karjataloudessa.

On ryhdyttävä käyttämään nykyistä suorituskykyisempiä koneita, varsinkin traktoreita, leikkuupuimureita ja kuljetusvälineitä. Me voimme ja meidän täytyy järjestää esimerkiksi uusien suuritehoisten ja nopeakulkuisten 200—220 hevosvoimaisten traktorien ja niihin sopivien maatalouskoneiden tuotanto maan aroseutuja varten. NKPN Keskuskomitea ja Neuvostoliiton Ministerineuvosto ovat jo tehneet siitä päätöksen. Tällaiset traktorit tulevat olemaan

3—4 kertaa tehokkaampia kuin nykyisin käytössä olevat DT-54 traktorit ja niiden käyttöönotosta koituu valtavaa taloudellista hyötyä. Esitän asiantuntijoiden laskelmia suuritehoisten traktorien käytön edullisuudesta miljoonan hehtaarin peltoalan muokkauksessa.

	DT-54	200—220 hv traktori
Kynnöstä keskimäärin päivässä	7,6 ha	21,2 ha
Tarvitaan traktoreita syyskintojen suorittamiseen 20 päivässä, kun työtä tehdään kahdessa vuorossa	6 600	2 400
Tarvitaan traktorinkuljettajia	13 200	4 800

Näissä laskelmissa on otettu perustaksi miljoona hehtaaria, mutta maassamme on noin 80 milj. ha viljelysmaita, joilla voidaan käyttää suuritehoisia traktorikoneikkoja. Sel- laisten koneikkojen käyttöönotosta koitua taloudellinen hyöty on moninkertainen.

Meidän on ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin traktori- ja maatalouskoneteollisuuden kehittämiseksi. On lisät- tävä traktori- ja muiden maatalouskonetehtaiden tuotan- totehoa, varustettava tehtaat paremmalla teknillisellä kalustolla, parannettava suunnittelutoimistoja antamalla niille kokeneita työntekijöitä, jotka pystyvät ratkaisemaan menestyksellisesti uuden teknillisen kaluston luomista kos- kevat kysymykset.

Toverit! Puolueen ohjelman luonnoksessa maaseudun tuotantovoimien kehitystä käsitellään erottamattomassa yhteydessä kommunististen yhteiskunnallisten suhteiden muodostumiseen. Tämä on täysin lainmukaista, sillä kom- munistiset yhteiskunnalliset suhteet muodostuvat työproses- sissa, tuotannon kehitysprosessissa, kansan yhteisessä tais- telussa kommunismin rakentamisen puolesta.

Mikä tulee olemaan tyypillistä maaseudullemme sen kehittyessä kommunismin suuntaan? Teknillisen varustau- tuneisuutensa ja tuotannon järjestelyn puolesta sosialistinen maatalous lähenee teollisuutta. Tämä merkitsee, että työn

luonteessa tapahtuu suuria laadullisia muutoksia. Sitä mukaa kuin kollektiivitalonpoikien ja neuvostotilojen työläisten kulttuuritaso ja teknillinen sivistys kohoaa ja maatalouden kaikki alat varustetaan nykyaikaisilla teknillisillä välineillä, maataloustyö muuttuu eräänlaiseksi teollisuustyöksi.

Ratkaistessamme maaseudun kommunistisen rakennustyön tehtäviä meidän on nojattava siihen rikkaaseen kokeemukseen, jota maallemme on karttanut sosialistisen maatalouden kehittyessä. Mitä tämä kokemus sanoo? Neuvostoliiton maataloudessa on kehittynyt kaksi sosialistista tuotantolaitosmuotoa, nimittäin neuvostotilat ja kollektiivitaloudet.

Neuvostotiloja perustettiin V. I. Leninin aloitteesta valtion omistamina sosialistisina maataloudellisina tuotantolaitoksina. Niiden tehtävänä oli osoittaa sosialistisen suurtalouden paremmuus verrattuna yksityistalonpojan pientalouteen, olla esimerkkinä lähiseudun talonpoikaistolle.

Puolueemme on toteuttanut menestyksellisesti Leninin hahmotteleman neuvostotilojen rakentamisen suunnitelman. Neuvostotiloista on tullut suuri voima, ne ovat kehittyneet korkeatuottoisiksi yrityksiksi, käyttävät laajalti nykyaikaisia teknillisiä välineitä ja tieteen saavutuksia, kohottavat työn tuottavuutta ja tuottavat sen vuoksi huokeampia maataloustuotteita. Työn kulutus tuotesentneriä kohti oli vuonna 1960 seuraava: viljan tuotannossa (ilman maissia) neuvostotiloilla 2,1 tuntia, kollektiivitalouksissa 7,2 tuntia; maidon tuotannossa vastaavasti 14,2 tuntia ja 20,8 tuntia. Sentnerin lisäys nautakarjan painossa vaati neuvostotiloilla 66 työtuntia ja kollektiivitalouksissa 118 työtuntia. Sikojen osalta yhden sentnerin lisäys vaati neuvostotiloilla 57 ja kollektiivitalouksissa 133 työtuntia.

Kuten Keskuskomitean toimintaselostuksessa jo mainittiin, neuvostotilojen osuus maataloustuotannossa on kasvanut erikoisesti viime vuosien aikana. Neuvostotilojen paremmuus ilmeni entistä näkyvämmiin uudismaiden rai-vauksessa ja ratkaistaessa sellaista tehtävää kuin suurten

kaupunkien ja teollisuuskeskusten varustaminen maidolla, perunoilla ja vihanneksilla.

Eivät tietenkään kaikki neuvostotilat ole nykyisin mallikelpoisia maataloustuotannon järjestelyn kannalta, ja on tehtävä vielä paljon, jotta jokainen neuvostotila käyttäisi täydellisemmin ja paremmalla tavalla koneistetun suurta-
louden voimavaroja ja mahdollisuuksia.

Sosialistisen suurmaatalouden toisena muotona ovat kollektiivitaloudet. Ne ovat se V. I. Leninin löytämä tie, jonka kautta miljoonien yksityistalonpoikien pientaloudet johdetaan sosialismiin. Kollektiivitaloudet ovat olleet neuvostotalonpoikaistolle kommunismin kouluna. Ne ovat olleet monessa suhteessa auttamassa vuosisataisten yksityisomistuksellisten tottumusten hävittämistä, totuttaneet talonpojat kollektiiviseen työhön ja hoitamaan yhteisesti suurta-
loutta. Kollektiivitaloudet ovat kulkeneet pitkän kehitystien. Nykyiset kollektiivitaloudet eivät ole enää niitä alkuaikoina muodostuneita maatalousartteleita, joille oli ominaista alkeellinen tekniikka ja huono työn järjestely ja joissa tuotteet jaettiin perheen jäsenluvun mukaan. Nykyinen kollektiivitalous on suuri koneistettu talous. Puolueen toimenpiteiden ansiosta kollektiivitaloudet ovat viime vuosina lujittuneet huomattavasti, niiden yhteistalous on kasvanut, maataloustuotanto lisääntynyt, kollektiivitalonpoikien elintaso kohonnut.

Eräät toverit kysyvät: millä tavalla maatalous kehittyy vastaisuudessa — kollektiivitalouksien vai neuvostotilojen suuntaan? Puolue pitää lähtökohtana sitä, että kommunismin rakentaminen maaseudulla tulee tapahtumaan kehittämällä ja täydellistämällä sosialistisen tuotannon kumpaa-
kin muotoa. Ei saa asettaa toista sosialistista talousmuotoa toisen sosialistisen talousmuodon vastakohtaksi. Niin kollektiivitaloudet kuin neuvostotilatkin ovat sosialistisia suurta-
louksia, joissa voidaan tuloksellisesti soveltaa tieteen ja tekniikan saavutuksia ja laajentaa nopeasti yhteiskunnallista tuotantoa. Kumpikin muoto voi antaa hyviä tuloksia, mikäli aineelliset mahdollisuudet ovat samanlaisia, tuotanto järjestetty hyvin ja johto pätevää.

Joskin työn tuottavuus monissa kollektiivitalouksissa on vielä tällä hetkellä alhaisempi ja omakustannushinta korkeampi kuin neuvostotiloilla, ei syynä ole suinkaan se, että kollektiivitalousmuoto olisi jo ehtynyt ja lakannut vastasta tuotantovoimien nykyistä kehitystasoa. Syytä on etsittävä muualta, ennen muuta tuotannon järjestelystä, johdosta ja koneistamisesta. Siellä missä on kokeneita työntekijöitä, hyviä järjestäjiä ja asiantuntijoita, siellä missä pidetään huolta tuotannon koneistamisesta ja missä periaatteena on työntekijöiden aineellinen kiinnostus, siellä kukoistavat sekä neuvostotilat että kollektiivitaloudet. Tässä yhteydessä on tärkeää korostaa, että kollektiivitalouksien talouselämän nopeaan kehittymiseen on olemassa objektiiviset edellytykset kirjaimellisesti kaikkialla.

Pääasia on, että autetaan kollektiivitalouksia järjestämään paremmin tuotanto, käyttämään taitavasti nykyai-kaista tekniikkaa ja soveltamaan tieteen saavutuksia ja että tällä pohjalla kohotetaan työn tuottavuutta. Hyvin tärkeää on lujittaa heikkoja kollektiivitalouksia antamalla niille koulutettuja työntekijöitä: kollektiivitalouksien ja työprikaatien johtajia, maatalousasiantuntijoita. Tehtävänä on kaikkien kollektiivitalouksien kohottaminen parhaiden neuvostotilojen tasalle.

Valtio pitää suurta huolta kollektiivitalouksien lujittamisesta ja kehittämisestä. Jokaisen kollektiivitalouden on puolestaan pidettävä pyhänä sääntönä sitä, että se täyttää tiukasti valtionsuunnitelmat, kartuttaa tuotannollisia ja muita yhteiskunnallisia varantoja, turvaa kollektiivitalonpoikien tulojen kasvun heidän työnsä tuottavuuden kohoa- mista vastaavasti.

Maatalouden edelleen kehittyessä, ratkaistaessa sellaista tehtävää kuin maataloustuotteiden runsauden aikaansaami- nen, neuvostotilat tulevat esittämään entistä suurempaa osaa maaseudun johtavina sosialistisina tuotantolaitoksina. Meidän täytyy muuttaa neuvostotilat ensiluokkaisiksi viljaa, puuvillaa, lihaa, maitoa, villaa, vihanneksia, hedelmiä ja teetä tuottaviksi tehtaiksi. Tärkeää on niin ikään se, että

neuvostotilat olisivat esimerkkinä, paitsi tuotannon paremmassa järjestelyssä, myös ihmisten elinolojen järjestelyssä, kulttuurin ja kommunistisen kasvatuksen alalla.

Tuotannon kehittyessä kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla ja yhteiskunnallisten suhteiden täydellistyessä niissä maatalous kohoaa entistä korkeammalle tasolle, mikä tekee mahdolliseksi siirtyä tuotannon ja jaon kommunistisiin muotoihin. Aineellisen kiinnostuksen periaatteella on tärkeä osuus tämän päämäärän saavuttamisessa. Meidän tulee vastedeskin käyttää samanaikaisesti sekä moraalisia että aineellisia kiihokkeita, palkita niitä, jotka tuottavat enemmän tuotteita yhteiskuntaa varten, sekä kasvattaa ihmisiä korkeaan kurinalaisuuteen ja kommunistiseen tietoisuuteen asettamalla esimerkiksi parhaita työntekijöitä.

Toverit! Puolueemme on laatinut maatalouden kehittämisen suuren suunnitelman. Kaikki me muistamme, miten vaikeissa oloissa sosialistinen maatalous rakennettiin. Pitäen ohjeenaan V. I. Leninin neuvoja kommunistinen puolue on voittanut taitavasti vaikeudet ja johtanut talonpoikaiston sosialismiin. Nyt olemme lähteneet kommunismin rakentamisen lavealle tielle. Eteemme avautuu suurenmoisia tulevaisuuden näköaloja. Mutta tämä ei tietenkään merkitse, että eteenpäinkulkumme tulisi tapahtumaan tasaisesti ja vaivattomasti, ponnistuksitta ja vaikeuksitta.

Taistelussa maataloustuotteiden runsauden aikaansaamiseksi meidän on selvittävä monista jyrkänleistä, ratkaistava monia vaikeita ongelmia. Suuren historiallisen kokemuksen rikastuttamana puolue johtaa rohkeasti ja varmasti talonpoikaista eteenpäin, rakentamaan kommunismia. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

3. Kansan hyvinvoinnin kohottaminen ja korkeimman elintason saavuttaminen

Toverit! NKP asettaa suuren tehtävän: kohottaa lähimpien 20 vuoden aikana kansan elintaso korkeammalle kuin se on missään kapitalistisessa maassa ja luoda välttämättö-

mät edellytykset aineellisten ja kulttuurihyödykkeiden runsauden aikaansaamiselle.

Jo ensimmäisen vuosikymmenen aikana neuvostoväestön kaikki kerrokset saavat hyödykkeitä kylliksi ja ovat aineellisesti turvattuja. Siten kommunismi osoittaa ratkaisevan paremmuutensa kapitalismiin verraten kysymyksessä, joka koskee välittömästi ja kirjaimellisesti kaikkia. *Ensi kertaa historiassa poistetaan täydellisesti ja lopullisesti ihmisten toimeentulon niukkuus.* Se on uuden yhteiskunnan mainio saavutus. Mikään kapitalistinen maa ei voi asettaa itselleen tällaista tehtävää.

Neuvostokansa saavuttaa korkeimman elintason täyttämällä kaksi perusehtoa. Ensiksikin saadaan aikaan kapitalismin mahdollisuudet ylittävä työn tuottavuuden sekä koko yhteiskunnallisen tuotannon ja kansantulon kasvu. Toiseksi alati kasvavia tuotantovoimia ja yhteiskunnallisia rikkauksia käytetään koko kansan etujen mukaisesti. Kommunistinen runsaudenohjelma rakentuu siis vankalle perustalle, kun taas lukuisat porvarilliset mainosluontoiset "kansan hyvinvoinnin" luomissuunnitelmat ovat vain tavanomaisia kansanjoukkojen petkuttamisyrityksiä.

Puolue pitää lähtökohtana sitä, että me voimme ja meidän täytyy lähikautena kohottaa nopeammin kansan elintasoja kehittämällä jatkuvasti raskasta teollisuutta ja muita kansantalouden aloja. Reaalitulot lisääntyvät lähimpien 10 vuoden aikana asukasta kohden laskettuna 2-kertaisiksi ja 20 vuoden aikana enemmän kuin 3,5-kertaisiksi. Väestön reaalitulojen tällaisen kohoamisen lähteenä on Neuvostoliiton *kansantulon* kasvu. Vuotuinen kansantulo tulee v. 1980 olemaan 720—750 mrd. ruplaa, ts. suurenee vuoteen 1960 verraten noin 5-kertaiseksi.

Mitä peruslinjoja kansan elintason kohoaminen tapahtuu?

Lähivuosina me pääsemme siihen, että *kaikki väestökerrokset voivat nauttia hyvää, korkealaatuista ravintoa.* Ravintoaineiden kulutuksen kasvu henkeä kohden 10 vuo-

den aikana arvioidaan seuraavaksi: lihan ja lihatuotteiden kulutusta 2,5-kertaiseksi, maidon ja maitotuotteiden 2-kertaiseksi, voin 1,5-kertaiseksi, kasvisrasvojen 2-kertaiseksi, munien 2,2-kertaiseksi, kalan ja kalavalmisteiden 1,5-kertaiseksi, sokerin 1,5-kertaiseksi, vihanneksien ja kurkkukasvien 2,3-kertaiseksi, hedelmien ja marjojen lähes 5-kertaiseksi. Leivän ja perunan kulutus vähenee tällöin jonkin verran. Tämä merkitsee, että arvokkaimpien ja paraslaatuisten ravintoaineiden ominaispaino lisääntyy ravinnon kokoonpanossa. Yhteisruokailua kehitetään kaikin tavoin. Sen laajuus lisääntyy 10 vuoden aikana enemmän kuin 3-kertaiseksi ja 20 vuoden aikana noin 13-kertaiseksi. Kotiruokailuun verraten yhteisruokailu tulee vähitellen vallitsevaksi. Ateriain hintoja alennetaan ruokaloissa johdonmukaisesti.

Lähimpien 10 vuoden aikana *kaikki neuvostoihmiset saavat yleisiä kulutustarvikkeita riittävästi, ja seuraavalla 10-vuotiskaudella niiden kysyntä tyydytetään täysin mitoin.* Ennakkolaskelmien mukaan kulutus kasvaa 20 vuoden aikana asukasta kohden seuraavasti: vaatteiden ja jalkineiden osalta noin 3,5-kertaiseksi, kulttuuri- ja kotitalousvälineiden osalta 5,5-kertaiseksi. Huonekalujen tuotanto kohotetaan 6—8-kertaiseksi. Kotitalous sähköistetään käyttämällä nykyaikaisia sähkökäyttöisiä kotitalouskoneita ja -välineitä.

Valtion ja osuuskuntien vähittäiskaupan tavaravaihto kaupungeissa ja maaseudulla lisääntyy (vertauskelpoisissa hinnoissa) 10 vuoden aikana 2,5-kertaiseksi ja 20 vuoden aikana 5-kertaiseksi. Väestön tarpeet tyydytetään yhteiskunnallisten pesuloiden sekä vaatetus-, jalkine- ja kulttuuri-välinekorjaamoiden osalta. Meidän on kehitettävä kaikkia yhteiskunnallisia palvelumuotoja, jotta kaikki halukkaat voisivat vapautua kotitaloudesta.

Kommunistinen puolue ja neuvostovaltio antavat erikoisen merkityksen asunto-ongelman täydelliselle ratkaisemiselle. Mikään yhteiskuntajärjestelmä ei ole voinut tätä ongelmaa ratkaista. Asuntorakennustoiminta on nyt saavuttanut meillä ennen näkemättömät mittasuhteet. Yksistään viimeksi kuluneiden 5 vuoden aikana on noin 50 milj. ihmis-

tä saanut uuden asunnon. *Lähimmän kymmenvuotiskauden aikana meidän on poistettava asuntopula. Toisen vuosikymmenen aikana jokainen perhe saa käyttöönsä erillisen täysin ajanmukaisen asunnon.* Sitä varten on asuntovaranto suurennettava 20 vuoden aikana noin 3-kertaiseksi. Vuotuinen asuntotuotanto kasvaa vuosina 1961—1965 rakennettavien asuntojen yhteisen pinta-alan noin 135 milj. neliömetristä 400 milj. neliömetriin vuosina 1976—1980. Ohjelma on todellakin jättiläismäinen!

Säilyttäen suuret kaupungit tuotannollisina ja kulttuuri-keskuksina ja sallimatta toisaalta niiden ylenmääräistä kasvua on kehitettävä ja luotava pieniä ja keskisuuria nykyaikaisia kaupunkeja. Meidän asutuskeskustemme on yhä enemmän vastattava mielikuvaa "vihreistä kaupungeista", "puutarhakaupungeista". Niissä yhdistyy kaikki, mikä on parasta nykyaikaisissa kaupungeissa: ajanmukaiset asuintalot, liikenneväylät, kunnallis- ja väestöpalvelulaitokset, lasten-, kulttuuri- ja urheilulaitokset ja kaikki mikä on parasta maaseudulla: vehmaat viheristutukset, vesialtaat ja puhdas ilma.

Ohjelmaluonnokseen sisältyy *työpäivän edelleen lyhentäminen*, mikä antaa laajat mahdollisuudet ihmisten kulttuuritason ja teknillisen tietotason nopeaan kohottamiseen sekä täysiarvoiseen lepoon. Olemme jo ottaneet käytäntöön 7-tuntisen työpäivän, ja eräillä aloilla on siirrytty 6-tuntiseen työpäivään. Ensimmäisenä kymmenvuotiskautena saatetaan työntekijäin perusjoukon osalta voimaan 6-tuntinen työpäivä tai 35-tuntinen työviikko ja muiden työntekijäin osalta vielä lyhyempi työaika (30 tuntia viikossa). *Kommunismia rakentavasta maasta tulee maa, jossa on maailman lyhin työpäivä.* Työn tuottavuuden kasvu antaa mahdollisuuden edelleenkin lyhentää työaikaa.

Samanaikaisesti pidennetään työläisten ja toimihenkilöiden *palkallista lomaa* kolmeen viikkoon ja sitten kuukauteen. Palkallisten lomien järjestelmä tulee vähitellen koskemaan kollektiivitalonpoikiakin.

... Toverit! Me siirrymme sosialistisesta periaatteesta, työn mukaan tapahtuvasta jaosta kommunistiseen, tarpeitten mukaan tapahtuvaan jakoon. Sitä varten tarvitaan aineellisten ja kulttuurihyödykkeiden runsauden lisäksi vielä eräs yhtä tärkeä edellytys: työn muuttuminen kaikkien ensimmäiseksi elämäntarpeeksi. Niin kauan kuin tätä edellytystä ei ole luotu, kaikki yritykset "säätää" työntekijän työpanoksesta riippumaton kommunistinen jako merkitsisi tuotantoa vahingoittavan tasapalkkaisuuden juurruttamista. Puolue vastustaa päättävästi tällaisia "kannanottoja".

Puolue pitää lähtökohtana sitä, että työn mukainen maksu pysyy lähimpien 20 vuoden aikana aineellisten ja kulttuuritarpeiden tyydyttämisen peruslähteenä. Työn mukainen maksuperiaate on tuotannon kohottamisen mahtava väline, se kannustaa kohottamaan työtätekevien kulttuuri- ja teknillistä tietotasoa, edistää siten ruumiillisen ja henkisen työn välisten oleellisten eroavuuksien asteittaista poistamista, on tärkeä väestön reaalityulojen kasvun lähde, ja sen ansiosta voidaan vähitellen supistaa ylempien ja alempien palkkatasojen välistä eroa yhteiskunnan rikkauksien kasvun mukaisesti. Samalla kun me kaikin tavoin kehitämme ja lujitamme moraalisia työkiihokkeita, meidän on johdonmukaisesti ja loppuun saakka käytettävä kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen tärkeänä vipusimena työn mukaisen jaon periaatetta.

Jo lähimpänä 10-vuotiskautena Neuvostoliitossa ratkaistaan merkitykseltään historiallinen tehtävä: *katoaa pienipalkkaisten työläisten ja toimihenkilöiden ryhmä*. Palkkatasojen lähentämisellä ei ole mitään yhteistä tasapalkkaisuuden kanssa, sillä se suoritetaan välittömästi korvaamalla ammattitaidoton työ ammattitaitoisella työllä. Työn tuottavuuden kohoamisen mukaisesti ammattitaitoisten työläisten palkka kohoaa. Kollektiivitalouksissa, joissa työn tuottavuus kohoaa nopeammin, keskimääräinen työn maksu kohoaa lähimpien 20 vuoden kuluessa nopeammin kuin työläisten palkka. Tehtäväksi on otettu niin ikään sellaisten neuvostosivistyneistön ryhmien kuin insinöörien,

teknikkojen, agronomien, lääkintäyöntekijäin, opettajien ja kulttuurityöntekijäin palkkojen korottaminen.

Yhä suurempi merkitys on oleva kansan elintason kohottamisella toisellakin tavalla: *laajentamalla yhteiskunnallisia kulutusvarantoja*. Jako näiden varantojen kautta tapahtuu yhteiskunnan jäsenten kesken heidän työnsä määrästä ja laadusta riippumatta, toisin sanoen ilmaiseksi. Ohjelman luonnoksen mukaan näiden varantojen kasvu tulee tapahtumaan nopeammin kuin yksilöllinen työpalkka, sillä yhteiskunnalliset varannot johtavat välittömästi kommunistiseen jakotapaan. Kahden vuosikymmenen aikana aiotaan kohottaa yhteiskunnallisten kulutusvarantojen vuotuista määrää yli 10-kertaiseksi — 24,5 mrd. ruplasta vuonna 1960 255—265 mrd. ruplaan vuonna 1980. Kahden vuosikymmenen kuluttua näiden varantojen yleissumma tekee noin puolet väestön tulojen koko summasta.

On tärkeää sovittaa oikealla tavalla yhteen yhteiskunnallisten varantojen kasvu ja aineellisen kiinnostuneisuuden ja työn mukaan tapahtuvan jaon periaatteet. Ohjelman luonnoksessa hahmotellaan yhteiskunnallisten kulutusvarantojen kehittäminen kahden lähimmän vuosikymmenen aikana noudattaen seuraavia päälinjoja: asteittainen siirtyminen lasten ja kaikkien työkyvyttömiä ylläpitoon yhteiskunnan kustannuksella, ilmainen kouluopetus ja väestön maksuton lääkintähuolto, ilmaiset asunnot, maksuton kunnallispalvelu ja kunnallisten liikennevälineiden käyttö. Lasten ja työkyvyttömiä ylläpito yhteiskunnan kustannuksella on jalo ja humaninen asia, joka vastaa uuden järjestelmän korkeita ihanteita. Ja me, toverit, olemme ylpeitä siitä, että on koittamassa aika, jolloin tällaisten tehtävien ratkaisu on voimiamme mukaista. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ei ole kaukana se aika, jolloin me voimme jakaa kaikissa kouluissa ilmaiseksi lämpimät aamiaiset, antaa koululaisille ilmaiseksi oppikirjat ja kouluvaatetuksen. Sen jälkeen poistetaan kaikki maksut lasten ylläpidosta lastenseimissä ja -tarhoissa sekä päiväkotikouluissa. Kun nykyään suurim-

man osan lasten ylläpitokustannuksista suorittavat itse työtätekevät, niin lähimmän kahden vuosikymmenen loppuun mennessä yhteiskunta suorittaa noin 75—80 prosenttia lasten ylläpito- ja kasvatuskustannuksista. Lasten ja kasvuiässä olevien nuorten ylläpitoon tarkoitettut valtionmenot lisääntyvät vuosina 1961—1980 enemmän kuin 10-kertaisiksi.

Sillä seikalla, että yhteiskunta ottaa yhä enemmän kustantaakseen lasten ylläpidon ja kasvatuksen sekä myös väestön palvelun, on valtavan suuri sosiaalinen merkitys, koska se turvaa täydellisesti naisen eriarvoisuuden jäännösten poistamisen kotielämässä. Näiden toimenpiteiden toteuttaminen saa samoin aikaan sen, että suuriperheisyydestä johtuva eriarvoisuus häviää.

Samanaikaisesti turvataan *kaikkien työkyvyttömien täydellinen ylläpito yhteiskunnan kustannuksella*. Eläkkeitä suurennetaan vähitellen. Vanhusten täyshoitoloiden ja invalidikotien verkostoa laajennetaan niin paljon, että niiden osalta tarpeet tyydytetään. Toisella vuosikymmenellä voidaan vähitellen siirtyä yhtenäiseen työkyvyttömien eläkehuoltojärjestelmään.

Kaikkien näiden toimenpiteiden tuloksena luodaan edellytykset neuvostoihmisten terveyden edelleen parantamiselle ja eliniän pidentämiselle. Suuri merkitys tässä on terveydenhoitolaitosten verkoston laajentamisella. Kaupunki- ja maaseutuväestön pätevän lääkintäavun tarve tyydytetään täydellisesti kaikilta osiltaan. Erikoisesti kehitetään tautien ehkäisytoimenpiteitä. Sairaaloiden, parantoloiden, lepokotien ja täyshoitoloiden lukua lisätään huomattavasti. Ilmaisen lääkärinhoidon ohella, joka on maassamme ollut voimassa jo kauan, otetaan käytäntöön ilmainen parantolahoito sairaille sekä maksuttomat lääkkeet.

Kommunistisen rakennustyön huomattavana saavutuksena on oleva ajanmukaisen asunnon ja tärkeimmän kunnallispalvelun turvaaminen maksuttomasti jokaiselle perheelle. Toisella vuosikymmenellä aletaan toteuttaa myös toista suurta sosiaalista toimenpidettä, ilmaista yhteisruo-

kailua (päivällisiä) tuotanto- ja muissa laitoksissa, sekä tuotantoon osallistuville kollektiivitalonpojille.

Neuvostokansa nauttii jo nyt sellaisista sosiaalisista eduista, jotka eivät ole mahdollisia kapitalististen maiden työtätekeville. Neuvostokansa ei tunne riistoa, työttömyyttä, talouspulaa, rotu- tai muuta syrjintää palkanmaksussa, se on varma huomispäivästään. (Suosionosoituksia.) Neuvostoliitto on kuitenkin vielä nykyään jäljessä USAsta keskitason kulutusnormien sekä yleisen reaalityulojen tason suhteen asukasta kohden laskettuna. Tässä ei pidä kuitenkaan unohtaa kahta seikkaa: miltä tasolta me lähdimme ja mitä sota tuli meille maksamaan verraten Yhdysvaltoihin. Vuonna 1980 reaalityulot asukasta kohden Neuvostoliitossa ylittävät USAn työtätekevien nykyisen tulotason noin 75 prosentilla. Mutta kun on puhe keskitason normeista asukasta kohden, on otettava huomioon, että USAn väestöön kuuluu miljoonia täystyöttömiä ja osatyöttömiä, vähäämmattaitoisia ja sekatyöläisiä, jotka saavat pientä palkkaa, asuvat hökkeleissä ja joilta puuttuu välttämättömintäkin. Meidän maassamme turvataan jokaiselle perheelle riittävä määrä aineellisia ja kulttuurihyödykkeitä ja sitten myös niiden yltykylläisyys. (Suosionosoituksia.)

Ohjelman luonnoksessa osoitetaan, että suunnitelmat kansan elintason kohottamisesta voidaan toteuttaa menestyksellisesti rauhan oloissa. Enemmänkin, kansainvälisen jännityksen laukeaminen ja siihen liittyvä sotilasmenojen supistaminen antaisivat mahdollisuuden kohottaa kansan elintason vieläkin korkeammaksi. Taistelumme rauhan puolesta on osa taistelusta kommunismin puolesta, neuvostomaan kukoistuksen ja kansan toimeentulon parantamisen puolesta.

Toverit! Neuvostokansan elintason kohottamisen suurenmoinen ohjelma on täynnä valtavaa sosiaalista sisältöä. Se ilmaisee kirkkaasti kansanjärjestelmämme ylevät piirteet ja herättää maapallon väestön laajoissa kerroksissa ihastusta. Lännen porvarillinen propaganda myöntää ohjelmaluon-

noksessa esitetyt tavoitteet mahdollisiksi toteuttaa ja pitää sitä "perushaasteena" länsivalloille.

Mikäpä siinä, haastetta kansan elinehtojen parantamisesta me pidämme jalona asiana. Miksikä herrojen kapitalistien, jotka ovat kansoja ryöstämällä koonneet äärettömän suuria pääomia, ei sopisi ottaa tätä haastetta vastaan? Mikseivät he voisi panna sotaa varten työskenteleviä teollisuuden aloja tuottamaan rauhanajan tuotteita ja kohottaa työläisten palkkaa? Luulemme, että myös kapitalististen maiden työtätekevät tervehtisivät sitä, että heidän maisaan poistettaisiin asunnonvuokra, johon heiltä menee useissa maissa lähes kolmannes palkasta. Eikö Amerikan kansa hyväksyisi sitä, että siellä otettaisiin käytäntöön ilmainen lääkintähuolto, johon se yksistään vuonna 1960 käytti noin 20 miljardia dollaria?

Mutta, kuten tunnettua, kapitalism:n tunnuslauseena on: puserra ihmisestä kaikki. Kun sitten ihminen joutuu työkyvyttömäksi, niin kapitalistinen yhteiskunta jättää hänet oman onnensa nojaan: jos ei ole varoja, niin kuole nälkään, ellei ole asuntoa, niin vietä yösi sillan alla. Juuri sitä onkin "vapaa maailma", se on porvarillista "vapautta". Sosialismi on tehnyt lopun noista ihmisvihan laeista. Kommunism:n tunnuksena on: "Kaikki ihmistä varten, kaikki ihmisen hyväksi." Ja sana Ihminen tulee sointumaan ennen kuulumattoman ylväästi kommunistisessa yhteiskunnassa, jota rakennetaan kansan voimin ja kansan onneksi! (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

4. Suunnittelu ja taloudenpito kommunistisen rakennustyön vaatimusten tasolle

Toverit! Jotta ohjelman luonnoksessa esitetyt suurtehtävät ratkaistaisiin menestyksellisesti, on suunnittelu ja taloudenpito saatava laajamittaisen kommunistisen rakennustyön vaatimuksia vastaavaksi. Tätä edellyttävät ensiksikin tuotannon ja rakennustöiden mittasuhteiden jättiläismäinen kasvu sekä taloudellisten yhteyksien kehittyminen ja

syveneminen, toiseksi tieteeseen ja tekniikan tavattoman nopea edistymisen, kolmanneksi työn piirissä tapahtuneet suuret sosiaaliset, kulttuurilliset ja teknilliset parannukset ja neljänneksi talouden johtamisen demokraattisten perusteiden laajeneminen ja joukkojen kasvava aktiivisuus.

Kommunismin rakentaminen vaatii kaikkien tuotannollisten voimavarojen oikeaa ja tehokasta käyttöä sekä järkevää työn säästöä. Leninin viisaat sanat "sosialismi on tilinpitoa" saavat kommunismin rakentamisen kaudella entistä suuremman merkityksen.

Numerot kertovat seuraavaa. Yksistään teollisuustuotteiden omakustannushinnan alentamisesta tulee yleisen perspektiivisuunnitelman toteuttamisen kaudella saada säästöä 1 400—1 500 miljardia ruplaa eli miltei kolme neljänestä kansantalouden perussijoitusten kokonaismäärästä. Jokainen prosentti varojen säästöä tuotannossa ja rakennustöissä muodostuu nykyään valtavaksi tuotannon ja elintason suunniteltua suuremman kasvun varalähteeksi. Sitä vastoin mitättömältäkin tuntuva suunnitteluvirhe tai epätarkoituksenmukaisuus varojen käytössä tietää monien miljoonien tappiota.

Kaksi biljoonaa ruplaa perussijoituksiin 20 vuoden aikana on 6 kertaa enemmän kuin on sijoitettu kaikkina neuvostovallan olemassaolon vuosina yhteensä. Kun mittasuhteet ovat näin laajat, ei voida ottaa suorastaan askeltakaan noudattamatta kansanomaista sääntöä: "mittaa seitsemän kertaa ennen kuin leikkaat." Siinä ei tulla mitenkään toimeen laskematta tarkoin, *mitä, miten ja missä* on rakennettava, jotta saataisiin mahdollisimman suuri hyöty mahdollisimman pienin kustannuksin. Vähäisinkin näin suurilukuisten uudisrakennusten valmistumisen määräaikojen pidentäminen merkitsisi tavattoman suurien varantojen jäädyttämistä. Ja päinvastoin, miten suuria voimavaroja vapautuukaan, jos näitä määräaikoja lyhennetään, ja miten monia asuinrakennuksia, lastenhoitolaitoksia, kouluja, sairaaloita, lepo-koteja voidaankaan siten saada käyttöön suunniteltujen lisäksil

Itse elämä vaatii suunnittelulta ja talouden johtamiselta uudenlaisia, paljon korkeampitasoisia tieteellisiä perusteluja ja taloudellisia laskelmia. Ennen suunnitelmien laatimista ja taloudellisten toimenpiteiden vahvistamista on suoritettava syvällisiä tieteellisiä tutkimuksia talouselämän ja tekniikan kehitystä koskevista ongelmista. Taloudellisten ja teknillisten tutkimusten tulee auttaa ratkaisemaan taloudelliset tehtävät oikein. Kysymyksessä on mahdollisimman edullisten määräsuhteiden voimaansaattaminen kansantaloudessa, luonnonvarojen, tuotantokapasiteettien ja uuden teknillisen välineistön mahdollisimman tehokas käyttö, kansantulon ja perussijoitusten oikea jako, uusien mahdollisuuksien löytäminen talouden kehityksen jouduttamiseksi jne.

Mitä suunnittelulta nykyaikana vaaditaan? Ensiksikin tarvitsemme kaikenlaisten työvälineiden, raaka-aineiden ja muiden materiaalien käyttöä sekä teknologisia menetelmiä ja töiden suoritusajkoja koskevat edistykselliset suunnittelun pohjaksi otetut normit; näiden normien soveltamisen ja tiukan noudattamisen tulee olla laki jokaiselle johtavalle talousmiehelle. Toiseksi jokaisen suunnitelman tulee olla kaikilta osiltaan tarkoin tasapainoitettu ja pohjautua tarvittaviin voimavaroihin.

Talouden järjestely- ja suunnittelutyössä on kiinnitettävä vielä enemmän huomiota nykyaikaiseen tekniikkaan ja näytettävä sille niin sanoakseni "vihreätä valoa". Kommunismin aineellista ja teknillistä perustaa näet lasketaan jo nyt teknillisten suunnitelmien ja niiden tehtaiden muodossa, jotka pannaan käyntiin tänään, mutta jotka tulevat toimimaan vielä 15—20 vuoden kuluttuakin. Tehtävä on siinä, että suunnittelujärjestöt ottaisivat uusissa suunnitelmissa aikanaan ja täydellisesti huomioon uusimmat tieteelliset ja teknilliset keksinnöt ja parannukset. On tärkeää, että tehostetaan uuden tekniikan juurruttamista keskitetysti ylhäältäkäs in ja järjestetään koko kansan joukkoliike teknillisen edistyksen hyväksi alhaaltakäs in.

Uuden tekniikan omaksumisessa ja uudenlaisten tuotteiden valmistuksessa menestystä saavuttaneita tuotantolai-

toksia on kannustettava aineellisesti ja moraalisesti, asetettava ne edullisempaan asemaan niihin nähden, jotka edustavat vanhoillisuutta ja pitävät kiinni vanhasta. Kaikkialla maassa on saatava aikaan hyvin järjestetty ja aika-
taulua noudattava yhteistyö niiden erikoistuneiden tuotantolaitosten kesken, jotka tuottavat uuden teknillisen välineistön kunkin lajin eri osia. Erikoisen merkityksen saa tiedemiesten, konstruktöörin, teknologien ja työläisten järjestäminen läheiseen asialliseen yhteistyöhön kaikissa työvaiheissa suunnittelu- ja tutkimustyöstä sekä koekappaleiden valmistamisesta alkaen aina massatuotannon järjestämiseen saakka. Ja vihdoin jokainen tuotannollinen ja teknillinen luonnos on käsiteltävä ja vahvistettava vasta sitten, kun sen taloudellinen tehokkuus on vakavasti perusteltu.

Voidaan liioittelematta sanoa, että menestyksellinen etenemisemme kommunismia kohti ja neuvostoihmisten elintason kohottaminen riippuu suuresti siitä, missä määrin me kykenemme jouduttamaan rakennustöitä, tekemään ne halvemmiksi ja parantamaan niiden laatua, käyttämään tehokkaasti ja järkevästi perussijoituksia ja tuotannollisia varantoja ja saamaan mahdollisimman vähäisin menoin mahdollisimman paljon tuotteita kutakin tuotannollista tehoyksikköä kohti. Sen vuoksi suunnittelu ja tilinpito, valtion ja yhteiskuntapiirien taholta tapahtuva valvonta, kilpailu ja kunkin työntekijän, työprikaatin ja -osaston, tuotantolaitoksen ja kansantalousneuvoston työn arviointi- ja palkitsemisjärjestelmä on uudestijärjestettävä niin, että jokaista konetta ja teknillistä laitetta käytetään mahdollisimman suurella tuotantoteholla ja että perussijoituksemme korvautuvat mahdollisimman nopeasti. On kerta kaikkiaan lopetettava sellainen vahingollinen käytäntö, että rakennustoiminta hajoitetaan, "levitetään" moniin eri kohteisiin, mistä jo mainitsin Keskuskomitean toimintaselostuksessa.

Uusien tuotantolaitosten rakennustöiden, niiden käynninpanon ja tuotannon järjestelyn jouduttamisessa ei ole synti ottaa oppia myös kapitalistien tarjoamista parhaista esimerkeistä. Lenin sanoi aikoinaan, että meidän pitää

oppia käymään kauppaa. Siitä on kulunut aikaa jo paljon. Meille on karttunut runsaasti rakennustyön ja taloudenpidon kokemusta ja me olemme verrattomasti paremmassa asemassa kuin kapitalismi. Mutta emme saa nytkään ylenkatsoa ulkomaiden myönteisiä kokemuksia, vaan meidän on omaksuttava kriittisesti kaikki, mikä Lännessä on teknillisessä ja organisatorisessa suhteessa arvokasta mm. varojen kierron nopeutumisen ja perussijoitusten edullisuuden kannalta.

Tuotteiden laadun jatkuva parantaminen muodostuu kommunismia rakennettaessa ensisijaisen tärkeäksi talouspoliittiseksi tehtäväksi. Edustajakokouksen edellä esitetty iskulause ”neuvostoliittolainen tuote, siis paras mahdollinen” olkoon jokaisen tuotantolaitoksen toimintaperiaatteena.

Ohjelmaluonnoksen läpikäyvänä ajatuksena on se, että kommunismin tärkeimpänä perustana on korkeatuottoinen, tieteellisesti järjestetty, pisimmälle kehitettyyn tekniikkaan perustuva työ. Sen vuoksi *työvoimavarojen järkipäiväinen käyttö* on suunnittelun ja taloudenpidon tärkeimpiä puolia.

Uuden tekniikan käyttöönotto vapauttaa miljoonia työntekijöitä mm. sekalaisista aputoista. Paljon väkeä vapautuu maataloustöistä. Hallinnollisen ja konttorihenkilökunnan lukumäärä vähenee suuresti. Miljoonia naisia vapautuu kotitaloustöistä. He kartuttavat kansantalouden työntekijöiden rivejä. Terveystuonon, kansansivistyksen ja kulttuurin alalla tapahtuvan laajan kehityksen johdosta työntekijöiden lukumäärä näillä ja muilla ei-tuotannollisilla aloilla kasvaa eniten — lähes 3-kertaiseksi 20 vuoden aikana.

Kaikki tämä vaatii koko maan mitassa monia tarkoin harkittuja laajalle ulottuvia toimenpiteitä työläisten kouluttamiseksi, heidän ammattitaitonsa kohottamiseksi ja työvoiman jakamiseksi suunnitelmallisesti, jolloin on tiukasti noudatettava vapaaehtoisuuden ja aineellisen kiinnostuksen periaatetta. Työntekijäin kannustamiseksi siirtymään työhön uusille alueille on siellä luotava vastaavat edellytykset jokapäiväiselle elämälle ja kulttuuriharrastuksille.

Rakennustöiden jatkuva laajeneminen ja teknillisen edis-

tyksen nopeutuminen vaativat keskeytymätöntä suunnittelua. Jo nyt on aivan mahdotonta laatia tuotantoa; tekniikkaa; perussijoituksia ja työtä koskevia vuosisuunnitelmia ottamatta huomioon tulevan kehityksen kaikkia puolia. Jokaisen vuosisuunnitelman täytyy muodostua moniksi vuosiksi eteenpäin laaditun pitkän tähtäimen suunnitelman elimelliseksi osaksi. Mutta samalla pitkän tähtäimen suunnitelmat on ehdottomasti niin sanoakseni pidettävä maan kamaralla ja tehtävä niihin korjauksia vuosisuunnitelmien perusteella ottaen huomioon, miten ne on todellisuudessa täytetty.

Kommunismin rakentamisen kaudella kasvaa talouselämämme kaikkia eri piirejä ja aloja koordinoivan yhtenäisen suunnittelun merkitys ja tärkeys. Valtakunnallisten etujen ensisijaisuus, tehokas valvonta sen suhteen, että taloudellisessa toiminnassa poikkeuksetta kaikkialla ja kaikki noudattavat valtiokuria, sekä nurkkakuntaisuuden ja ahdasalaisen suhtautumisen kaikkinaisten ilmausten päättävä voittaminen ovat välttämättömiä edellytyksiä etenemiselle kohti kommunismia.

Ohjelmaluonnoksessa ilmenee selvästi leniniläinen linja: *talouden johdon demokraattisten perusteiden kaikkinaisen kehittäminen ja samalla keskitetty oaltionjohto*. Keskitetyn johdon tulee nojata joukkojen luovaan aloitteellisuuteen ja suoda sille entistä enemmän liikkuma-alaa. Tämä edellyttää paikalliselinten sekä tuotantolaitosten taloudellisten valtuuksien ja vastuun jatkuvaa asteittaista laajentamista. Kaikin tavoin on lisättävä ammatillisten ja muiden kansalaisjärjestöjen, varsinkin perusjärjestöjen osuutta ja oikeuksia ja pyrittävä siihen, että työntekijäkollektiivit osallistuisivat yhä laajemmassa mitassa ja yhä aktiivisemmin tuotantolaitosten johtamiseen.

Aineellisten ja moraalisten kiihokkeiden soveltaminen oikealla tavalla rinnakkaisesti — siinä meidän suuntamme, meidän linjamme koko kommunismin rakentamisen kaudelle. Niin kauan kuin yhteiskunta elää sosialismin vaihetta, ei tulla toimeen ilman työn mukaan tapahtuvaa jakoa, ilman

tavara- ja rahasuhteita ja sellaisia kategorioita kuin hinta, voitto, finanssit ja luotto. Näillä taloudellisilla välineillä on meillä sosialistinen sisältö ja ne palvelevat kommunismin rakentamista. Kun kommunismi on luotu, ne käyvät vanhentuneiksi ja korvataan paremmilla taloudellisilla kategorioilla, nimittäin yhteiskunnallisen työn välittömällä luetteloinnilla ja jaolla.

Kommunismia rakentaessamme tehtävänäme on käyttää entistä enemmän ja kehittää edelleen finanssi- ja luotto-toimen tarjoamia mahdollisuuksia, ruflan avulla tapahtuvaa valvontaa, hintapolitiikkaa ja voittotuloja. Meidän tulee kohottaa liikevoiton ja kannattavuuden merkitystä. Jotta suunnitelmat täytettäisiin paremmin, tuotantolaitoksille on annettava enemmän mahdollisuuksia määrätä voittotuloistaan ja käyttää niitä laajemmassa mitassa omien työntekijöittensä innostamiseen hyvään työhön ja tuotannon laajentamiseen. (Suosionosoituksia.) Hyvin tärkeätä on kehittää ja käyttää kollektiivisen kannustamisen muotoja siinä mielessä, että jokainen työntekijä olisi kiinnostunut aineellisesti ei ainoastaan oman työnsä, vaan koko kollektiivin työn tuloksista.

Toverit! Maamme tuotantovoimien kehitystä koskeva suunnitelma tulevien 20 vuoden ajaksi on todella suurenmoinen. Se ei rajoitu vain henkeäsalpaaviin lukuihin hiilen, teräksen, vuoriöljyn, viljan, lihan ja maidon tuotannon kohoamisesta. Se on suurenmoinen suunnitelma sellaisen yhteiskunnan luomiseksi, jossa ihminen on luonnon ja yhteiskunnallisten suhteiden todellinen valtias ja jossa koko kansan elintaso tulee olemaan korkea. (Kauan kestävä viä suosionosoituksia.)

Näiden suurten päämäärien hyväksi kannattaa elää, tehdä työtä ja taistella. Puolue-, ammattiliitto- ja nuorisoliittojärjestöillä ei ole ylevämpää, sisältörikkaampaa eikä kiinnostavampaa tehtävää kuin olla järjestämässä taistelua yleisen perspektiivisuunnitelman toteuttamiseksi, kommunismin rakentamiseksi. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

IV. KOMMUNISTISTEN YHTEISKUNNALLISTEN SUHTEIDEN KEHITYS JA UUDEN IHMISEN MUOVAUTUMINEN

Toverit! Samalla kun kommunismiin siirryttäessä tuotantovoimat kehittyvät voimakkaasti, myös sosialistiset yhteiskunnalliset suhteet kehittyvät vähitellen kommunistiksi. Kommunistisen talouselämän muodostus, yhteiskunnallisten suhteiden kehitys ja uuden ihmisen muovautuminen ovat toisiinsa kytkeytyviä prosesseja. Kun talous muodostaa ihmisten yhteiskunnallisten suhteiden ja tietoisuuden muuttumisen perustan, niin yhteiskunnallisten suhteiden kehitys ja ihmisen kommunistisen aatteellisuuden, kulttuuritason ja aktiivisuuden kasvu puolestaan ovat taloudellisen edistyksen välttämätön edellytys.

1. Luokattoman yhteiskunnan rakentaminen Neuvostoliitossa

Neuvostoliiton kehityksessä on alkanut historiallinen kausi, jonka aikana ratkaistaan välittömästi sellainen tehtävä kuin vapaiden ja valveutuneiden työihmisten luokattoman kommunistisen yhteiskunnan luominen.

Neuvostoyhteiskunnan tavattoman rikas kokemus todistaa oikeiksi ne marxismin-leninisin johtopäätökset, että luokkien ja luokkaeroavuuksien hävittämiseksi on välttämätöntä:

Ensinnäkin *kukistaa riistäjäluokkien — tilanherrojen ja kapitalistien — herruus ja hävittää tuotantovälineiden yksityisomistus, joka on ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston taloudellinen perusta.* Meillä tämä tehtävä ratkaistiin Lokakuun vallankumouksen, maan ja kapitalistien omaisuuden kansallistamisen sekä kapitalististen aineiden rajoittamisen ja syrjäyttämisen tuloksena.

Toiseksi *muuttaa yksityisomistukseen perustuva pientavaratalous kollektiiviseksi suurtaloudeksi, viedä päätökseen yhtenäisen sosialistisen talousjärjestelmän luominen ja*

hävittää viimeinen riistäjäluokka, kulakkien (suurtalonpoikien) luokka. Tämä tehtävä on ratkaistu kollektivisoimalla maaseutu, järjestämällä käsityötuotanto osuustoiminnalliseksi tuotannoksi ja hävittämällä kulakisto luokkana.

Kolmanneksi hävittää työläisten ja talonpoikien väliset luokkaeroavuudet sekä kaupungin ja maaseudun väliset oleelliset eroavuudet; luoda edellytykset ruumiillisen ja henkisen työn elimelliselle yhteensulautumiselle. Miten tätä kolmatta tehtävää ratkaistaan? Jatkuva etenemisemme luokattomaan yhteiskuntaan liittyy epäilemättä ennen kaikkea tuotantovoimien myrskyisään kasvuun. Nimenomaan tuotantovoimien ja sosialististen tuotantosuhteiden korkean kehitystason pohjalla tapahtuu tämä työtätekevien luokkien välisten eroavuuksien häviäminen.

Me tiedämme sen, toverit, emmekä ainoastaan teorian perusteella. Näemme sen elämässä. Koneiden ja sähkövoiman laajan käytön pohjalla muuttuu talonpojan työn luonne ja talonpoika itse. Teknillisen tietotasonsa puolesta hän lähenee yhä enemmän tehdastyöläistä.

Koko kansan omistus on koko väestön, myös kollektiivitalonpoikaiston elämän perusta. Samalla osuuskunnallisessa ja kollektiivitaloudellisessa omistuksessa syntyy koko kansan omistukselle om:naisia piirteitä, jotka vahvistuvat. Itse elämä johtaa omistusmuotojen: koko kansan omistuksen ja osuuskunnallisen omistuksen alituisen lähenemiseen ja tulevaisuudessa myös yhteisen, kommunistisen omistuksen ja yhden, yhtäläisen, kommunistisen jakoperiaatteen vakiintumiseen.

Kommunismia rakennettaessa ratkaistaan tuotantotekniikassa ja työn luonteessa tapahtuvien suurten muutosten tuloksena toinenkin tavattoman tärkeä sosiaalinen tehtävä: poistetaan ruumiillisen ja henkisen työn väliset oleelliset eroavuudet. Nämä prosessit ovat jo nyt nähtävissä jokapäiväisessä elämässämme. Tuotantolaitoksiin sekä kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen pelloille on tullut miljoonia keskikoulusivistyksen saaneita ihmisiä. Kymmenet tuhannet työläiset ja kollektiivitalonpojat hankkivat korkeakoulusivis-

tyksen tuotannollisen työnsä ohella. Työläisten työ alkaa vähitellen muistuttaa insinöörin työtä. Ottakaamme esimerkiksi työnjohtaja. Hän on kiistämättä insinööri- ja tekniikkokuntaan, sivistyneistöön kuuluva työntekijä, mutta samalla hän on työläinen. Tai ottakaamme tuotannon uudentajien, sitä järkiperäistävien työläisten armeija. Useinhan he kehittävät toiminnallaan tekniikkaa niin suuresti, että vain suurten spesialistien voisi uskoa pystyvän sellaiseen. Samaa voidaan täydellä syyllä sanoa myös maatalouden parhaista työntekijöistä, jotka ovat todellisia professoreita alallaan.

Käynnissä oleva luokkarajojen häviämisen prosessi johtaa siihen, että yhteiskunta muuttuu sosiaaliselta kokoomukseltaan yhä yhtäläisemmäksi. On itsestään selvää, että luokkarajojen häviäminen on vähitellen tapahtuva ja pitkäaikainen prosessi. Kalkki luokkaeroavuudet häviävät lopullisesti silloin, kun täydellinen kommunistinen yhteiskunta on rakennettu.

Samankaltaisesti tämän prosessin kanssa ja erottamattomassa yhteydessä siihen kehittyi ihmisten täydellinen sosiaalinen tasa-arvoisuus — *kommunistinen tasa-arvoisuus*, joka merkitsee yhtäläistä suhdetta tuotantovälineisiin, täydellistä tasa-arvoisuutta jaossa, yksilön ja yhteiskunnan sopusointua yksilön ja yhteiskunnan etujen elimellisen yhteenpunoutumisen pohjalla. Luokaton kommunistinen yhteiskunta on siis inhimillisen yhteiselämän organisaation korkein muoto.

2. Proletariaatin diktatuurin valtiosta koko kansan valtioon

Puolueen ohjelman luonnoksessa on asetettu ja ratkaistu uusi erittäin tärkeä kommunismin teorian ja käytännön kysymys työväenluokan diktatuurin valtion kehittymisestä koko kansan valtioksi, tämän valtion luonteesta ja tehtävistä sekä sen tulevaisuudesta kommunismin aikana. *Koko kansan valtio on uusi vaihe sosialistisen valtion kehityksessä, mitä*

tärkein merkkipylväs sosialistisen valtiolaitoksen kehitymisessä kommunistiseksi yhteiskunnalliseksi itsehallinnoksi.

Puoli vuosisataa sitten puolueemme oli ainoa puolue, joka otti ohjelmaansa marxilais-leniniläisen proletariaatin diktatuuri -aatteen. Kun saatoimme pitää puolemme ankarassa taistelussa kotimaista ja koko maailman taantumusta vastaan, kun saatoimme toteuttaa elämässä ihmiskunnan vuosisataisen unelman, sosialismin, niin tästä kaikesta saamme ennen muuta kiittää sitä, että käsissämme oli voimallinen yhteiskunnan uudistamisen väline, työväenluokan diktatuurin valtio. Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden kokemus on vahvistanut täysin oikeaksi sen marxilais-leniniläisen opin, että sosialismin voitto on mahdollinen vain ehdolla, että pystytetään proletariaatin diktatuuri.

Proletariaatin diktatuurin synnyttävät proletariaatin ja porvariston välisen luokkataistelun olosuhteet. Vakiintumisensa kaudella sosialismin on voitettava vanhan maailman taantumuksellisten voimien vastarinta, joka usein on tavattoman ankaraa. Muistattehan, toverit, miten raivoisaa vastarintaa tilanherrat ja kapitalistit tekivät meille maailman taantumusvoimien tukiessa heitä aktiivisesti. Voitaisiin viitata niin ikään melko vereksiin tapahtumiin — vastavallankumoukselliseen kapinaan Unkarissa vuonna 1956. Tämä esimerkki osoitti jälleen, että siirtyäkseen sosialismiin työväenluokka tarvitsee sellaisen vallan, joka pystyy kukistamaan riistäjien vastarinnan, varmistamaan vallankumouksen voiton, ehkäisemään ajoissa porvariston vallan palauttamisyriytykset ja turvaamaan maan puolustuksen kansainvälisen taantumuksen hyökkäystoimia vastaan.

On tarpeen korostaa, että proletariaatti käyttää väkivaltaa vain kapitalisteja, tilanherroja ja heidän apureitaan, muttei työtätekeviä luokkia vastaan. Siitä syystä proletariaatin valta on luonteeltaan syvästi demokraattista. Kun porvarillinen valtio merkitsee riistävän vähemmistön diktatuuria yhteiskunnan valtaenemmistöä vastaan, niin proletaarin valtio sensijaan ilmentää yhteiskunnan ylivoimaisen enemmistön etuja. Työväenluokka johtaa talonpoikaistoa

ja yhteiskunnan muita työtätekeviä kerroksia, liittolaisiaan ja taisteluväljiään, ja auttaa niitä siirtymään vapaaehtoisesti sosialismin raiteille. Tämä johto, joka on proletaarisen vallan luonteenomaisia piirteitä, erottaa proletaarisen vallan perusteellisesti porvarillisesta valtiosta, joka tuntee vain herruus- ja alistussuhteet.

V. I. Lenin opetti, että työväenluokka tarvitsee diktatuuria sosialistisen yhteiskunnan luomiseksi, kaikkinaisen ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston hävittämiseksi. "Tätä päämäärää ei voida saavuttaa yhtäkkiä", V. I. Lenin selitti, "vaan se vaatii melko pitkän, kapitalismista sosialismiin johtavan siirtymäkauden — siksi että tuotannon uudestijärjestäminen on vaikea asia ja siksi että tarvitaan aikaa perusteellisiin muutoksiin kaikilla elämän aloilla samoin kuin siksi että tottumus pikkuporvarilliseen ja porvarilliseen taloudenpitoon on valtava voima, joka on voitettavissa vain pitkällisellä, sitkeällä taistelulla. Siksi Marx puhuukin kokonaisuudesta proletariaatin diktatuurin kaudesta kapitalismista sosialismiin johtavana siirtymä kautena" (Teokset, 29. osa, ss. 368—369). Näin ollen Marxin ja Leninin mukaan proletariaatin diktatuurin valtio on kapitalismista sosialismiin johtavan siirtymäkauden valtio.

On luonnollista, että kun sosialismi on voittanut maassamme *täydellisesti ja lopullisesti* ja olemme siirtyneet *kommunismiin laajamittaisen rakennustyön kauteen*, ovat hävinneet syyt, jotka tekivät proletariaatin diktatuurin välttämättömäksi, ja se on täyttänyt sisäiset tehtävänsä.

Työväenluokka on historian ainoa luokka, joka ei aseta tarkoitusperäkseen herruutensa ikuistamista. Kun ovat hävinneet olosuhteet, jotka ovat aiheuttaneet työväenluokan diktatuurin pystyttämisen, kun on täytetty tehtävät, jotka yhteiskunta on saattanut ratkaista vain tuon diktatuurin avulla, valtio kehittyy työväenluokan johdolla sosialistisen yhteiskunnan työihmisten järjestöksi, koko kansan järjestöksi. Sosialismin saavutettua voiton ja maamme siirryttyä kommunismiin laajamittaisen rakennustyön kauteen Neuvostoliiton työväenluokka on omasta aloitteestaan kommunisti-

min rakentamisen tehtävät lähtökohtanaan muuttanut diktatuuriinsa perustuvan valtion koko kansan valtioksi. Toverit, tämä on tosiasia, jolla ei ole vertaistakaan historiassa! Tähän mennessä valtio on aina ollut jonkin luokan diktatuurin väline. Meillä on rakennettu ensimmäisen kerran valtio, joka ei ole minkään yhden luokan diktaturia, vaan koko yhteiskunnan, koko kansan väline. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kommunismiin rakentamiseen ei enää tarvita proletariaatin diktaturia. Yhteiskunnassamme ovat kaikki työtätekevät tasa-arvoisia. Työväenluokalla on tietysti kommunismiin siirryttäessäkin yhä edelleen johtava merkitys yhteiskunnassa. Tämä merkitys säilyy työväenluokalla siksi, että se on kehittynein ja järjestynein luokka, joka on yhteydessä koneelliseen suurteollisuuteen ja on johdonmukaisin kommunististen ihanteiden vaalija.

Olisi väärin luulla, että yhteiskunnan valtaenemmistön etuja ilmentävän proletariaatin diktatuurin valtion ja koko kansan valtion välillä olisi jonkinlainen muuri. Syntymähetkestään lähtien proletariaatin diktatuurilla on ollut yleisen sosialistisen demokratian piirteitä. Sosialismin kehittyessä nämä piirteet voimistuvat ja sosialismin täydellisen voiton tuloksena ne muodostuvat määrääviksi. Valtio muuttuu luokkaherruuden välineestä koko kansan tahtoa ilmaisevaksi elimeksi.

Yhteiskuntamme ja valtiomme mahti ei suinkaan heikkene, vaan päinvastoin kasvaa moninkertaisesti proletariaatin diktatuurin kehittyessä koko kansan valtioksi, sillä entisten voimanlähteidemme lisäksi tulee uusia. Valtion taloudellisen mahdin kasvaessa jatkuvasti myös valtiomme yhteiskunnallinen perusta on lujittunut ja laajentunut ja yhteiskunnassamme on tullut yhtenäisempi ja eheämpi kuin koskaan. Ja se onkin valtion tärkein voimanlähde. Jokainen työläinen, jokainen talonpoika ja jokainen sivistyneistöön kuuluva henkilö voi sanoa: valtio olemme me, sen politiikka on meidän politiikkaamme, sen kehittäminen ja lujittaminen, sen puolustaminen kaikilta hyökkäysyrityksiltä on meidän yhteis-

nen tehtävämme. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Mutta miksi sitten itse valtio säilyy, vaikka on hävinnyt se tärkein, mikä sen on synnyttänyt, nimittäin luokka-antagonismi? Selityksenä tähän on se, ettei ole vielä suoritettu kaikkia niitä tehtäviä, jotka yhteiskunta voi ratkaista vain valtion avulla. Nämä sosialistisen valtion tehtävät on määritelty selvästi puolueemme ohjelman luonnoksessa.

Valtio säilyy vielä kauan sen jälkeen, kun kommunismin ensimmäinen vaihe on voittanut. Valtion kuoleminen on varsin pitkäaikainen, kokonaisen historiallisen aikakauden käsittävä prosessi, joka päättyy vasta silloin, kun yhteiskunta on täydellisesti kypsytynyt itsehallintoon. Tietyn ajanjakson kuluessa valtion johdon ja yhteiskunnallisen itsehallinnon piirteet punoutuvat toisiinsa. Tämän prosessin kestäessä valtion sisäiset tehtävät kehittyvät, muuttuvat ja kadottavat vähitellen poliittisen luonteensa. Valtio käy tarpeettomaksi ja kuolee vasta sitten, kun Neuvostoliitossa on rakennettu kehittynyt kommunistinen yhteiskunta ja sillä ehdolla, että sosialismi on voittanut ja kehittynyt vankaksi kansainvälisellä areenalla.

Se tosiasia, että proletariaatin diktatuuri on lakannut olemasta välttämätön, ei missään tapauksessa merkitse mitään yleisen järjestyksen ja laillisuuden heikentymistä. Puolue pitää suurimerkityksisenä laillisuuden ja oikeusjärjestyksen jatkuvaa lujittamista ja kansalaisten oikeuksien suojelemista. Yhteiskunta ja valtio varjelevat tiukasti neuvostolihtimisen oikeuksia, vapautta, kunniaa ja ihmisarvoa. Ne, jotka luulevat, että yleinen järjestys maassamme heikenee, pettyvät katkerasti. Valtionelinten ohella myös työtätekevien yhteiskunnalliset järjestöt tulevat esittämään yhä suurempaa osaa taistelussa yhteiskunnanvastaisia ja rikollisia aineksia vastaan. Taistelu yhteiskunnan omaisuuden anastajia, toisten työn kustannuksella eläviä ja huligaaneja vastaan käy entistä tehokkaammaksi, sillä sen ottavat asiakseen kaikki työtätekevät ja heidän järjestönsä.

Toverit! Te tiedätte, että viime vuosien aikana, eritoten NK:n XX edustajakokouksen jälkeen, on suoritettu valtava työ puolue- ja valtioelämän leniniläisten normien saattamiseksi uudelleen voimaan ja neuvostodemokratian edelleen laajentamiseksi. Emme tietenkään ole sitä mieltä, että sellainen tehtävä kuin valtiojärjestelmämme parantaminen olisi jo loppuun suoritettu. On tehtävä kaikki mikä on tarpeen koko kansan valtion parantamiseksi ja kehittämiseksi, joukkojen saamiseksi osallistumaan entistä laajemmin valtion hallintaan ja valtionelinten valvontaan.

Ensimmäiseksi tahdon puhua *valinnallisten valtaelinten merkityksestä*. Neuvostojen valtuuksia laajennetaan, niistä tulee yhä suuremmassa määrin niitä, mitä Marx ja Lenin tarkoittivat eritellessään todellisen kansanvallan luonnetta —, "toimivia korporaatioita", työyhteisöjä, jotka suorittavat käytännöllistä taloudellisten ja sosiaalisten prosessien johtamistyötä. Monet kysymykset, jotka nykyään kuuluvat toimeenpanevien valta- ja hallintoelinten toimivaltaan, siirtyvät välittömästi Neuvostojen ja niiden valiokuntien ratkaistaviksi.

Kommunismiin siirtyminen vaatii *valtio- ja talouskoneiston toiminnan jatkuvaa parantamista, demokraattisten periaatteiden ja kansalaistoiminnan perusteiden kehittämistä tässä koneistossa*. Neuvosto-, talous- ja muiden elimien koneiston tulee muodostua entistä yksinkertaisemmaksi, joustavammaksi ja kustannuksiltaan halvemmaksi ja sen tulee ottaa ajoissa ja tarkoin huomioon kansalaisten vaatimukset. On kitkettävä pois juuriaan myöten virkavaltaisuuden, välinpitämättömyyden, muodollisuuden ja virastokankeuden kaltaiset menneisyyden jäänteet ja vedettävä paitsi yhteiskunnalliseen myös ankaraan hallinnolliseen ja oikeudelliseen vastuuseen työntekijät, jotka ovat syyllistyneet virkavaltaiseen suhtautumiseen työtätekevien tarpeisiin ja toivomuksiin.

Sosialistisen demokratian laajentaminen edellyttää *kansalaisjärjestöjen* — ammattiliittojen, kommunistisen nuori-

soliiton, osuuskuntien sekä kulttuuri- ja valistusyhdistysten — merkityksen kasvua.

Lenin nimitti ammattiliittoja hallinnon kouluksi, taloudenpidon kouluksi, kommunismin kouluksi. Tämä Leninin periaatteellinen arvio ammattiliittojen tehtävästä saa erikoisen merkityksen kommunismiin siirryttäessä. Ammattiliittojen kautta työläiset ja toimihenkilöt vaikuttavat entistä voimakkaammin taloudelliseen toimintaan, auttavat parantamaan tuotantolaitosten työtä ja tuotannon valvontaa. Ammattiliittojen merkitys kasvaa senkin johdosta, että niille myönnetään lakialoiteoikeus ja niiden hoidettaviksi siirretään eräitä aikaisemmin valtioneelimille kuuluneita tehtäviä.

Yhteiskuntamme elämässä on suuri merkitys *kommunistisen nuorisoliiton*, neuvostonuorison taistelujärjestön toiminnalla. Nuoriso astuu meidän tilallemme, toverit, siinä on maamme tulevaisuus. Se on aktiivinen luova voima, joka pystyy siirtämään vuoria paikoiltaan taistelussa ihanteidemme puolesta. Meidän on omistettava joka päivä todella isällistä huomiota nuorisoliittolaispolven kasvatukseen.

Valtiotamme hallitaan *työtätekevien parhaaksi*, ja työtätekevät itse hallitsevat sitä. Asetamme tehtäväksemme saada järjestään kaikki kansalaiset osallistumaan yhteiskunnan asioiden hoitoon.

Miten aiomme ratkaista tämän tehtävän?

Ensinnäkin luomalla jokaiselle työtätekeväälle ihmiselle yhä paremmat aineelliset ehtodot ja kulttuuriolot.

Toiseksi kehittämällä edelleen kansanedustuksen muotoja ja neuvostovaalijärjestelmän demokraattisia periaatteita.

Kolmanneksi laajentamalla sitä käytäntöä, että kommunistisen rakennustyön suurimmat kysymykset ja neuvostovaltion lakiehdotukset alistetaan koko kansan käsittelyyn.

Neljänneksi laajentamalla kaikin tavoin valta- ja hallintoelinten toimintaan kohdistuvan kansanvalvonnan muotoja ja lisäämällä valvonnan tehokkuutta.

Viidenneksi uusimalla säännöllisin väliajoin johtavien elinten kokoonpanoa, noudattamalla yhä johdonmukaisemmin johtavien työntekijäin valinnallisuuden ja tilivelvollis-

suuden periaatetta valtiokoneistossa ja kansalaisjärjestöissä ja ulottamalla vähitellen tämän periaatteen koskemaan kaikkia valtio- ja kansalaisjärjestöjen samoin kuin kulttuurilaitostenkin johtavia työntekijöitä.

Aatteelliset vastustajamme kirkuvat loputtomiin, että kapitalismi on vapauden maailma, ja yrittävät kaikin tavoin mustata sosialistista demokratiaamme. Mutta totuutta sosialistisesta demokratiasta — maapallon selväpiirteisimmästä demokratiasta — ei voida salata. Onhan eittämätön tosiasia, että sosialismin maailma kulkee järkkymättä ja johdonmukaisesti demokratian kehittämisen, laajentamisen tietä, kapitalismin maailma sen sijaan porvarillisen tynkädemokratiankin yhä suuremman kaventamisen ja rajoittamisen tietä.

Johtavissa imperialistisissa valtioissa todellinen valta ei ole keskittynyt vielä koskaan ennen niin suppean monopolistiryhmän käsiin kuin nykyään. Amerikkalaiset itse nimittivät Eisenhowerin hallitusta suurten rahamiesten hallitukseksi, ja totta se onkin, sillä tuon hallituksen jäsenistä yli 20 oli joko itse miljonäärejä tai sitten suuryhtiöiden palveluksessa. Englannin hallitukseen kuuluvista 19 ministeristä 12 on välittömästi yhteydessä monopoliyhtymiin, ja Adenauerin hallituksen 18 jäsenestä 12 on konsernien ja osakeyhtiöiden suoranaisia edustajia. Imperialististen valtioiden hallituksissa vaihdetaan vain henkilöitä, toisia miljonäärejä tai heidän asiamiehiään toisiin, mutta kaikki he palvelevat monopolistien etuja.

Porvariston ideologit puhuvat tasa-arvoisuudesta kapitalistisessa yhteiskunnassa. Mutta mistä tasa-arvoisuudesta siellä voi olla kysymys? Tarkastelkaamme kapitalististen maiden yhteiskuntarakennetta. Näemme yhteiskunnallisen eriarvoisuuden hirvittävän pyramidin. Sen huipulla on ani harvoja teollisuus- ja finanssiharvainvallan edustajia. Rooman keisarikunnan hajoamisen aikaisen rappeutuneen ylimystön tapaan he elävät ylellisyydessä ja yltäkylläisyydessä. Samanaikaisesti ne sadat miljoonat ihmiset, jotka muodostavat tuon pyramidin perustan, on tuomittu elämään puutteessa ja vailla oikeuksia. USAssa suppea

rahamiesten piiri — se käsittää yhden prosentin väestöstä — pitää hallussaan noin 60 prosenttia kansallisrikkauksista. Englannissa enemmän kuin 50 prosenttia rikkauksista omistaa sellainen ihmisryhmä, joka ei muodosta edes yhtä prosenttia maan väestöstä.

Tarkastelkaamme kapitalististen maiden vaalijärjestelmää. Sitä muutellaan ja sopeutetaan alituisesti sitä silmälläpitäen, että monopoliyhtymien edut turvattaisiin mahdollisimman suuressa määrässä ja valitsijain todellinen tahto vääristettäisiin. Esimerkkinä siitä voi olla nykyinen Ranskan vaalijärjestelmä. Viime vaaleissa kommunistinen puolue, jota äänesti 3 882 204 valitsijaa, sai kaikkiaan vain 10 paikkaa Kansalliskokouksessa. Taantumuksellinen puolue, ”Uuden tasavallan puolustusliitto”, joka kokosi 3 603 958 valitsijain ääntä, siis vähemmän kuin kommunistit, sai samanaikaisesti 188 paikkaa. Eikö tämä ole peittelemätöntä monopolipääoman diktatuuria! Eikö tämä ole kansan tahdon pilkkaamista! Työtätekevät muodostavat valitsijain valtaenemmistön. Mutta ovatko he edustettuina parlamenteissa? Eikö ole tosiasia, että USAssa, jossa on enemmän kuin 50 miljoonaa työläistä, toimihenkilöä ja työtätekevää farmaria, kongressissa ei ole ainoatakaan työläistä eikä ainoatakaan pienfarmaria?

Monopolistinen porvaristo käyttää joukkojen pettämiseksi, niiden tietoisuuden sumuttamiseksi ja tahdon lamauttamiseksi kaikkia välineitä — lehdistöä, radiota, televisiota ja muita ideologisia vaikutuskeinoja. Kenen tahtoa voi heijastaa esimerkiksi miljonääri Hearstin lehdistö? Vain yhtä, monopolistiporhojen tahtoa.

Taistelussa kansaa vastaan porvaristo käyttää yhä useammin poliisia ja armeijaa. Miten paljon kansan verta pääoman maissa onkaan vuodatettu viime vuosikymmenen aikana! Poliisin pamppu ja luoti valtaavat yhä enemmän alaa porvarillisen demokratian ”argumentti”-varastossa.

Sellainen on heidän ”vapaa maailmansa”, yhteiskunta, jossa ei ole todellista vapautta eikä demokratiaa, yhteis-

kunta, joka perustuu yhteiskunnalliseen ja kansalliseen soriin ja eriarvoisuuteen, ihmisen harjoittamaan toisen ihmisen riistoon, ihmisarvon ja ihmisen kunnian loukkaamiseen.

Demokratian kukoistus sosialistisissa maissa ja jo sinänsä ty pistetyn demokratian yhä jyrkempi kaventaminen kapitalistisissa maissa — sellaiset ovat *nykyisen maailman poliittisen kehityksen kaksi vastakkaisista linjaa*. Me teemme ja tulemme tekemään kaikkemme kehittääksemme entistä täydellisemmäksi yhteiskuntajärjestelmäämme ja demokra tiaamme, jotka ovat sosialistisen elämäntavan esimerkkinä kaikille kansoille. (Kauan kestäviä suosion osoituksia.)

3. Kansakuntien läheneminen ja kansojen ystävyyyden lujittuminen

Ohjelman luonnoksessa on osoitettu, että *suuntana on neuvostotasavaltojen talouden ja kulttuurin yhä suurempi kukoistus, kansakuntien entistä kiinteämpi ja monipuoli sempi läheneminen laajamittaisessa kommunistisessa rakennustyössä*.

Sosialismin aikana kansallisuuskysymyksen alalla vaikuttaa kaksi toisiinsa kytkeytynyttä edistyksellistä pyrkimystä. Ensinnäkin on käynnissä jokaisen kansakunnan myrskyinen ja kaikinpuolinen kehitys, ja liitto- ja autonomisten tasavaltojen oikeudet laajenevat. Toiseksi sosialistiset kansakunnat lähenyvät yhä enemmän toisiaan proletarisen internationalismin lipun alla, ne vaikuttavat toisiinsa ja rikastuttavat toisiaan yhä enemmän.

Laajamittainen kommunismin rakentaminen merkitsee uutta vaihetta kansallisuussuhteiden kehityksessä Neuvostoliitossa. Kansakuntien yhteistyön lujittamisen avaimena on ennen kaikkea oikea talouspolitiikka. Ohjelman luonnos edellyttää liittotasavaltojen talouden kehittämistä yhtenäiseriä kokonaisuutena ja sen erikoistamista. Kunkin tasavallan talous tulee edelleenkin kehittymään koko Neuvostoliiton yhtenäisen talouden erottamattomana osana. Mitä

suurempi on kunkin tasavallan panos yhteiseen kommunismin rakentamisen asiaan, sitä laajempi ja monipuolisempi on neuvostokansakuntien keskinäinen yhteys.

Jokaisen neuvostotasavallan taloudellinen kehitys on kaikkien neuvostokansojen veljellisen yhteistyön ja keskinäisen avunannon tulosta. Ottakaamme esimerkiksi Kazahstanin uudismaiden viljely. Omin voimin tasavalta ei olisi suoriutunut niin valtavasta tehtävästä. Sen avuksi tulivat venäläiset, ukrainalaiset, valkovenäläiset ja monien muiden kansallisuuksien edustajat. Tai ottakaamme tuotantolaitoksemme ja uudet rakennustyömaat. Niillä työskentelee yksimielisiä monikansallisia kollektiiveja, joissa työntekijäin arvoa ei määritellä ihonvärin eikä kielen, vaan sen mukaan, miten he suhtautuvat työhön, miten he taistelevat kommunismin puolesta. Tasavaltojen väestön kansallinen kokoonpano käy yhä sekalaisemmaksi. Neuvostotasavallat vaihtavat keskenään ammattitaitoisia työntekijöitä. Kaikki se on omiaan vahvistamaan Neuvostoliiton kansojen kansainvälisiä siteitä.

Sosialististen kansakuntien kehitys ilmenee niin ikään Neuvostoliiton kansojen kansallisen valtiolaitoksen kehittämisessä yhä täydellisemmäksi. Puolue tulee edelleenkin edistämään tällä alalla ajankohtaisiksi käyneiden tarpeiden tyydyttämistä. On käytettävä täydellisesti kaikki neuvostolaisten federaatio- ja autonomiaperiaatteiden tarjoamat mahdollisuudet. Jo nykyään elämä vaatii muodostamaan eräitä samalla vyöhykkeellä sijaitsevien tasavaltojen yhteisiä elimiä, joiden tulee sopeuttaa paremmin yhteen tasavaltojen toiminta kommunismin rakentamissuunnitelmien toteuttamisessa.

Maamme kansakuntien ja kansallisuuksien lähentymistä edistää myös kulttuurirakennustyö ja ideologinen kasvatustyö. Kansakuntien keskinäinen henkisten rikkauksien vaihto lisääntyy. Kansakunnat omaksuvat toistensa kulttuurisaavutuksia. Se johtaa Neuvostoliiton kaikkien kansojen keskinäiseen kulttuurin rikastumiseen, kulttuurin kansainvälisen perustan lujittumiseen ja kommunistisen

yhteiskunnan tulevan yhtenäisen, yleisinhimillisen kulttuurin muodostumiseen.

Kansallisen kulttuurin muodot eivät kangistu, vaan täydellistyvät; kommunistisen rakennustyön tehtäviin soveltumattomat vanhentuneet muodot katoavat ja syntyy uusia. Kansallisen värityksen käyttäminen kirjallisuudessa ja taiteessa on täysin luonnollista. Mutta tällä alalla olemme tavanneet usein myös vanhanaikaisen tyylin jäljittelyä. Esimerkiksi rakennustaiteessa kaivetaan toisinaan vuosisatojen kätköistä aivan vanhentuneita muotoja, jotka eivät lainkaan vastaa meidän aikamme ihmisen elinehtoja ja vaatimuksia. Tulevaisuus kuuluu kuitenkin vain niille muodoille, jotka vastaavat meidän aikakauttamme.

Puolue turvaa edelleenkin Neuvostoliiton kansojen kielten vapaan kehittymisen sallimatta mitään rajoituksia, etuoikeuksia tai pakotusta kielen tai toisen käyttämiseen nähden. Jokaisella Neuvostoliiton kansalaisella on ja tulee olemaan täysi vapaus kouluttaa lapsiaan millä kielellä tahansa. Meillä ei ole mitään esteitä kansallisten kielten kehittämisen alalla. Mutta niiden kehittämisen tulee johtaa kansakuntien lähentymiseen eikä kansallisten raja-aitojen lujittumiseen.

Ei voida olla panematta merkille ei-venäläisten kansojen kasvavaa pyrkimystä venäjän kielen oppimiseen, kielen, josta on tosiasiallisesti tullut Neuvostoliiton kansojen toinen äidinkieli, niiden kansallisen kanssakäymisen väline, joka auttaa kaikkia kansakuntia ja kansallisuuksia perehtymään Neuvostoliiton kaikkien kansojen kulttuurisaavutuksiin ja maailmankulttuuriin. (Suosionosoituksia.) Käytännössä tapahtuvalla vapaaehtoisella venäjän kielen opiskelulla on myönteinen merkitys kansallisuuksien välisen yhteistyön kehittämisessä. (Suosionosoituksia.)

Maassamme on käynnissä kansakuntien lähentymisen prosessi, niiden yhteiskunnallinen yhtäläisyys lisääntyy. Kommunismin laajamittaisen rakennustyön kulussa saavutetaan kansakuntien täydellinen yhtenäisyys. Mutta senkin

jälkeen, kun kommunismi on pääpiirteissään rakennettu, on ennenaikaista julistaa kansakuntien sulautuneen yhteen. Kuten tunnettua, Lenin osoitti, että valtiolliset ja kansalliset eroavuudet säilyvät vielä kauan sen jälkeen, kun sosialismi on voittanut kaikissa maissa.

Tavataan tietysti sellaisiakin ihmisiä, jotka murehtivat sitä, että kansalliset eroavuudet katoavat. Vastaamme heille: kommunistit eivät pane säilöön eivätkä ikuista kansallisia eroavuuksia. Me tuemme kommunismia rakennettaessa vapaaehtoisuuden ja demokratismien pohjalla tapahtuvaa kansakuntien ja kansojen entistä suuremman lähentymisen objektiivista prosessia. On tehostettava joukkojen kasvatusta proletarisen internationalismin ja neuvostoisänmaallisuuden hengessä. Vähäisimmätkin nationalismin jäännökset on kitkettävä pois kaikella bolshevistisellä lepymättömyydellä.

Neuvostoliiton kansojen ystävyys on suurenmolnen saavutuksemme. Varjelkaamme sitä kuin silmäterääl (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

4. Kommunistinen kasvatusta ja yksilön kaikinpuolinen kehittäminen

Toverit! Kommunistisen rakennustyön tärkeimpiä elementtejä on ihmisten kasvattaminen kommunismin hengessä.

Nykyistä korkeamman työn tuottavuuden aikaansaaminen, kommunististen yhteiskunnallisten suhteiden kehittäminen ja kommunistisen yhteiselämän sääntöjen vakiintuminen eivät ole ajateltavissa ilman yhteiskunnan kaikkien jäsenten tietoisuuden ja kulttuuritason kasvua. Mitä korkeampi on yhteiskunnan jäsenten tietoisuus, mitä täydellisemmin ja laajemmin he kehittävät luovaa aktiivisuuttaan, sitä nopeammin ja menestyksellisemmin toteutamme käytännössä kommunismin rakentamisen ohjelman.

Mitä tehtäviä tarkoitamme puhuessamme uuden ihmisen muovaamisesta? Niihin kuuluvat:

— *kommunistisen maailmankatsomuksen vakiinnuttaminen*; tämä maailmankatsomus merkitsee syvää uskoa kommunismin ihanteisiin, tietoista suhtautumista yhteiskunnallisiin velvollisuuksiin, sosialistista internationalismia ja isänmaallisuutta, uskollisuutta synnyinmaalle ja valmeutta puolustaa sitä henkeään säästämättä;

— *työkasvatus*, so. ihmisen kasvattaminen suhtautumaan kommunistisesti työhön ja yhteiskunnalliseen tuotantoon;

— *kommunististen moraaliperiaatteiden vakiinnuttaminen*, so. ihmisen kasvattaminen noudattamaan vapaaehtoisesti kommunistisen yhteiselämän sääntöjä;

— *kulttuurikehitys*, tieteiden perusteiden omaksuminen, yleinen ja polyteknillinen koulusivistys, esteettinen ja fyysillinen kasvatus.

Kommunismi vaikuttaa ihmiseen jalostavasti. *Kommunismi merkitsee ihmiskunnan ja ihmisyksilön suurinta kukoistusta.*

Kasvattaessaan yhteiskuntamme kaikissa jäsenissä uusia, kommunistisia luonteenpiirteitä puolue antaa erikoisen merkityksen nuorison kommunistiselle kasvatukselle ja sivistämiselle. Puolue ja kansa ovat kasvattaneet uhrautuvien sosialismin rakentajien ja synnyinmaamme sankarillisten puolustajien erinomaisen sukupolven, joka on hankkinut itselleen ikuisen maineen. Nyt me valmistamme ihmisiä elämäänsä kommunistisessa yhteiskunnassa. Kommunismin sukupolvea on muovattava lapsuusvuosista lähtien, sitä on varjeltava ja karaistava nuoruudessa, pidettävä tarkkaa huolta siitä, ettei meillä olisi moraalisia raajarikkoja, väärän kasvatuksen ja huonon esimerkin uhreja. Jos nuoria hedelmäpuuistutuksia on jollakin tavoin vioitettu, niin kuinka paljon tarvitaankaan työtä, jotta taimet saataisiin elpymään ja oikenemaan, eikä siinä aina onnistutakaan. Niin on uuden sukupolvenkin laita.

Uuden ihmisen muovaaminen ei tapahdu yksinomaan puolueen, neuvostovaltion, ammattiliittojen ja nuorisoliiton kasvatustyön vaikutuksesta, vaan siihen vaikuttaa

koko yhteiskuntaelämän järjestys — tuotantotapa, jako- ja palvelumuodot, yhteiskunnallisen ja valtiollisen toiminnan muodot, oikeusnormit ja oikeuskäytäntö. Ihmisten kommunistisen tietoisuuden kehittämiseksi ja porvarillisen ajattelutavan ja moraalin jäänteiden hävittämiseksi on käytettävä kaikkia taloudellisia, sosiaalisia, poliittisia ja oikeudellisia keinoja.

Porvaristo sitoo yksilönvapauden ja yksityisomistuksen toisiinsa. Mutta kapitalistisissa maissa miljoonilla ihmisillä ei ole omaisuutta, eikä porvarillinen omistus ole heille vapauden tae, vaan raskas ies. Pienyrittäjille yksityisomistus ei ole yksilön kehityksen edellytys, vaan kahle, joka pitää heidät täysin riippuvaisina monopolipääomasta. Yksityisomistus antaa vain kapitalisteille täyden vapauden riistää työtätekeviä, hankkia satumaisia voittoja. Meidän maamme ja koko sosialistisen maailmanjärjestelmän rikas kokemus osoittaa, ettei yksityisomistus, vaan yhteiskunnallinen omistus vapauttaa ihmisen kaikenmuotoisesta yhteiskunnallisesta riippuvaisuudesta ja suo laajat mahdollisuudet yksilön vapaalle kehittymiselle. Sellaiset jalot tunteet kuin kollektivismi, toveruus ja yhteiskunnallisen velvollisuuden tunto ovat jo menneet veriin meidän kanssamme.

Ohjelmaluonnoksessa annetaan suuri merkitys neuvostoihmisten edistyksellisen, tieteellisen maailmankatsomuksen jatkuvalla muovaamiselle. Se on ymmärrettävää. Eihän ihmisen henkinen kehitys voi olla menestyksellistä, jos hänen päänsä on täynnä mystiikkaa, taikauskoa ja virheellisiä käsityksiä.

Ensimmäisen kerran historiassa miljoonien ihmisten maailmankatsomus rakentuu marxismin-leninismen tieteelliselle pohjalle. Marxismi-leninismi on muodostunut kansanjoukkojen aatteelliseksi aseeksi taistelussa paremman elämän, kommunismin voiton puolesta. Marxismi-leninismi on johtanut ihmiskunnan oikealle, tarkoin määritellylle historian radalle, joka vie valoisaan kommunistiseen tulevaisuuteen! (Suosionosoituksia.)

Me olemme vallankumouksellisia ja internationalisteja, ja siksi emme voi suhtautua välinpitämättömästi taantumuksellisten katsomusten propagandaan, emme voi hyväksyä sitä, että porvaristo sumentaa ja turmelee ihmisten tietoisuutta ja lietsoo kansalliskiihkoa. Puolue paljastaa vastedeskin imperialistisen ideologian.

Kommunistinen tietoisuus muovautuu ja vahvistuu aktiivisessa taistelussa kommunismin puolesta, työssä yhteiseksi hyväksi. Kommunististen aatteiden tulee liittyä elimellisesti kommunistisiin tekoihin jokaisen ihmisen käytöksessä sekä jokaisen kollektiivin ja kaikkien järjestöjen ja virastojen toiminnassa.

Kommunistisen kasvatuksen ja yksilön kaikinpuolisen kehityksen perustana on luova työ. Työ on aina ollut ja tulee olemaan ihmisten toimeentulon ja kehityksen lähde. Kaikilla kansoilla on eri tavoin ilmaistuna ja eri kielillä lausuttuna sama sääntö: "Ken ei työtä tee, hänen ei syömään pidä."

Kommunistit ovat asettaneet päämääräkseen ihmisten vapauttamisen ei työstä vaan heidän työnsä riistosta. Kommunismin periaatteessa "jokainen kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan" ihmisen työ ja kaikkien elämänhyödykkeiden turvaaminen hänelle ovat täysin sopusoinnussa keskenään.

Kommunistisen kasvatuksen erittäin tärkeänä tehtävänä on syövyttää jokaisen tajuntaan, ettei ihminen voi elää ilman työtä, luomatta toimeentulon välineitä. Kaiken sen hyvän, mitä neuvostoihminen tekee, hän tekee itseään ja koko yhteiskuntaa varten. Tunnollinen suhtautuminen työhön, kaiken suorittaminen ajallaan ja hyvin merkitsee tosiasiallista huolenpitoa tovereista, jotka samoin tekevät työtä kaikkien hyväksi, myös sinun hyväksesi. Siinä ilmenee uuden yhteiskunnan jäsenten toverillinen yhteistyö ja keskinäisapu.

Porvaristo sortaa ja polkee työtätekevää ihmistä. Kommunistit kunnioittavat ja ylistävät vapaata työtä, joka on kaikkien ihmisten elämän ja hyvinvoinnin lähde, yhteis-

kunnan edistyksen ja kukoistuksen tae! (Suosionosoituksia.)

Ohjelman luonnoksessa on esitetty *kommunismin rakentajan moraalisäännöstö*, uuden yhteiskunnan eettilliset normit, sen siveelliset käskyt.

Porvarilliset ideologit ovat jo alun toistasataa vuotta syyttäneet kommunisteja moraalin kieltämisestä, yhteiskunnan moraalisten perustuksien horjuttamisesta. Tällaisia keksittyjä väitteitä porvaristo tarvitsee peittääkseen oman moraalittomuutensa. Mikä on riistäjäluokkien moraalikäskyjen perustana? Sitä kuvaavat selvimmin sellaiset sananparret kuin "rikkaalle ja väkeväälle on kaikki sallittua", "joko sinä rosvoat toiselta tai toinen rosvoaa sinulta", "raha ei haise", "ihminen on toiselle ihmiselle susi".

Nämä julmat ja kyynilliset säännöt me todellakin kiellämme. Me asetamme niitä vastaan kollektivismin ja humanismin siveelliset periaatteet, jotka on ilmaistu mainioin sanoin: "jokainen kaikkien, kaikki yhden puolesta", "ihminen on toisen ihmisen ystävä, toveri ja veli". (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Meidän on pyrittävä siihen, että uudet siveelliset vaatimukset muuttuisivat kaikkien neuvostoihmisten sisäiseksi tarpeeksi. Meidän on tehtävä vielä paljon työtä menneisyyden jäänteiden poistamiseksi. Yhteiskunnallisessa elämässä uutta ja edistyksellistä ei ole erotettu aidalla vanhasta ja takapajuisesta. Edistyksellinen voittaa loppujen lopuksi, mutta menneisyyden jäänteet jarruttavat eteenpäinmenoa. Hyvän esimerkin vaikutus voimistuu, se on kasvatuksemme perustana. Mutta kuten tunnettua, rikkaruohot leviävät nopeasti, ellei niitä kitketä ajoissa.

Kansalaispiirien on kiinnitettävä yhä suurempaa huomiota ihmisten käyttäytymiseen ja korotettava vaatimuksia sen suhteen. Tuomittavia tekojahan tekevät ihmiset, joista suurin osa on jonkin kollektiivin, jonkin järjestön, ammattiliiton, nuorisoliiton, kollektiivitalouden, kulttuuri- ja valistusliiton tai -yhdistyksen jäseniä, toisinaan puolueemmekin jäseniä. On käytettävä aktiivisemmin yleisen

mielipiteen moraalista vaikutusta ja arvovaltaa taistelussa sosialistisen yhteiselämän normien ja sääntöjen rikkojia vastaan.

Haluamme tehdä kaikista ihmisistä monipuolisesti kehittyneitä. Mikä muu luokka kuin työväenluokka, mikä muu hallitseva puolue kuin kommunistinen puolue on asettanut tehtäväkseen *kaikkien* työtätekevien kykyjen ja lahjojen kehittämisen?

Kansan kulttuuritason nousussa puolue näkee kommunistmin voittoisan rakentamisen takeen. Maamme elää kulttuurivallankumouksen päätökseen viemisen vaihetta, jonka pääsisältönä on kaikkien kommunismille välttämättömien ideologisten ja kulttuuriedellytysten luominen. Tämän vaiheen tärkein tehtävä on kohottaa kaikkien työläisten ja talonpoikien kulttuuritaso ja teknillinen tietotaso sivistyneistön tasolle, jotta voitaisiin poistaa pääpiirteittäin henkisen ja ruumiillisen työn välinen oleellinen eroavuus.

Lähimpien kahdenkymmenen vuoden aikana yhteiskunnan jäsenten valtaosa saa jollakin opetuslinjalla täydellisen keskikoulusivistyksen, sitä vastaavan opistokoulutuksen jollekin erikoisalalle tai korkeakoulusivistyksen. Tehtävä on suuri, mutta täysin toteutettavissa.

Lähimmän kymmenvuotiskauden kuluessa *on saatettava voimaan kaikkia kouluikäisiä lapsia koskeva yleinen ja polyteknillinen keskikouluopetus (11-vuotinen).* Kahdeksanvuotisen koulun päätettyään koululaisten on tällöin koululaitoksesta annetun lain mukaan työskenneltävä tuotantolaitoksissa tai kollektiivitalouksissa ja samanaikaisesti opiskeltava, hankittava täydellinen keskikoulusivistys. Näin heille avautuu tie sekä korkeakoulusivistyksen hankkimiseen että ammattitaitoiseen työhön tuotannossa.

Lähimmän 10-vuotiskauden aikana on niin ikään turvattava kansantaloudessa työskentelevälle keskikoulusivistystä vailla olevalle nuorisolle mahdollisuus hankkia vähintään 8-luokkaista koulua vastaava sivistystaso. Tämä on tärkeä ja kiireellinen tehtävä. Ei saa unohtaa, että monilla nuorukaisilla ja neitosilla ei ollut sodan aikana tilaisuutta

saada keskikoulusivistystä. Näistä maamme nuorista kansalaisista on pidettävä asianmukaista huolta.

Ihmisen kaikinpuolisessa ja sopusuhtaisessa kehittämisessä on neuvostokoululla erittäin tärkeä osansa. Kasvat- taen oppilaita kommunismin hengessä koulun on kehitettävä heissä parhaita ominaisuuksia sekä tottumuksia ja valmistettava heitä tekemään tunnollisesti työtä kykyjensä mukaan, käyttämään järkipäisesti yhteiskunnan hyödykkeitä, noudattamaan tiukasti kommunistisen moraalin normeja ja yhteiselämän sääntöjä. Suuri osuus varttuvan sukupolven kasvattamisessa on kansanopettajilla, joita aivan oikeutetusti voidaan pitää nuorison henkisinä opastajina. Kansanopettajan merkitystä on kaikin tavoin kohotettava, häntä kohtaan on oltava huomaavaisia, pidettävä huolta hänestä. (Suosionosoituksia.)

Puolue pitää tärkeänä yhteiskunnallisen kasvatuksen laitosten — internaattikoulujen, päiväkotikoulujen sekä esikoululaitosten kehittämistä. Yhteiskunnallinen ja perhekasvatus eivät ole toistensa vastakohtia, vaan perheen kasvattavan vaikutuksen tulee sulautua yhteen lasten yhteiskunnallisen kasvatuksen kanssa.

Aivan väärässä ovat ne, jotka väittävät, että siirryttäessä kommunismiin perheen merkitys muka vähenee ja että ajan mittaan se katoaa kokonaan. Todellisuudessa perhe lujittuu kommunismin aikana, perhesuhteet vapautuvat lopullisesti aineellisesta laskelmoinnista ja muodostuvat erittäin puhtaiksi ja kestäviksi.

Samalla kun puolue panee pääpainon yleisen keskikoulusivistyksen toteuttamiseen, se asettaa ohjelmatavoitteekseen *turvata entistä suuremmat mahdollisuudet korkeakoulusivistyksen saamiseen muodossa tai toisessa*. Nykyään meillä opiskelee korkeakouluissa 2 600 000 henkilöä. Vuoteen 1980 mennessä korkeakoulujen oppilasmäärää on suunniteltu lisättäväksi 8 miljoonaan, ts. enemmän kuin 3-kertaiseksi. Erityisen laajat mittasuhteet saa ilta- ja kirjeopiskelu.

Tehtävämme on kohottaa maaseutuväestön kulttuuri- ja

teknillistä tietotasoa, joka jää vielä huomattavasti jälkeen kaupunkiväestön tasosta, ja poistaa tälläkin alalla kaupungin ja maaseudun väliset oleelliset eroavuudet. Kaikkien kulttuurikysymyksiä hoitavien laitosten tulee omistaa enemmän huomiota maaseudun kulttuuritason kohottamiselle.

Lähivuosien aikana on toteutettava suuria toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on kulttuurin aineellisen perustan voimakas kehittäminen. Tähän perustaan kuuluvat paperitehtaat ja kirjapainot, radio- ja televisiokeskukset, teatterit, elokuvastudiot ja -teatterit, kerhotalot ja kirjastot. Se kaikki vaatii tietenkin runsaasti aineellisia varoja. Mutta kommunismia rakentava yhteiskuntamme ei säästä varoja pyrkiessään tyydyttämään neuvostoihmisten kulttuurivaatimukset mahdollisimman täydellisesti.

Meidän aikakaudellamme, joka on tieteen ja tekniikan myrskyisän edistyksen aikakautta, yhteiskunnan ja ihmisyyksilön kehitys ei ole ajateltavissa ilman tieteen saavutusten suunnitelmallista ja kaikinpuolista hyväksikäyttöä. V. I. Lenin sanoi aikoinaan: "Tieteen edustajain, proletariaatin ja tekniikan liiton edessä eivät kestä mitkään pimeyden voimat" (Teokset, 30. osa, s. 392). Nämä profeettalliset sanat ovat muuttuneet eläväksi todellisuudeksi. Olemme nujertaneet ja tuhonneet riistäjien pimeät voimat, tehneet ainiaaksi lopun kaikkinaisesta taloudellisesta ja henkisestä sorrosta. Nyt teemme yhä enemmän sen hyväksi, että ihminen lakkaisi olemasta riippuvainen valtoimista luonnonvoimista, alistaisi ne valvontaansa. Näin poistetaan viimeinenkin este ihmiskunnan tieltä todelliseen vapauden valtakuntaan.

Tieteen on vastattava tämän päivän vaatimuksia, oltava aktiivinen ja tehokas väline, joka auttaa kansantalouden elintärkeiden ongelmien ratkaisemista ja yhteiskunnan tuotantovoimien kehittämistä. Tieteen suurena perspektiivitehtävänä on löytää mahdollisuudet ohjata lämpöydinreaktioita tarkoituksena rajattomien ydinenergiälähteiden käyttäminen rauhanomaisiin tarkoituksiin, oppia vaikuttamaan

ilmastoon ja sääsuhteisiin, voittamaan taudit ja turvaamaan ihmisille pitkän eliniän, ohjaamaan organismien elinprosesseja, luomaan lukematon määrä keinotekoisia aineita, joilla on tarvittavat ominaisuudet, valtaamaan avaruus ja luomaan varmat kulkuyhteydet maailmankaikkeudessa. Tämä muodostaa maailman tieteen ja tekniikan historiassa kokonaisen aikakauden, antaa ihmiselle ehtymättömät voimavarat ja tekee hänestä todella luonnon valtiaan.

Yhteiskuntatieteet saavat entistä suuremman merkityksen ihmiskunnan historiallisen kommunismin johtavan kehitystien ja kapitalismin hajoamisprosessin tutkimisessa, yhteiskunnan kehityksen sekä taloudellisen ja kulttuurirakennustyön suunnitelmallisen johtamisen tieteellisten perusteiden kehittämisessä, ihmisten materialistisen maailmankatsomuksen muovaamisessa, kommunistisen yhteiskunnan ihmisen kasvatuksessa ja taistelussa porvarillista ideologiaa vastaan. Puolue tulee huolehtimaan inhimillisen tiedon kaikkien alojen kukoistuksesta.

Neuvostotiedemiesten kunnia-asia ja isänmaallinen velvollisuus on varmistaa neuvostotieteelle sen jo valtaama johtava sija tärkeimmillä tiedonaloilla ja turvata sille johtoasema maailman tieteessä kaikilla perussuunnilla. (Suosionosoituksia.)

Huomattava sija uuden ihmisen muovaamisessa on *kirjallisuudella ja taiteella*. Kirjallisuus ja taide, jotka juurruttavat kommunistista aatteellisuutta ja todellista humanismia, kasvattavat neuvostoihmisessä uuden maailman rakentajan ominaisuuksia ja palvelevat ihmisten taiteellisen ja siveellisen kehityksen asiaa. Puolue kehottaa kaikkia kirjallisuuden ja taiteen työntekijöitä käsittelemään rohkeasti ja urauurtavasti nykyajan aiheita.

Laajana toimikenttänä, joka auttaa lahjakkaiden ihmisten esiinnostamista kansan keskuudesta ja heidän kehittämistään, on *omatoiminen taideharrastus*, joka saa yhä laajemmat mittasuhteet. Se ei kuitenkaan tee tarpeettomaksi ammattimaisen taiteen kehittämistä. Omatoiminen taide löytää edelleenkin ammattimaisten taidekollektiivien ja

huomattavien taiteen mestarien luovasta toiminnasta esikuvia, joiden tasolle sen tulee pyrkiä. Luova kansantaide puolestaan on ehtymätön lähde, joka edistää ammattimaisen kirjallisuuden ja taiteen rikastumista ja kukoistukseen kehittymistä.

Sosialismin ja kommunismin kulttuuri tietää uutta, korkeampaa astetta ihmiskunnan kulttuurin kehityksessä. Meillä on kaikki edellytykset kulkeaksemme menestyksellisesti kommunistisen kulttuurin huipuille. (K a u a n k e s t ä v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

V. KOMMUNISMI JA IHMISKUNNAN EDISTYS

Toverit! Puolueemme ohjelman toteuttaminen tulee vaikuttamaan mitä syvällisimmin maailmanhistorian kulkuun.

Rakenteilla oleva kommunismi kokoaa jatkuvasti esimerkkinsä voimalla marxismin-leninismin lipun alle satoja miljoonia työn ihmisiä kaikkialla maailmassa. Tämän esimerkin aineksia ovat ennen kaikkea tuotantovoimien nopea kehitys, kansan elin- ja kulttuuritason voimakas nousu, sellaisten olosuhteiden luominen, jotka turvaavat ihmisille rauhallisen ja onnellisen elämän. Koko yhteiskuntakehityksen kulku on osoittanut oikeaksi Leninin ennustuksen, että voittaneen sosialismin maat vaikuttavat maailmanvallankumouksen kehitykseen pääasiallisesti taloudellisella rakennustyöllään. Sosialistisen ja kapitalistisen järjestelmän välisen kilpailun tärkeimpänä kenttänä on rauhanomainen taloudellinen kilpailu.

Tämän kilpailun lopputulokseen vaikuttaa ratkaisevasti Neuvostoliiton ja Amerikan Yhdysvaltojen välinen kilpailu.

Puolue asettaa tehtäväksi muuttaa maamme lähimmän kymmenvuotiskauden aikana maailman ensimmäiseksi teollisuusvaltioksi, voittaa USA sekä teollisuustuotannon absoluuttisessa määrässä että teollisuustuotteiden tuotannossa asukasta kohden. Jokseenkin samoihin aikoihin Neuvostoliitto ylittää USAn nykyisen tason maataloustuottei-

den tuotannossa asukasta kohden 1,5-kertaisesti ja sivuuttaa USAn tason kansantulon osalta.

Mutta se on ensimmäinen tavoite. Emme pysähdy siihen. Toisen vuosikymmenen aikana, vuoteen 1980 mennessä, maamme jättää Amerikan Yhdysvallat kauas taakseen teollisuus- ja maataloustuotteiden tuotannossa asukasta kohden.

Paitsi Neuvostoliiton myös kaikkien muiden sosialistisen maailmanjärjestelmän maiden talouselämä kehittyi paljon nopeammin kuin kapitalismin talouselämä. Sodanedelliseen tasoon verrattuna sosialistisen ystävyysliiton maat ovat lisänneet teollisuutensa kokonaistuotannon lähes 7-kertaiseksi, kapitalismin maat sen sijaan vähemmän kuin 2,5-kertaiseksi. Talousmiesten ennakkolaskelmien mukaan vuoteen 1980 mennessä sosialistisen maailmanjärjestelmän osuus maailman teollisuustuotannosta tekee jo noin kaksi kolmannesta.

Eräät sanovat, että numerot ovat ikävystyttäviä. Mutta järjestelmämme kasvua kuvastavia numeroita on mieluista luetella ja luullakseni myös mieluista kuunnella. Muistan, kun me nuoruusvuosina lauloimme: "Veturimme, eteenpäin, pysäkkimme kommuunissa." Nyt me ja koko sosialistinen järjestelmä sen sijaan kuljemme eteenpäin ei höyry-, vaan voimakkaan sähköveturin nopeudella. On aivan varmaa, että meidän sosialistinen kiitojunamme ohittaa kapitalismin ja jättää sen taakseen. Ei ole kapitalismilla sitä voimaa eikä niitä vetovehkeitä! (Kauan kestäviä suosionsoituksia.)

Kommunismin rakentaminen maassamme on koko sosialistisen ystävyysliiton käsittävän kommunistisen yhteiskunnan luomisen elimellinen osa. Sosialismin maailmanjärjestelmän menestyksellinen kehitys tekee mahdolliseksi kaikkien sosialististen maiden siirtymisen kommunismiin enemmän tai vähemmän samanaikaisesti, saman historiankauden puitteissa. Kapitalismin maailmanjärjestelmälle on lainmukaista taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus, joka johtaa ristiriitojen syvenemiseen ja kiih-

keän kilpailun voimistumiseen valtioiden välillä. Sosialistinen maailmanjärjestelmä kehittyi aivan päinvastaisten lakien mukaan. Sille on luonteenomaista jokaisen maan talouden jatkuva ja suunnitelmallinen kasvu, kapitalismin aikana taloudellisesti jälkeen jääneiden valtioiden nopeampi kehittyminen ja kaikkien maiden yleisen kehitystason tasoittuminen.

Sosialistisen maailmanjärjestelmän puitteissa maat, jotka ovat historiallisen kehityksensä erikoisuuksien vuoksi jääneet jälkeen, ovat lyhyen ajan kuluessa jo huomattavasti lähentyneet kehittyneempien sosialististen maiden tasoa viimeksi mainittujen monipuolisen avun ja tuen turvin. Tuotantovoimien kehitysaste ei näissä maissa kuitenkaan ole vielä sama. Nämä objektiiviset tekijät juuri aiheuttavatkin sen, ettei voi olla mitään sosialistisille maille yhteistä "hetkeä", jolloin ne kaikki siirtyvät uuden yhteiskunnan korkeampaan vaiheeseen. Kommunistisen yhteiskunnan laajamittainen rakentaminen alkaa näissä maissa luonnollisesti sitä mukaa kuin syntyvät sille välttämättömät edellytykset. Se on koko sosialistisen järjestelmän etujen mukaista, koska se jouduttaa kansojen yleistä etenemistä kommunismiin ja luo entistä suotuisimmat edellytykset laajemman avun ja tuen antamiseen toisille sosialistisille valtioille niiden maiden taholta, joissa kommunismi on voittanut.

Marxilais-leniniläisille on eittämättömän selvää, että sosialististen valtioiden perusedut vaativat ehdottomasti niiden ystävyysliiton kaikinpuolista lujittamista. Suunta maailman sosialistisesta ystävyysliitosta eristäytyneeseen, erilliseen sosialismin rakentamiseen on ristiriidassa sosialistisen yhteiskunnan objektiivisten kehityslakien kanssa. Sellainen suunta on vahingollinen, sillä se voi heikentää sosialismin voimia, joilla on vastassaan imperiaalistisen taantumuksen yhdistynyt rintama, se elättää nationalistisia pyrkimyksiä ja voi loppujen lopuksi johtaa siihen, että menetetään sosialistiset saavutukset.

Nationalismi, esiintyköön se missä muodossa tahansa,

on mitä vaarallisin poliittinen ja ideologinen ase, jota kansainvälinen taantumus käyttää sosialististen maiden yhtenäisyyttä vastaan. Ohjelmamme luonnoksessa korostetaan: "Kommunistit pitävät ensisijaisena velvollisuutenaan kasvattaa työtätekeviä kansainvälisyyden ja sosialistisen isänmaallisuuden hengessä ja leppymättömiksi kaikkinaisia nationalismin ja shovinismin ilmauksia kohtaan. Nationalismi vahingoittaa sosialistisen ystävyysliiton yhteisiä etuja ja on turmiollinen ennen kaikkea sen maan kansalle, jossa se ilmenee, koska eristyminen sosialistisesta leiristä jarruttaa maan kehitystä, tekee mahdottomaksi sosialistisen maailmanjärjestelmän etuisuuksien hyväksikäytön, kannustaa imperialistisia valtoja käyttämään nationalistisia tendenssejä omiin tarkoituksiinsa."

Neuvostoihmiset tuntevat lämmintä ystävyyttä Euroopan ja Aasian sosialistisissa maissa asuvia veljiään kohtaan. He iloitsevat näiden menestyksistä ja ovat ylpeitä näiden voitoista. Neuvostoihmiset ovat auttaneet ja auttavat heitä vastedeskin uuden elämän rakentamisessa. Niin tyyneessä kuin myrskyssäkin sosialististen maiden kansat pitävät toimintansa periaatteena: yksi kaikkien, kaikki yhden puolesta. Jokainen, joka yrittää kajota ystävyysliittomme kansojen sosialistisiin saavutuksiin, saa miljardilta sosialismin ja kommunismin rakentajalta muser-tavan vastaiskun. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Mitä Jugoslaviaan tulee, niin kuten Keskuskomitean toimintaselostuksessa jo sanottiin, me olemme taistelleet ja tulemme taistelemaan Jugoslavian kommunistien liiton johdon revisionistisia kannanottoja vastaan, mutta samalla olemme kannattaneet ja kannatamme kaikkinaista suhteiden kehittämistä ja lujittamista Jugoslaviaan valtiollisella linjalla. Kysymyksissä, jotka koskevat taistelua rauhan puolesta, meidän kantamme on monessa suhteessa sama kuin Jugoslavian. Neuvostoliitto kannattaa kaikkien niiden voimien keskinäistä lähentymistä ja yhteenkokoaa-

mista, jotka taistelevat imperialistisia sodanlietsojia vastaan, rauhan ja kansojen ystävyyden puolesta.

Toverit! NKPN uuden ohjelman luonnoksessa kuvastuu se kiistaton tosiasia, että kommunismista on tullut aikakautemme suurin voima. Kommunistisia puolueita toimii nykyään 87 maassa ja niiden riveissä on noin 40 miljoonaa jäsentä. Entä kuinka valtavat joukot seuraavatkaan kommunisteja kannattaen heidän katsomuksiaan ja vakaumuksiaan, hyväksyen heidän politiikkansa ja antaen sille kannatuksensa! Kommunismi on työntänyt juurensa syvälle maahan ja kasvaa rehevästi, yli kolmannes ihmiskunnasta rakentaa sen lipun alla uutta elämää. Ja monissa ei-sosialistisissa maissa työväenluokka moukaroi tuhannen tonnin väkivasaralla kapitalismin tukipilareita.

Maaailma elää vallankumousten aikakautta. Sosialistiset vallankumoukset, kansalliseen vapautukseen tähtäävät imperialisminvastaiset vallankumoukset, demokraattiset kansanvallankumoukset, laajat talonpoikaisliikkeet, kansanjoukkojen taistelu fasististen ja muiden tyrannijärjestelmien kukistamiseksi, kansallisuussortoa vastaan suunnatut yleisdemokraattiset liikkeet — kaikki ne sulautuvat yhtenäiseksi koko maailman käsittäväksi vallankumoukselliseksi prosessiksi, joka järkyttää ja hajottaa kapitalismia.

Ohjelman luonnoksessa on valaistu vallankumouksen rauhanomaisen ja ei-rauhanomaisen kehityksen teitä. Tässä kysymyksessä, kuten kaikissa muissakin kysymyksissä, puolueemme on täydellisesti niiden periaatteiden kannalla, jotka on muotoiltu kollektiivisesti kansainvälisen kommunistisen liikkeen vuosien 1957 ja 1960 julkilausumissa.

Nykyisellä aikakaudella ovat muodostuneet entistä suotuisimmat kansainväliset edellytykset maailman vallankumouksellisen liikkeen kehittymiselle. Se johtuu ennen kaikkea sosialistisen järjestelmän voimien lujittumisesta ja sen vaikutuksen kasvusta. Sosialismin esimerkki vaikuttaa voimakkaasti ihmisten ajatuksiin, tekee heistä uuden järjestelmän pystyttämiseksi käytävän taistelun aktiivisia osanottajia. Vallankumoukseen nousevat kansat voivat no-

jautua sosialististen maiden tukeen taistelussaan maailman taantumusta vastaan, joka yrittää tehdä vastavallankumouksesta vientitavaraa. Uutta yhteiskuntaa rakentaessaan ne voivat saada sosialistisilta mailta kaikinpuolista apua.

Nykyisellä aikakaudella ovat myös *sisäiset edellytykset* uusien maiden sosialismiin siirtymiselle käyneet entistä suotuisammiksi. Näihin edellytyksiin kuuluvat kapitalismin yleinen heikkeneminen ja sen ristiriitojen syveneminen; työväenluokan määrällinen kasvu, työväenluokan järjestyneisyyden ja yhtenäisyyden kasvu ja sen vaikutuksen lisääntyminen yhteiskunnassa; sellaisten työväenluokan liittolaisten määrän kasvu, jotka ovat objektiivisesti kiinnostuneita taistelusta imperialismia vastaan ja monopolien kaikkivallan lopettamisesta; kommunististen puolueiden syntyminen ja lujittuminen miltei kaikissa maailman maissa.

Muttei myöskään saa unohtaa vallankumouksellisten voimien tiellä olevia vaikeuksia. Monopolistinen porvaristo on sodanjälkeisellä kaudella muodostanut uuden taantumuksellisen "pyhän allianssin" — sotilaallisia liittoumia, joiden kärki on suunnattu paitsi sosialismin maita myös vallankumouksellista työväenliikettä ja kansallista vapausliikettä vastaan. Se on paisuttanut äärettömästi väkivaltaan ja kukistamistoimiin tarkoitettua koneistoa. Samalla se turvautuu uusiin entistä ovelampiin menetelmiin aiheuttaakseen hajaannusta työväenluokan keskuudessa ja ammatillisessa liikkeessä käyttäen siinä aktiivisesti apunaan sosialidemokratian taantumuksellisia johtajia ja ammattiliittojen taantumuksellisia toimihenkilöitä. Se on aloittanut hurjan kommunisminvastaisen kampanjan kooten antikommunismiin mustan lipun alle kaikki työkansan viholliset. Ei ole lainkaan mahdotonta, että monopolistinen porvaristo turvautuu äärimmäisiin ja verisimpiin keinoihin säilyttääkseen herruutensa. Näissä oloissa kuulostavat ajankohtaisemmilta kuin koskaan Leninin sanat: työväenluokan täytyy "oppia hallitsemaan *kaikkia*, ilman vähäisintäkään poik-

keusta kaikkia yhteiskunnallisen toiminnan muotoja eli puolia...”, sen täytyy olla valmis ”vaihtamaan mahdollisimman nopeasti ja odottamatta yksi muoto toiseen” (Teokset, 31. osa, ss. 79—80).

Nykyisellä aikakaudella demokraattiset kansanvallankumoukset, kansalliseen vapautukseen tähtäävät ja sosialistiset vallankumoukset lähenevät tehtäviltään yhä enemmän toisiaan ja punoutuvat toisiinsa. Yhteiskuntakehityksen logiikka on johtanut siihen, että kaikki nämä vallankumoukset suuntautuvat ensi sijassa yhtä päävihollista, imperialismia, monopolistista porvaristoa vastaan.

Kysytään usein: miten maailman vapausliike kehittyy vastaisuudessa?

Selvää on, että korkealle kehittyneissä kapitalistisissa maissa sosialismiin siirtymisen edellytykset ovat täysin kypsyneet. Vietyään loppuun kansalliseen vapautukseen tähtäävän, imperialisminvastaisen vallankumouksen Aasian, Afrikan ja Latalalaisen Amerikan käymistilassa olevat alikehittyneet maat voivat siirtyä sosialismiin. Käytännöllisesti katsoen mikä maa tahansa voi nykyisellä aikakaudella kehitystasostaan riippumatta siirtyä sosialismiin johtavalle tielle.

Yleismaailmallinen vallankumouksellinen prosessi kehittyy yhä laajemmaksi leviten kaikkiin maanosiin. Aikoinaan, kun imperialismi ei kyennyt sotilaallisin keinoin tuhoamaan maailman ensimmäistä sosialistista valtiota, se yritti eristää tämän maan ”saniteettiketjulla” muusta maailmasta. Mutta Euroopan ja Aasian kansojen vallankumouksellinen energia on avartanut sosialismin rajoja Elbeltä aina Kiinan eteläisille merille saakka. Imperialistit ovat tehneet kaikkensa pysyttääkseen vallankumouksen aatteet näissä rajoissa. Mutta eivät vuoret eivätkä valtameretkään voi estää vapauden aatteiden leviämistä. Sitä todistaa havainnollisesti Kuuban voitokas vallankumous. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Vapauttarakastava Kuuban kansa kohotti imperialisminvastaisen vallankumouksen lipun ja puhdisti maansa

vierasmaalaisista rosvoista ja heidän palkkareungeistään. Vallankumouksen lipun alla liittyivät yhteen työläiset, talonpojat, sivistyneistö ja kaupunkien keskikerrokset. Se on Kuuban vallankumouksen tärkeimpiä voimanlähteitä ja tae siitä, että tuo vallankumous kehittyy yhteiskunnallisen edistyksen tietä. Tästä pienestä, merten keskelle kätkeytyneestä saaresta on nyt tullut sammumaton vapauden majakka, joka valaisee Latinalaisen Amerikan kaikille kansoille tietä edistykseen. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Kuuba on kaukana Neuvostoliitosta. Mutta kansamme ovat läheisiä toisilleen. Sydämemme ovat teidän kanssanne, Kuuban sankarit, jotka puolustatte riippumattomuuttanne ja vapauttanne Amerikan imperialismia vastaan ja olette piirtäneet taistelulippuunne sosialistiset tavoitteet! (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Kansamme on auttanut ja auttaa edelleenkin Kuuban veljeskansaa sen ylevässä taistelussa oikean asiansa puolesta. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Sitä mukaa kuin sosialistinen järjestelmä lujittuu ja sen etuisuudet kapitalismiin verrattuna tulevat yhä enemmän näkyviin, sitä mukaa kuin sosialistiset ja demokraattiset voimat kasvavat koko maailman mitassa, tulevat yhä useammat erilaisella kehitysasteella olevat maat lähtemään vallankumouksen tielle ja sulautumaan sosialismin järjestelmään niin kuin joet sulautuvat yhteen vuolaaksi ja mahdavaksi virraksi.

Vallankumouksellisessa taistelussaan työväenluokka joutuu vastaisuudessaakin tekemisiin erilaisten opportunististen virtausten kanssa, jotka haittaavat sen voimien yhteenliittämistä ja tarkoituserien saavuttamista. Niin kauan kuin säilyy kapitalismi, noita virtauksia syntyy yhä uudelleen eri tavoin verhottuina. Tästä syystä ohjelman luonnoksessa korostetaan, että on välttämätöntä taistella niin sosialidemokratian ja revisionismin ideologiaa kuin kaa-vaopisuutta ja lahkokuntaisuuttakin vastaan.

NKP tekee vastaisuudessakin kaikkensa täyttääkseen kunnialla internationalistisen velvollisuutensa kansainvälistä työväenluokkaa ja koko maailman työtätekeviä kohtaan, se suuntaa vastaisuudessakin ponnistuksensa kaikkien maiden kommunistien suuren armeijan rivien yhtenäisyyden ja yksimielisyyden lujittamiseen. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Toverit! Kommunismin rakentamisessa saavuttamamme menestyksellä tulee olemaan tavattoman suuri merkitys Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan, näiden laajojen, kovia kokeneiden mantereiden kansojen tulevaisuudelle, kansojen, jotka nousevat nyt ryhdistäytyneinä luomaan itsenäisesti historiaa ja etsivät teitä maidensa talouselämän ja kulttuurin nopeaan kohottamiseen.

Kansallinen vapausliike on astunut siirtomaajärjestelmän hävittämisen loppuvaiheeseen. Vapautuneet kansat asettavat tehtäväkseen valtiollisen itsenäisyytensä varmistamisen ja hyökkäykseen siirtymisen taloudellista takapajuaisuutta vastaan tehdäkseen siitä lopun ja hävittääkseen kaikkinaisen riippuvaisuutensa imperialismista.

Mutta niiden tie ei ole helppo. Joutuessaan häviölle avoimissa taisteluissa kansallista vapausliikettä vastaan imperialismi ei laske aseitaan. Se käyttää yhä hiotumpia menetelmiä. Monopolistit pyrkivät toteuttamaan pitkälle tähtäävän suunnitelmansa: säilyttämään ja varmistamaan asemansa alikehittyneiden valtioiden maailmassa peitellen tämän suunnitelman todellista sisältöä puhumalla kauniita sanoja avunannosta. Tässäkin puuhassa kuuluvat mestarin laakerit Amerikan imperialisteille.

Tietysti ei voi olla puhettakaan mistään imperialistivaltujen epäitsekkästä avusta alikehittyneille maille. Monopolit eivät voi luopua ylivoitoistaan.

Monopolioiden tarkoitusperät ovat samat kuin ennen ja pysyvät entisinä: ne pyrkivät säilyttämään alikehittyneet maat maatalous- ja raaka-ainelisäkkeinä ja riistämään niiden kansoja. Ja kun imperialistit silti julistavat "avunanto"-politiikkaa, ne tekevät sen vilpillisessä tarkoituksessa

ja pakosta. Finanssiharvaimvalta ei edes ajatellut auttaa mitenkään alikehittyneitä maita niin kauan kuin imperia-
lismi hallitsi jakamattomasti maailmaa. Tilanne muuttui,
kun Neuvostoliitto ja sosialistinen maailmanjärjestelmä
tekivät lopun imperialistivaltojen monopoliasemasta teolli-
suuskalustotoimitusten, luoton- ja lainanannon, teknil-
listen tietojen ja kokemuksen alalla. Imperialistien oli
pakko löytää uusi sävel, jos niin voidaan sanoa, ryhty-
tyä puhumaan alikehittyneiden maiden taloudellisesta
"auttamisesta".

He odottivat, että näissä maissa olisi alettu lukea ru-
kouksia ja kiitellä niitä, jotka heittävät niille muutamia
dollareita. Sen sijaan Amerikan imperialistit saivatkin
kuulla kirouksia. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että USA an-
taa alikehittyneille maille itse asiassa mitättömän almun
niistä suunnattomista summista, joita se ammentaa näistä
maista. Todellakin, vuosina 1946—1959 USA sai jokaisesta
alikehittyneisiin maihin sijoittamastaan dollarista 2,5 dol-
laria voittoa. Neuvostoliiton taloustieteilijäin laskelmien
mukaan USAn ja muiden länsimaiden monopolit kahmivat
vuosittain alikehittyneistä maista 20 miljardia dollaria. Jos
tätä sanotaan avuksi, niin mitä sitten sanotaan rosvouk-
seksi? Eikä rosvoja kiitetä, heitä kirotaan. (Suosion-
osoituksia.)

Monopolistit pyrkivät pitämään alikehittyneet maat imperia-
lismimin vanavedessä, vakiinnuttamaan niiden epäyh-
denvertaisen aseman kapitalistisessa maailmantalouden jär-
jestelmässä. Mutta se on turha yritys. Alikehittyneiden
maiden kansat eivät halua enää kulkea imperialismin talu-
tusnuorassa. Ne näkevät sosialismin esimerkin. Nykyisin
kansat tekevät johtopäätöksensä sosialismista ennen kaik-
kea sen tosiasiallisten saavutusten eivätkä yksinomaan kir-
jojen perusteella. Kansat näkevät, että neuvostovalta on
yhden sukupolven elinaikana eikä vuosisatojen kuluessa
tehnyt lopun maan vuosisataisesta takapajuisuudesta, ne
näkevät, että Neuvostoliitosta on tullut mahtava maailman-
valta.

Valtiollisen riippumattomuuden saavuttaminen on vaikuttanut myönteisesti entisten siirtomaiden taloudelliseen kehitykseen. Tuotannon kasvuvauhti on niissä nopeutunut. Kun ennen toista maailmansotaa näiden maiden tuotanto kasvoi vuodessa keskimäärin yhdellä prosentilla, niin viime vuosina se on kasvanut 4 prosentilla. Monissa maissa on muodostettu valtionsektori ja kansallinen teollisuus on alkanut kehittyä.

Mutta nämä ovat vasta ensimmäisiä askeleita. Kolonialismin perintö on vielä vahva. Taloudelliset perustehtävät odottavat ratkaisuaan. Samalla porvariston ja feodaalien huippukerrokset, jotka ovat sitoneet kohtalonsa ulkomaiseen pääomaan, pyrkivät pitämään alikehittyneet maat pysyvästi kapitalismin maailmanjärjestelmässä. Se tie, jolle imperialistit ja heidän apurinsa sysäävät näitä maita, ei voi missään määrin turvata niiden ongelmien ratkaisua, joiden merkeissä kansat ovat nousseet taisteluun siirtomaaorjuuttajia vastaan.

Missä sitten on ulospääsy? Historia antaa tähän kysymykseen selvän vastauksen: ulospääsyä on etsittävä ei-kapitalistiselta kehitystieltä. Joka haluaa tietää, mitä tuloksia se tuottaa, luokoon katseensa Keski-Aasian kukoistaviin neuvostotasavaltoihin ja maamme muille alueille, jotka ovat Lokakuun jälkeen väistäneet tuskallisen kapitalistisen kehitystien. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ei-kapitalistiselle kehitystielle astuminen ei voi tapahtua itsestään. Kansat voi johdattaa tälle tielle vain työväenluokan ja työtätekevien joukkojen aktiivinen taistelu, kaikkien demokraattisten ja isänmaallisten voimien yhdistäminen laajaksi kansalliseksi rintamaksi.

Tutkittuaan syvällisesti objektiivisen kehityksen kulkua marxilainen teoreettinen ajattelu on todennut, missä muodossa kansakunnan kaikkien terveiden voimien yhdistäminen voi tapahtua menestyksellisimmän. Tämä muoto on kansallisen demokratian valtio. Tämän laajojen kansankerosten eikä vain jonkin yhden luokan etuja edustavan valtion osalle lankeaa kansalliseen vapautukseen tähtäävän

imperialisminvastaisen vallankumouksen tehtävien lopullinen ratkaiseminen.

On kansallisen riippumattomuuden saavuttaneiden kansojen onni, että ne lähtevät itsenäisen kehityksen tielle tilanteessa, jolloin imperialismiin voimat ja mahdollisuudet vaikuttaa tapahtumain kulkuun vähenevät jatkuvasti, mutta sosialismin voimat ja vaikutus yhä kasvavat. Näissä olosuhteissa taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen tehtävien ratkaisu on niille verrattomasti helpompaa.

Neuvostoliitto enempää kuin muutkaan sosialistiset maat ei aio sekaantua nuorten vapaiden valtioiden sisäisiin asioihin eikä tyrkyttää kenellekään sosialismia. Sosialismi ei ole ollut, ei ole eikä tule olemaan vientitavaraa. Mutta ei saa pakottaa hyväksymään myöskään kolonialismia, ei myöskään vastavallankumous saa olla vientitavaraa.

NKP pitää kansainvälisen politiikkansa yhtenä kulmakivenä liittoa siirtomaaikeestä vapautuneiden kansojen kanssa. Puolueemme katsoo kansainväliseksi velvollisuudekseen auttaa niitä kansoja, jotka kulkevat kansallisen riippumattomuuden saavuttamisen ja lujittamisen tietä, kaikkia kansoja, jotka taistelevat siirtomaajärjestelmän täydellisen hävittämisen puolesta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit! Suurenmoisten suunnitelmiamme täyttäminen tulee myötävaikuttamaan ratkaisevasti kommunismin historiallisen tehtävän toteuttamiseen — sotien hävittämiseen ja ikuisen rauhan aikaansaamiseen maapallolla.

Historian kokemus on vahvistanut, että yhtä erottamattomasti kuin sota liittyy imperialismiin ovat taistelu imperialistisia sotia vastaan ja rauhan lujittamiseen tähtäävä politiikka elimellisesti olennaisia sosialismille. Ihmismuistista ei voida pyyhkiä olemattomiin tapahtumia, jotka on kirjoitettu historian aikakirjaan miljoonien ihmisten verellä eikä kronikoitsijain kynällä. Vuodesta 1898 lähtien, jolloin Amerikan Yhdysvallat aloitti imperialismiin aikakauden ensimmäisen sodan, imperialismi on jatkuvasti ajanut

kansoja "alueelliseen sotaan" toisensa jälkeen ja kahdesti syössyt ihmiskunnan ennen näkemättömän veristen maailmansotien kurimukseen. Eikä siinä kaikki. Kun kaupunkien ja kylien rauniot vielä savusivat, kun miljoonien toisessa maailmansodassa omaisensa menettäneiden ihmisten sydänhaavat eivät vielä olleet arpeutuneet, USAn imperialistit jo "tilasivat" kolmannen maailmansodan.

Imperialistisessa leirissä ja ennen kaikkea Amerikan Yhdysvalloissa toimii ryhmiä, jotka käyttäytyvät kuin uhkapelurit. Ne eivät jää miettimään, millainen onnettomuus heidän valmistelemansa uusi sota olisi ihmiskunnalle. Lämpöydin- ja ohjusaseiden käyttö johtaisi maapallon kaikkien mantereiden muuttumiseen ihmisten joukkotuhon ja aineellisten rikkauksien hävityksen vyöhykkeeksi. Lämpöydinaseilla käytävässä maailmansodassa menettää sellainen tekijä kuin välimatka entisen merkityksensä. Myös läntisestä pallonpuoliskosta tulee arena, jolla riehuu hävityksen pyörremyrsky. Meidän aikanamme sota ei voi eikä saa olla kansainvälisten kiistojen ratkaisukeino.

Voidaan kysyä, eikö ole ristiriitaista, kun me toisaalta myönnämme sodanvaaran olemassaolon, mutta toisaalta taas pyrimme poistamaan sodan yhteiskunnan elämästä. Ei, toverit, siinä ei ole ristiriitaa.

Puolueen varma vakaumus, että jo nykyisellä sukupolvella on kaikki mahdollisuudet ehkäistä maailmansota, perustuu kansainvälisellä arenalla vaikuttavien voimien kaikinpuoliseen ja syvälliseen erittelyyn. Tästä erittelystä seuraa eittämättömästi johtopäätös: maailman poliittiset, taloudelliset ja sotilaalliset voimasuhteet ovat jo muuttuneet rauhantahtoiselle leirille edullisiksi.

Mikä turvaa tämän ylivoiman? Ennen kaikkea seuraavat perustekijät.

Ensinnäkin Neuvostoliitto, nykyajan mahtava suurvalta, suuntaa kaikki ponnistuksensa yleisen rauhan säilyttämiseen ja lujittamiseen. Kun jokaisen imperialistisen suurvallan mahdin kasvua on aina seurannut kyseisen valtion hyökkäyspyrkimysten voimistuminen ja se on siis johtanut

sodanvaaran kärjistymiseen, niin maailman ensimmäisen sosialistisen valtion voimien kasvu on luonut ja luo tehokkaat takeet sodanvaaraa vastaan ja lisää mahdollisuuksia sodan ehkäisemiseen. Siitä lähtien kun Neuvostoliitto nousi ensimmäiselle sijalle maailmassa tieteen ja tekniikan ratkaisevilla aloilla ja asetti tämän ylivoimansa vaakakuppiin taistelussa rauhan puolesta, ovat mahdollisuudet yleisen turvallisuuden takaamiseen lisääntyneet moninkertaisiksi.

Toiseksi on imperialististen hyökkääjien tiellä nyt yhdessä Neuvostoliiton kanssa uusi mahtava voima, maailman sosialistisen leirin kaikki maat. Kun imperialismiin oloissa jokaisen valtioryhmittymän muodostamisessa on tarkoituksena uusien sotien valmistelu, niin sosialistisen ystävyysliiton maat yhdistävät voimansa yksinomaan rauhan asian ja yhteiskunnallisen edistyksen voiton hyväksi.

Kolmanneksi on maailmannäyttämölle astunut vielä yksi uusi voima, joukko Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan nuoria kansallisia valtioita, jotka ovat kiinnostuneita rauhan säilymisestä voidakseen ratkaista kansallisen uudestisyntymisen tehtäviä. Useimmat näistä valtioista puolustavat rauhanpolitiikkaa. Näiden maiden kansojen elinotujen ja sosialististen valtioiden kansojen etujen yhtäläisyys on objektiivinen perusta niiden voimainponnistusten yhdistämiseksi rauhan puolustuksessa. Näin mahtava rintama, joka ilmentää ihmiskunnan kahden kolmanneksen tahtoa ja voimaa, voi pakottaa imperialistiset hyökkääjät perääntymään.

Neljänneksi on myös kapitalistimaiden kansanjoukkojen merkitys kasvanut kansainvälisessä politiikassa suuremmaksi kuin koskaan ennen. Lämpöydinasesodan uhka on omiaan kokoamaan historiassa ennen näkemättömällä tavalla yhteen mitä moninaisimpia joukkoliikkeitä, joiden yhteisenä pyrkimyksenä on pelastaa ihmiskunta ainiaksi tuhoisalta sodalta. Kansainvälisestä työväenluokasta, joka tajuaa yhä selvemmin historiallisen vastuunsa ihmiskunnan tulevaisuudesta, on tullut näiden yhtyneiden voimien suuri järjestävä voima. Rauhan lippu on kaikkien maiden

kommunistien monimiljoonaisen armeijan varmoissa käsissä.

Tällaiset ovat nykyajan perusvoimat, jotka panevat sulun sodalle. Nämä voimat ovat jo tällä hetkellä todella lukemattomat. Huomenna ne ovat vielä mahtavammat. Niiden lujittumiseen tulee vaikuttamaan ratkaisevasti sosialististen maiden taloussuunnitelmien toteuttaminen käytännössä. Ohjelmassa esitettyjen suunnitelmien toteuttamisen tuloksena se aineellinen perusta, johon rauhanpuolustajat nojautuvat, tulee entistä vankemmaksi.

Ihmiskunta voi ehkäistä sodan ja sen velvollisuus on se tehdä. Mutta tämä tehtävä voidaan ratkaista vain sillä ehdolla, että kaikki rauhantahtoiset voimat toimivat mahdollisimman aktiivisesti ja päättäväisesti. *Nyt on tärkeintä taltuttaa ajoissa imperialistit, tehdä kuolemaa kyloävän aseiden käyttäminen heille mahdottomaksi, ehkäistä sota, estää sen puhkeaminen.* (Suosionosoituksia.)

Leninin ja meidän puolueemme suureksi ansioksi on luettava se, että ne ovat määritelleet ulkopoliitiikan periaatteeksi yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteen, jota nykyään toteutetaan käytännössä ja joka on kahden yhteiskuntajärjestelmän olemassaolon kaudella ainoa oikea periaate. Rauhanomaisen rinnakkainolon periaate on syöpymässä satojen miljoonien ihmisten tietoisuuteen. Yksinpä porvarillistenkin piirien edustajat, jotka kykenevät ajattelemaan terveellä järjellä, myöntävät tämän periaatteen tehokkuuden ja merkityksen.

Yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden keskinäiset suhteet voidaan saada todella vakaiksi vasta sitten, kun aseistautumiskilvan Damokleen miekka ei enää uhkaa kansoja, siis silloin, kun on toteutettu yleinen ja täydellinen aseistariisunta. Todella luotettava kansainvälinen turvallisuusjärjestelmä voidaan luoda yleisen aseistariisunnan perusteella eikä asevoimin. Juuri siitä syystä meidän puolueemme, neuvostohallitus ja koko kansamme ovat vakaasti päättäneet taistella aseistariisunnan puolesta, etsiä

teitä siihen niin kauan, kunnes tämä historiallinen tehtävä on vihdoin ratkaistu.

Imperialismi haluaa tehdä kansainvälisten suhteiden vakinaiseksi säännöksi "sodan partaalla" tasapainoilemisen politiikan. Me haluamme tehdä kansainvälisten suhteiden vakinaiseksi säännöksi pysyvän rauhan ja kansojen yleisen turvallisuuden. Imperialismin politiikassa ilmenevät harvalukuisen monopolistiryhmän itsekkäät edut. Sosialismin politiikassa ovat olennoituneet koko ihmiskunnan edut. Juuri tästä syystä olemme vakuuttuneita siitä, että sosialismin ulkopoliittikan johtava periaate, rauhanomaisen rinnakkainolon periaate, muodostuu lipuksi, jonka alle koontuvat kaikki kansat, kaikki ne, jotka haluavat todellista rauhaa ja ihmiskunnan kukoistusta. (Suosionosoituksia.)

Hyväksyessään uuden ohjelmansa suuri puolueemme julistaa juhlallisesti koko ihmiskunnalle, että se pitää ulkopoliittikkansa tärkeimpänä päämääränä paitsi maailmansodan ehkäisemistä myös sodan poistamista ainiaaksi yhteiskunnan elämästä jo meidän sukupolvemme elinaikana. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Rauhanpolitiikka on meidän periaatteellista, rehellistä, sosialistista politiikkaamme. Me puolustamme rauhan asiaa, mutta emme siksi, että olisimme heikkoja. Me pysyimme nujertamaan vihollisemme ja turvaamaan itsellemme rauhan olosuhteet yksinpä silloinkin, kun imperialistiset säalistajat olivat saartaneet nuoren sosialistisen tasavallan joka puolelta, kun tasavaltamme oli niin sotilaallisesti kuin taloudellisestikin verrattomasti imperialisteja heikompi. Toisen maailmansodan aikana Neuvostoliitto antoi ratkaisevan panoksen Hitlerin sotakoneen murskaamiseen ja pelasti ihmiskunnan fasistiselta orjuutukselta. Eikö ole ilmeistä, mikä kohtalo odottaa imperialistisia sotahulluja, jos he yrittävät riistää kansojen sosialistiset saavutukset uusissa olosuhteissa, jolloin Neuvostoliiton voima on suuri, jolloin yhdessä sen kanssa kulkee tiiviisti rivistäytyneenä voimallinen sosialistinen ystävyysliitto ja jolloin meitä tu-

kevat sadat miljoonat ihmiset kautta maailman? Näissä olosuhteissa uuden sodan alusta tulee kansanvastaisen imperialistisen järjestelmän loppu. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Ehdoton varmuutemme tästä ei suinkaan merkitse imperialismien voimien vähäisintäkään aliarviointia. Tiedämme, että imperialismi on vielä voimakas. Ei voida pitää mahdollisena, että imperialistit aloittavat uuden sodan. Imperialistiset sotahullut voivat heittäytyä seikkailuun pyssäyttääkseen historian kulun. Tässä tilanteessa meillä on vain yksi tie: on lujitettava voimaamme, luotava kaikkein tehokkaimpia aseita ja oltava joka hetki valmis torjumaan hyökkääjien päällekkarkaus. (Suosionosoituksia.) Olemme monta kertaa julistaneet ja julistamme olevamme valmiit luopumaan kokonaan armeijasta ja upottamaan mereen atomipommit ja ohjukset, mutta luonnollisesti vain sillä ehdolla, että toteutetaan tiukan kansainvälisen valvonnan alainen yleinen ja täydellinen aseistariisunta. Mutta niin kauan kuin imperialistivaltiot eivät tähän suostu, tulemme huolehtimaan siitä, että asevoimiemme käytettävissä on parhaita nykyaikaisia välineitä synnyinmaamme puolustamiseksi — atomi- ja lämpöydinaseita sekä toimintasäteeltään erilaisia ohjuksia, että pysymme sotatekniikan kaikilla aloilla asianmukaisella tasolla. Neuvostoliiton puolustuskunnon, neuvostomaan asevoimien mahdin lujittaminen on neuvostokansan tärkein tehtävä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kommunistien velvollisuus on katsoa historiaa rohkeasti silmiin. Niin kauan kuin sodanvaara on olemassa, niin kauan kuin maailmassa on imperialistisia viidakoita ja niiden asukkaita, saaliinhimoisia tiikereitä, meidän täytyy kasvattaa koko kansaamme ja nuorisoamme rakastamaan rajattomasti synnyinmaataan ja olemaan valmiit puolustamaan sitä voimiaan ja jopa henkeäänkään säästämättä. Meidän asiamme on suuri, ja neuvostokansa uhraa kaikki voimansa sen puolustamiseksi. Jos imperialistit haastavat meidät sotaan, niin emme tyydy vain ottamaan haasteen

empimättä vastaan, vaan myös annamme kommunisteille ominaisella rajattomalla uljuudella ja rohkeudella viholliselle musertavan iskun. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Toverit! Uuden ohjelmamme koko sisältö vahvistaa, että kommunismi palvelee rauhan asiaa ja luo edellytykset sodan poistamiselle yhteiskunnan elämästä. Jokaiselle on selvää, että se, joka asettaa itselleen näin ennen näkemättömiä tehtäviä talouden ja kulttuurin kohottamisen ja kansan toimeentulon parantamisen alalla, ei voi pyrkiä sotaan. Kommunismin rakentamisen ohjelma on samalla maailmanhistoriallinen rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamisen ohjelma. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

VI. OHJELMALUONNOKSEN KÄSITTELYN TULOKSIA

Toverit! Ohjelman luonnos on ollut julkaisemispäivästään lähtien Neuvostoliiton poliittisen elämän keskipisteessä. Enemminkin, sen aatteet ovat levinneet kauas maamme rajojen ulkopuolelle ja saaneet mitä laajinta vastakaikua kaikkien maiden ja mantereiden miljoonien ihmisten sydämissä.

Ohjelman luonnoksen käsittelyssä on tullut erittäin voimakkaasti esille puolueen ja kansan mitä läheisin, erottamaton yhteys, neuvostoyhteiskunnan demokraattinen luonne, yhteiskunnan, jossa kansa on kohtalonsa herra.

Sallikaa minun pysähtyä tarkastelemaan puolueessa ja koko maassa käydyn ohjelmaluonnosta koskevan keskustelun tuloksia ja sitten mainita lyhyesti lausunnoista, joita siitä on annettu kautta maailman.

I. Puolue ja kansa ovat hyväksyneet yksimielisesti ohjelman luonnoksen.

Lisäyksiä ja korjauksia luonnokseen

Ohjelman luonnoksen käsittely muodostui niin laajaksi, ettei sellaista ole ollut edes meidän puolueemme ja neuvostovaltion historiassa. Ja se on luonnollista, sillä ohjelman

tavoitteet ja siinä asetetut tehtävät koskevat ja liikuttavat järjestään kaikkia.

Ohjelman luonnosta on käsitelty seikkaperäisesti ja monipuolisesti puolueen kaikkien perusjärjestöjen kokouksissa, puolueen kaikissa piiri-, kaupunki-, alue- ja aluepiirikonferensseissa ja liittotasavaltojen kommunististen puolueiden edustajakokouksissa. Näihin kokouksiin on osallistunut yli 9 miljoonaa kommunistia, ts. koko puolue. Tuotantolaitoksissa, kollektiivitalouksissa, virastoissa, sotilaskokouksissa, ammatti- ja nuorisoliittojärjestöissä on pidetty yli 500 000 työtätekevien kokousta, joissa on käsitelty ohjelman luonnosta. Näissä kokouksissa on ollut läsnä noin 73 milj. ihmistä. Puoluekokouksissa, -konferensseissa ja liittotasavaltojen kommunististen puolueiden edustajakokouksissa sekä työtätekevien kokouksissa ohjelman luonnoksesta käytyihin keskusteluihin on osallistunut yli 4 milj. 600 tuhatta henkilöä.

Sitä paitsi NKPN Keskuskomitea, puolueen paikalliselimet, lehtien ja aikakausjulkaisujen toimitukset, radio ja televisio ovat saaneet yli 300 tuhatta kirjettä ja kirjoitusta.

Mutta mitkään tilastot eivät pysty osoittamaan tarkasti käsittelyyn osallistuneiden määrää. Käsittelyhän muodosti maan aatteellisen elämän sisällön ja tapahtui mitä erilaisimmissa muodoissa: tehtaiden, neuvostotilojen, kollektiivitalouksien, virastojen, tieteellisten ja oppilaitosten henkilökunnan kokouksissa sekä työmaalla ja kotona käydyissä avomielisissä keskusteluissa. Voidaan liioittelematta sanoa: ohjelman luonnoksen käsittelyyn on osallistunut koko kansa, kansa on käsittänyt sen omaksi ohjelmakseen, elämänasiakseen. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Edustajakokouksella on kaikki perusteet julistaa, että *ohjelman luonnos on kaikkien kommunistien, koko neuvostokansan yksimielisesti hyväksymä.* (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.) Kaikki neuvostoihmiset ovat tajunneet järjellään ja sydämellään ohjelman aatteet ja siinä esitetyt suunnitelmat. Puolueen jäsenten ja puolueeseen kuulumattomien tovereiden lausun-

not ja kirjeet ovat täynnä yleviä ajatuksia ja tunteita. Kirjeissään, joista monia pitäisi oikeammin nimittää runoelmiksi, niin henkeviä ja tunnerikkaita ne ovat, ihmiset tervehtivät sydämensä pohjasta puolueen uutta ohjelmaa ja ilmoittavat järkkymättömän tahtonsa ja pyrkimyksensä muuttaa työllään sen viitoittamat suunnitelmat todellisuudeksi. Näissä kirjeissä kuvastuvat kansan ajatukset ja tunteet kuin aurinko vesipisarassa. (Suosionosoituksia.)

Ohjelman luonnoksen käsittely oli periaatteellista, asiallista ja aatteellis-poliittiselta tasoltaan korkeaa. Tämä on vielä yksi monimiljoonaisen kommunistien armeijan ja neuvostoihmisten poliittisen kypsyyden todiste. Meitä ei voi olla ilahduttamatta se, miten syvällisellä teoriam ja elämän tuntemuksella neuvostoihmiset ovat käsitelleet niitä lukuisia uusia suuria ja monimutkaisia kysymyksiä, jotka liittyvät kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseen. Ohjelman luonnos on avartanut neuvostoihmisen aatteellista näköpiiriä, hän näkee nyt selvemmin suuren päämääränsä ja tehtävät, jotka on ratkaistava. Ohjelma antoi edustajakokouksen merkeissä käydylle yleiskansalliselle kilpailulle valtavaa luovaa voimaa. Ja tämä on vakuuttavana todistuksena siitä, että puolue ja kansa ovat jo ottaneet ohjelman aseeseen ja käyvät käytännössä taistelua toteuttaakseen sen. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Toverit! Lukuisille ohjelman luonnosta koskeville ehdotuksille on ominaista asetettujen tehtävien parhaiden ratkaisukeinojen etsiminen luovalla tavalla, ja ne osoittavat kaikkien neuvostoihmisten olevan syvästi kiinnostuneita siitä, että kommunistisen yhteiskunnan rakentaminen kehittyisi mahdollisimman menestyksellisesti.

Sallikaa minun ilmoittaa edustajakokoukselle, että Keskuskomitea on tutustunut huolellisesti kaikkiin ehdotuksiin. Pysähdyn ensin tarkastelemaan ehdotuksia, jotka Keskuskomitean mielestä voidaan hyväksyä. Mainitsen niistä vain oleellimmat.

1. Keskuskomitea kannattaa ehdotuksia, että ohjelmas-

sa korostettaisiin voimakkaammin joudutetun teknillisen edistyksen ja tuotantokapasiteettien täydellisemmän ja järjestyksellisen hyväksikäytön merkitystä.

2. NKP:n KK katsoo oikeiksi ehdotukset, joiden mukaan ohjelmassa pitäisi mainita erikseen, että on kohotettava perussijoitusten tehokkuutta, ettei niitä saa hajoittaa liian moniin kohteisiin, että on korostettava perussijoitusten ratkaiseville aloille keskittämisen tärkeyttä.

Käsittelyn aikana kiinnitettiin aiheellisesti huomiota sellaisiin tapauksiin, että uusien teollisuuslaitosten rakentamisessa ja koneistohankinnoissa niitä varten ilmenee epäsuhteita. Tämä epäsuhteisuus aiheuttaa meille todellakin suuria tappioita. Esimerkiksi tammikuun 1 p:nä 1961 meillä oli valmiina miljoonia neliömetrejä tehdastiloja, joita varten ei ollut hankittu kaikkea koneistoa ja kalustoa, ja samaan aikaan oli satojen miljoonien ruplien arvosta valmista kalustoa, jota varten ei ollut tehdastiloja. Keskuskomitea ja hallitus ovat jo suunnitelleet maamme perusrakennustöiden jatkuvaa parantamista tarkoittavia toimenpiteitä. Kiireellisenä tehtävänä on saada aikaan tiukka järjestys tässä mitä tärkeimmässä asiassa.

3. Eräissä puoluekokouksissa ja konferensseissa ehdotettiin ohjelmassa edellytettäväksi, että Neuvostoliiton Euroopan-puoleisen osan keskiselle seudulle muodostetaan rauta- ja terästeollisuuden keskus käyttämällä hyväksi Kurskin malmivaroja, jotka kuuluvat maailman suurimpiin. Tämä ehdotus käy yhteen suunnitelmien kanssa. Kuten jo sanoin, 20-vuotiskauden loppuun mennessä aiotaan rakentaa valmiiksi maan kolmas, Siperiassa sijaitseva rauta- ja terästeollisuuden keskus sekä muodostaa kaksi uutta suurta rauta- ja terästeollisuuskeskusta. Katsomme tarkoituksenmukaiseksi mainita ohjelmassa, mille seudulle ne muodostetaan. Se kohottaa puoluejärjestöjen, suunnitteluelinten ja kaikkien rauta- ja terästeollisuuden työntekijäin vastuuta laadittujen suunnitelmien toteuttamisesta.

4. Monien ehdotusten mukaisesti NKP:n KK pitää tarpeellisena lisätä ohjelman asianomaiseen lukuun eri-

koisen kohdan luonnonsuojelusta ja luonnonrikkauksien oikeasta käytöstä. Metsä-, kala-, vesi- ja muut luonnonvaramme ovat suuri kansallinen rikkaus. Kommunismiin siirtyessämme meidän täytyy suojella huolellisesti luontoa, käyttää luonnonvaroja järkevästi ja taloudellisesti sekä uudistaa ja kartuttaa metsiämme, jokiemme ja meriemme luonnonrikkauksia.

5. Sosialistisen työn sankari toveri Nektov ja monet maatalouden työntekijät kehottavat aivan oikein mainitsemaan ohjelmassa, että on pidettävä hyvää huolta maatalouskoneista. Ei voida sietää sitä, että monissa kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla traktorien ja muiden koneiden suorituskyky on huonon säilytyksen ja huonon hoidon vuoksi alhainen ja, mikä pahinta, niistä tulee ennenaikaisesti käyttökelvottomia. Epätaloudellinen ja toisinaan suorastaan barbaarinen teknilliseen kalustoon suhtautuminen jarruttaa maataloustuotannon kasvua ja merkitsee tosiasiallisesti kansan omaisuuden haaskaamista.

Liittotasavaltojen kommunististen puolueiden keskuskomiteoiden ja liittotasavaltojen ministerineuvostojen on suunniteltava viipymättä joukko taloudellisia, järjestöllisiä ja teknillisiä toimenpiteitä, jotka takaavat sen, että traktorit, leikkuupuimurit ja muut koneet säilyvät hyvässä kunnossa ja että niitä hoidetaan hyvin.

6. Monet työtätekevät, varsinkin naiset, kehottavat lukuisissa ehdotuksissaan ratkaisemaan nopeammin sellaisen tärkeän tehtävän kuin lastenseimi- ja lastentarhaverkon jatkuva laajentaminen. Ohjelman luonnos edellyttää laajan lastenhoitolaitosten verkon luomista siinä tarkoituksessa, että toisella kymmenvuotiskaudella jokaisella perheellä olisi mahdollisuus pitää lapsiaan näissä laitoksissa. Huomioiden ohjelmaluonnoksen käsittelyssä esitetyt toivomukset Keskuskomitea katsoo välttämättömäksi ottaa ne varteen ja tehdä kaikki mahdollinen, että lastenhoitolaitoksia saataisiin riittävästi jo lähivuosina. (Suosionosoituksia.)

On ehdotettu niin ikään säädettäväksi suuriperheisille

äideille, jos he niin haluavat, lyhyempi työpäivä sitä vastaavalla palkalla. Keskuskomitea pitää välttämättömänä velvoittaa valtio- ja ammattiliittoelimemme käsittelemään tätä kysymystä ja tekemään siitä ehdotuksensa.

Puoluejärjestöjen ja työtätekevien kokouksissa sekä Keskuskomitealle osoitetuissa kirjeissä monet ovat lausuneet toivomuksenaan, että joudutettaisiin asunto-ongelman ratkaisua. Ottaen huomioon lukuisat tätä kysymystä koskevat ehdotukset Keskuskomitea on todennut tarpeelliseksi mainita ohjelmassa, että perheet, jotka asuvat vielä huonoissa tai ahtaissa huoneistoissa, saavat uuden asunnon ensimmäisen kymmenvuotiskauden loppuun mennessä. (Suosionosoituksia.)

Käsittelyn aikana tehdyt ehdotukset koskevat poikkeuksetta kaikkia yhteiskuntamme elämän puolia ja niiden johtavana ajatuksena on suuri huolenpito talous- ja kulttuurirakennustyömme kaikinpuolisesta parantamisesta. Monet ehdotukset koskevat konkreettisia teollisuuden ja maatalouden kehityksen, suunnittelu- ja hallintotyön kysymyksiä, valtio- ja talouskoneistomme toiminnan parantamista ja niiden kustannusten vähentämistä. Suuri joukko ehdotuksia koskee tieteellisen tutkimustyön tehostamista eri ongelmien alalla ja, mikä tärkeintä, tieteen uusimpien saavutusten hyväksikäyttöä teollisuudessa, maataloudessa, kulkulaitoksessa, rakennustoiminnassa ja tietoliikenteessä. Suuri sijansa ehdotuksissa on kysymyksillä, jotka koskevat aatteellista kasvatustyötä, kommunistista moraalialia, sivistys- ja kulttuurityötä, taistelun tehostamista toisten kustannuksella elämistä, oman edun tavoittelua ja muita yksityisomistuksellisen ajattelutavan ilmauksia vastaan. Arvokkaita ehdotuksia on tehty kaupunkien rakentamiskysymyksistä, mm. asuntorakennustoiminnasta, kaupunkien ja kylien kunnostamisesta. Muistakin kysymyksistä on paljon ehdotuksia. Ohjelman luonnoksessa on osoitettu selvästi periaatelinja niiden tehtävien ratkaisemisessa, joita nämä ehdotukset koskevat. Mutta monet näistä ehdotuksista koskevat tärkeitä valtio-, talous- ja kulttuurirakennustyön sekä poliit-

tisen ja aatteellisen kasvatustyön kysymyksiä. Ne ansaitsevat vakavaa huomiota. Nämä ehdotukset on otettu varheen ohjelman luonnoksen tekstiä lopullisesti toimitettaessa. Keskuskomitea käsittelee huolellisesti kaikki ehdotukset ja velvoittaa vastaavat puolue-, valtio- sekä muut elimet ryhtymään välttämättömiin käytännöllisiin toimenpiteisiin.

Puolueen jäsenet ja puolueeseen kuulumattomat toverit ovat tehneet lukuisia arvostelevia huomautuksia ja ehdotuksia, jotka koskevat paikallisten puolue-, neuvosto-, talous- ja ammattiliittojärjestöjen ja -elinten toimintaa. On osoitettu epäkohtia, joita ilmenee tuotannossa, kauppatoiminnassa ja yhteisruokailun alalla, asuntojen jaossa, asuinrakennusten kunnossapidossa jne. On paljastettu virkavaltaisuuden ja virastokankeuden ilmauksia sekä tapauksia, jolloin eräät työntekijät ovat väärinkäyttäneet hyväkseen virka-asemaansa. Edustajakokouksemme pitäisi velvoittaa puolueen aluekomiteat, aluepiirikomiteat ja liittotasavaltojen kommunististen puolueiden keskuskomiteat käsittelemään konkreettisesti nämä arvostelevat huomautukset ja ehdotukset, ryhtymään toimenpiteisiin osoitettujen epäkohtien poistamiseksi ja selostamaan työnsä tuloksia näiden puoluekomiteain kokouksissa ja edelleen lähimmissä puoluekonferensseissa ja edustajakokouksissa.

On saatu, tosin hyvin vähän, sellaisiakin ehdotuksia, joiden tekijät suhtautuvat epärealistisesti eräiden kommunistisen rakennustyön tehtävien ratkaisuun. Niinpä esimerkiksi eräät toverit ehdottavat sanottavaksi ohjelmassa, että maan, mm. maatalouden, täyssähköistäminen on suoritettava loppuun lähimpien kymmenen, jopa viidenkin vuoden kuluessa. Ohjelmaan ehdotetaan monia muitakin muodollisesti yhtä "päättäväisiä", mutta taloudellisesti epäreaalisia toimenpiteitä. Tällaisia tovereita voidaan ymmärtää, mutta ei voida olla samaa mieltä heidän kanssaan. Ei olisi oikein liittää ohjelmaan sitä, mitä emme vielä voi tehdä. Sellaisilla sitoumuksilla ja lupauksilla vain saattaisimme ohjelman huonoon valoon. (Suosionosoituksia.)

On toisenlaisiakin ehdotuksia, joiden lähtökohtana on ollut niin sanoakseni kirjanoppineisuus eikä luova suhtautuminen nykyajan elämänilmiöihin. Niinpä esimerkiksi eräiden tovereiden mielestä proletariaatin diktatuurin tulee säilyä aina kommunismin täydelliseen voittoon saakka. Nämä toverit eivät ota lainkaan huomioon maassamme muodostuneita objektiivisia olosuhteita, vaan ainoastaan käyttävät mielivaltaisesti poimittuja sitaatteja unohtaen Marxin, Engelsin ja Leninin valtio-opin olemuksen, sen että proletariaatin diktatuurin valtio on siirtymäkauden valtio, jota tarvitaan siirryttäessä kapitalismista sosialismiin — kommunismin ensimmäiseen vaiheeseen. Nämä toverit eivät ota huomioon, että sosialistisessa yhteiskunnassamme on nyt yksinomaan työtätekeviä luokkia, jotka tekevät työtä sosialistisessa tuotannossa ja ovat yksimielisiä yhteiskunnallis-poliittisessa ja aatteellisessa suhteessa. Sosialismin voitettua maassamme täydellisesti ja lopullisesti meillä ei ole maaperää yhden luokan diktatuurille. Tosiaankin, minä luokan suhteen meillä voisi tulla kysymykseen diktatuuri? Sellaisia luokkia meillä ei ole.

Edelleen nämä toverit ovat sitä mieltä, että mikäli on säilynyt työväenluokan ja talonpoikaiston liitto, myös proletariaatin diktatuurin täytyy säilyä. Mutta nämä toverit eivät käsitä, että työläisten ja talonpoikain liitto tarvitsi proletariaatin diktatuuria voidakseen taistella riistäjäluokkia vastaan, suorittaa talonpoikaistalouden sosialistisen uudistuksen, uudestikasvattaa talonpojat ja rakentaa sosialismin. Näiden tehtävien tultua ratkaistuiksi työväenluokan ja talonpoikaiston liitto kehittyy ja lujittuu menestyksellisesti ilman proletariaatin diktatuuria sosialistisen kansanvaltion oloissa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Nämä toverit viittaavat niin ikään siihen, että proletariaatin diktatuurille ominaiset organisatoris-taloudelliset sekä kulttuuri- ja kasvatustyötehtävät säilyvät myös kommunismiin siirtymisen kaudella. Mutta nämä tehtävät säilyvät myöskin kommunismin aikana. Jos ollaan johdonmukaisia, niin näiden tovereiden logiikan mukaan työväen-

luokan diktatuurin tulee säilyä kommunisminkin aikana. Jokainenhan näkee tällaisten päätelmien virheellisyyden.

Ohjelmassa muotoiltu määritelmä proletariaatin diktatuurin valtion kehittymisestä koko kansan valtioksi vastaa täydellisesti sitä, mitä tapahtuu elämässä. Koko kansan valtio on elämän synnyttämä ja ilmentää yhteiskunnan poliittisessa järjestämisessä noudattamaamme linjaa — kansanvallan kaikkinaista kehittämistä. (Suosionosoituksia.)

Eräät toverit kehottavat kieltämään kollektiivitalouksien kaupankäynnin, ja suurimmat intoilijat kehottavat jopa luopumaan kokonaan kaupankäynnistä ja korvaamaan sen välittömällä jakelulla. Tarvinneeko todistella, että nämä toverit kiiruhtavat kauas edelle. Sellaista kysymystä, harjoitetaanko kauppaa vai ei, ei ratkaista kenenkään tahdosta eikä asetuksilla. Siirtyminen välittömään jakeluun edellyttää tarpeellista aineellista ja teknillistä perustaa ja aineellisten hyödykkeiden runsautta. Niin kauan kuin sitä ei ole, emme saa supistaa, vaan meidän täytyy päinvastoin kehittää ja parantaa neuvostokauppaa. (Suosionosoituksia.) Ei voida kieltää myöskään kollektiivitalouksien kaupankäyntiä, jolla on vielä huomattava merkitys väestön elintarvikevarustelussa. Kollektiivitalonpoikien täytyy myydä osa tuotteistaan. Ei voida myöskään säätää hallinnollisella määräyksellä kiinteitä hintoja kollektiivitalouksien torikaupassa, kuten eräät toverit ehdottavat. On pyrittävä alentamaan hintoja siellä ennen muuta lisäämällä maataloustuotteiden tuotantoa eikä hallinnollisin toimenpitein, joita tulee soveltaa päättävästi vain keinottelija-ainesten suhteen. Samalla on parannettava osuuskauppajärjestöjen toimintaa, joiden tulee auttaa kollektiivitalonpoikia tuotelylijäämien markkinoimisessa.

Ottaen huomioon neuvostokaupan jatkuvan kehittämisen tärkeyden Keskuskomitea pitää tarkoituksenmukaisena lisätä ohjelmaan kohdan, joka koskee kauppaa ja sen parantamista kommunismin rakentamisen kaudella.

Tieteellisen kommunismin puolueena meidän puolueem-

me asettaa ja ratkaisee kommunistisen rakennustyön tehtäviä sitä mukaa kuin sille välttämättömät edellytykset löytyvät ja kypsyvät. Edellä selostin yksityiskohtaisesti puolueen suunnitelmia tuotannon ja kansan hyvinvoinnin alalla. Mutta eräät toverit kehottavat menemään huomattavasti pitemmälle kuin suunnitelmatavoitteet edellyttävät ja ulottamaan yhteiskunnan jäsenten tarpeiden maksuttoman tyydyttämisen periaatteen koskemaan jo lähiaikoina laajempaa aineellisten ja kulttuurihyödykkeiden piiriä, säätämään tosiasiallisesti saman palkan kaikille ammattitaidosta ja työn vaikeudesta riippumatta. Tällaiset ehdotukset ovat perin virheellisiä. Sille tielle lähteminen olisi omiaan heikentämään aineellista kiinnostusta työn tuottavuuden kohottamiseen ja jarruttamaan kommunismin rakentamista. (Suosionosoituksia.)

Kuten tunnettua, NKPN KKn aloitteesta on viime vuosina tehty suurta työtä työpalkkojen järjestelyssä. Näiden toimenpiteiden tuloksena on supistettu huomattavasti eräiden työntekijäryhmien korkeita tuloja ja palkkoja. Samalla on korotettu alimpia palkkoja. Työtätekevien eri ryhmien tulojen välisen eron pienenemiseen myötävaikuttaa myös voimaansaatettu palkkatuloista perittävien verojen lakauttamisjärjestys. Sanalla sanoen on tehty paljon eri väestöryhmien tulojen välillä vallinneen eron supistamiseksi. Ohjelman luonnoksessa on sanottu selvästi, että puolue noudattaa vastaisuudessa johdonmukaisesti ja järjkkäntämättömästi tätä linjaa ja pyrkii siihen, että jo ensimmäisen kymmenvuotiskauden loppuun mennessä työntekijäin pienipalkkaisuus häviäisi Neuvostoliitossa olemattomiin ja että koko kansan elintaso kohoaisi. (Suosionosoituksia.) Työpalkan ohella lisääntyvät entistä nopeammin yhteiskunnalliset varannot, jotka tähtäävät tulojen erilaisuuden poistamiseen ja pientä ja keskisuurta palkkaa nauttivien työtätekevien toimeentulon nopeampaan parantamiseen. Kaikenlaiset tasapalkkaisuuspyrkimykset ovat ristiriidassa tuotannon ja kansan elintason kohotta-

misen kanssa ja haittaavat työtätekevien kasvattamista suhtautumaan työhön kommunismin hengessä.

Meidän täytyy noudattaa tiukasti periaatetta: "joka ei työtä tee, hänen ei syömänkään pidä", periaatetta, että palkka maksetaan työn mukaan. Samalla on suljettava tiiviisti kaikki takaportit, joiden kautta yhteiskunnanvastaiset ai-
nekset varastelevat yhteiskunnalta, hankkivat tuloja työtä tekemättä ja viettävät loiselämää. Keinottelu ja kaikenlainen muu keplottelu on päättävästi estettävä neuvostovallan lakien ja kansalaispiirien voimalla.

Me kannatamme koko väestön toimeentulon jatkuvaa parantamista, mutta samalla vastustamme ihmisten yksityisomistuksellista ajattelutapaa ylläpitävän oman talouden paisuttamista.

Käsittelyn aikana on esitetty paljon lisäyksiä ja toimitusluontoisia korjauksia. Keskuskomitea on tutustunut niihinkin. Eräät niistä parantavat tekstiä, ja ne on otettu huomioon teille jaetussa ohjelman luonnoksessa.

Sellaisia ovat peruskysymykset, joita on esitetty ohjelman luonnoksen käsittelyssä.

2. Ulkomaisia lausuntoja ohjelman luonnoksesta

Toverit! NKP:n ohjelmaluonnoksesta on tullut todella yleismaailmallisen merkityksen omaava asiakirja ja sillä on jo ollut hyvin suuri vaikutus maailman poliittiseen ilmastoon. Se on saanut osakseen suurta huomiota sosialistisen leirin maiden mitä laajimpien kansanjoukkojen, imperialististen valtioiden yhteiskuntapiirien sekä niiden kansojen taholta, jotka ovat jo hankkineet itselleen riippumattomuuden tai vielä huokaavat siirtomaatorjuuttajien anturan alla. Se on levinnyt maapallon kaukaisimpiinkin kolkkiin ja rai-
vannut tiensä yksinpä taantumuksellisimpienkin porvarillisten julkaisujen palstoille.

Meissä neuvostokommunisteissa herättää luonnollisesti syvää tyydytystä se, että marxilais-leniniläiset veljespuo-

luuet, kaikkien maiden kommunistien monimiljoonainen armeija, ovat antaneet korkean arvion ohjelman luonnoksesta. Internationalisteina olemme onnellisia, kun muiden maiden kommunistit julistavat, että he ammentavat NKPN ohjelmasta innostusta käytännöllistä toimintaansa ja taisteluaan varten, että puolueemme saavutukset moninkertaistavat heidän voimiaan — maailman vapauden, rauhan ja sosialismin voimia. Sallikaa minun kiittää sydämellisesti XXII puoluekokouksen osanottajain, puolueemme jäsenten ja koko neuvostokansan puolesta kaikkia veljespuolueita, maailman kaikkia kommunisteja siitä, että he kannattavat suunnitelmiamme ja tavoitteitamme. (K a u a n k e s t ä -
v i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a .) Vakuutamme teille, ulkomaiset veljemme, että kantaen korkealla proletaarisen kansainvälisyyden lippua meidän leniniläinen puolueemme tekee kaiken voitavansa lähentääkseen ihmiskuntaa rauhan, onnen ja kukoistuksen yhteiskuntaan, kommunistiseen yhteiskuntaan. (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a .)

Kaikki mielipiteiltään edistykselliset, demokraattiset ihmiset panevat merkille, että ohjelmamme antaa vastauksen ajankohtaisimpiin ongelmiin ja tulee esittämään huomattavaa osaa nykyajan yhteiskunnallisissa liikkeissä ja edistyksellisissä muutoksissa. Mitä porvaristoon ja sen lehdistöön tulee, nekään eivät voi olla myöntämättä, että ohjelma ja sen toteuttaminen vaikuttavat tavattomasti koko maailman tilanteeseen.

Erittelemällä porvarillisten ja oikeistososialististen toimihenkilöiden lausuntoja NKPN ohjelman luonnoksesta voidaan tehdä useita johtopäätöksiä, joilla on periaatteellinen merkitys.

Ennen muuta on huomautettava, että ohjelman aatteiden ympärillä on alkanut kahden ideologian — kommunistisen ja porvarillisen — todellinen kamppailu. Voimme rohkeasti sanoa, että kommunistiset aatteet, jotka ovat olennoituneet suurenmoisissa rakennustyösuunnitelmissa, osoittavat havainnollisesti mittaamattoman paremmuutensa

porvarilliseen ideologiaan, väkivallan ja hävityksen ideologiaan verraten ja saavuttavat siitä uusia voittoja. (Suosionosoituksia.)

Ensimmäinen voitto on se, että porvariston ideologit myöntävät nyt: kommunismista, uudesta yhteiskunnallistaloudellisesta järjestelmästä, tulee nykyaikana yhä mahtavampi voima. Porvaristo julisti 19. vuosisadalla kommunistiset ihanteet utopiaksi, vainosi ja ahdisti niiden kannattajia. 20. vuosisadan ensimmäisellä kolmanneksella se järjesti kansainvälisessä mitassa useita "kommunisminvastaisia" sotaretkiä ja julisti useissa maissa haudanneensa kommunismin ikiajoiksi. 1950-luvulla se huusi kommunismin "parantumattomasta kriisistä". On kulunut vain muutama vuosi, ja imperialistisen taantumuksen on pakko todeta kommunismin jättiläismäinen kasvu, sen elämänmyönteinen voima ja yhä kasvava merkitys maailmanhistoriassa. (Suosionosoituksia.)

Porvariston mielipiteissä tapahtunutta kehitystä luonnehtivat erittäin selvästi sellaisen vakavan porvarillisen aikakausjulkaisun kuin englantilaisen "The Economist" lehden lausunnot. Saman "The Economistin", joka puolueemme hyväksytyä toisen ohjelmansa vakuutti, että bolshevismi vetää viimeisiä henkäyksiään, on nyt pakko todeta, että ohjelma sisältää "jo olemassa olevien tendenssien kehittämissuunnitelman" ja että "tämän manifestin lupaukset eivät tunnu mielikuvituksellisilta". (Suosionosoituksia.)

Kommunistit ovat todistaneet, että he pysyvät sanojensa takana ja täyttävät kaikki lupauksensa. Vihamiestenkin on pakko kunnioittaa heidän suunnitelmiaan. (Suosionosoituksia.) Kommunismi on astunut nykyajan yhteiskuntaelämään "painokkaana" ja "näkyvänä", vallannut siinä avainasemat, eikä löydy sellaista voimaa, joka voisi pysäyttää sen voittokulun. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kansainvälisten lausuntojen erittelyn perusteella voidaan tehdä vielä eräs tärkeä johtopäätös: kapitalistimaiden väestön keskuudessa leviää yhä laajemmalle ohjelman

suuri aate, että kommunismi ja rauha ovat toisistaan erottamattomia. Vieläpä monien porvaristonkin edustajien on pakko myöntää, että maan, joka julistaa näin suurenmoisia rakennustyösuunnitelmia, täytyy olla kiinnostunut rauhas-
ta. Ja imperialismiin linnoituksessa, USAssa, demokraattiset yhteiskuntapiirit asettavat vastakkain NKP:n ohjelman, tämän rauhan ja humanismin suuren asiakirjan, ja Amerikan imperialistien sota- ja liikekannallepanosuunnitelmat, jotka merkitsevät ihmisille hiekkä, verta ja kyyneliä. Australialaisen "The Sidney Morning Herald" lehden, joka on hyvin harjaantunut Neuvostoliiton panettelija, on ollut pakko tunnustaa, että kun Neuvostoliitolla on moinen jättiläis-
suunnitelma, se kehottaa rauhaan. Ja näin kirjoittaa toisessa maanosassa, Libanonissa ilmestytävä porvarillinen lehti "An Nahar": "Sodan kannattajat ovat saaneet musertavan iskun. Jos kaikki käsittävät tämän ohjelman olemuksen, niin kaikkialla nostetaan rauhan lippu."

Mitä tällaiset tunnustukset todistavat? Sitä, että ohjelma on tuottanut uuden suuren tappion hyökkääville voimille, vetypommin palvojille.

Porvariston ja sen lakeijoiden kommunisminvastaiset tarut ja jutut hälvenevät ohjelman suurten aatteiden vaikutuksesta. Kommunismin aatteiden vetovoima kasvaa ja kommunismi saa yhä uusia kannattajia. Uusi ohjelma auttaa yhä laajempia joukkoja käsittämään, että kommunismi on kapitalismia parempi niin taloudellisesti, poliittisesti kuin moraalisesikin ja että sille kuuluu tulevaisuus. Ei ole vaikea nähdä, mistä syystä porvariston ja sen puolustajat on nyt vallannut levottomuus: heidän eivät voi esittää kerrassaan mitään NKP:n ohjelman vastapainoksi. He eivät voi sanoa mitään tulevaisuudesta, eivät laatia suunnitelmia vuodeksi, saati 20 vuodeksi eteenpäin. Burmalainen kirjailijatar Dau A Ma sanoi tästä osuvasti: "Yhdysvallat on kapitalistisen yhteiskunnan yksinvaltiainen, 'ylipäällikkö' kommunisminvastaisessa taistelussa. Vaikka tämä maa vihapäissään haluaisikin, se ei voi laatia mitään suunnitelmaa, joka kykenisi kilpailemaan Neuvostoliiton

suunnitelmien kanssa. Sama koskee Englantia. Se ei kykene esittämään edes yhtä suunnitelmaa, joka olisi neuvostolaisen kaltainen.”

Imperialistista porvaristoa huolettaa erikoisesti ohjelman aatteiden vaikutus Aasian, Afrikan ja Latalaisen Amerikan kansoihin. USAn senaatin ulkoasiain valiokunnan jäsen Albert Gore varoittaa levottomana: ”Ei pidä väheksyä sitä seikkaa, että ohjelman luonnos viehättää osatomia kansakuntia.”

Ja ohjelman aatteet vetävät todellakin suuresti puoleensa kaikkia kapitalismin riistämiä ihmisiä. ”Times of India” lehti kirjoittaa: ”Sitten Kommunistisen manifestin aikojen ei ole ollut toista innostavampaa kommunistista asiakirjaa. Ohjelman toteutettavuus on niin ikään epäilyksetöntä. Ainakin Afrikan ja Aasian kansoihin ovat vaikuttaneet Neuvostoliiton saavutukset, jotka ovat saaneet ne vakuuttumaan, että Venäjä täyttää kaikki lupauksensa.” Se on melko hyvä lausunto ohjelmastamme ja toiminnastamme! (Suosionosoituksia.)

Imperialistinen propaganda keksii yhä uusia keinoja ylistääkseen kapitalistista järjestelmää ja pelotellakseen vapautensa saavuttaneiden maiden kansoja ei-kapitalistisen kehitystien vaikeuksilla. Mutta mitä enemmän imperialistinen porvaristo menettelee sillä tavalla, sitä ilmeisemmäksi käy, että se pelkää edistyksellisiä aatteita, jotka innostavat kansoja hävittämään lopullisesti kolonialismin ja taistelemaan yhteiskunnallisen edistyksen puolesta. Mitä meihin tulee, emme tyrkytä aatteitamme kenellekään. Mutta jos vapauden saavuttaneiden maiden kansat ottavat aseeseen sosialismin aatteet, edistyksen aatteet, voimme oman kokemuksemme perusteella sanoa varmasti, että ne menettelevät oikein. (Suosionosoituksia.)

Imperialismin aatteelliset apurit yrittävät lohduttaa isäntiään sellaisilla sepitelmillä, etteivät kommunismin aatteet lainkaan viehätä länsimaiden väestöä. Alkää toki, herrat! Kommunismin aatteet elävät ja voimistuvat kaikkialla, missä on kapitalismin piinaamia työihmisiä. Haluatte-

ko tietää, mitä miljoonat ihmiset ajattelevat kehutuissa "sivistysmaissanne"? Kysykää sitä työläisiltä, jotka odottavat pelolla huomista päivää, tiloiltaan sortuvilta farmareilta, kysykää työttömiltä, jotka seisovat soppajonoissa, kaikilta, jotka toivovat rauhaa ja onnea lapsilleen. Ja silloin saatte tietää, että kommunismi vetää puoleensa miljoonia ihmisiä teidän omissa maissanne. Haluan lainata kohdan amerikkalaisen työttömän Arthur A. Stonen kirjeestä, jonka hän on lähettänyt "Pravdalle". "Ohjelmaluonnos", hän kirjoittaa, "on vastaus jokapäiväiseen työläisten surmaamiseen kaikissa kapitalistimaissa, niihin rikoksiin, joita monopolistit suorittavat koko maailman kansoja vastaan... Neuvostoliiton kansa ei osaa kuvitella, kuinka suuri voimanlähde tämä ohjelma on meille, jotka elämme kapitalismin herruuden alaisuudessa." Arthur A. Stone kehottaa neuvostokansaa: "Kiirehtikää suorittamaan tämä tehtävä. Koko maailma katsoo teihin Neuvostoliitossa asuviin toivoen, että te toteutatte tämän ohjelman mahdollisimman pian; siten pelastatte miljoonia ihmisiä, jotka riisto muuten tuhoaisi ja jotka poljettaisiin jalkoihin ja alistettaisiin." Tämä kirje on kirjoitettu sydänverellä; siinä on esitetty pääoman maissa asuvien veljemme todelliset ajatukset ja tunteet.

Ohjelman aatteet, kommunismin aatteet, leviävät voitokkaasti planeetallamme siksi, että sadat miljoonat poljetut ja osattomat näkevät niissä parhaiten tunteittensa ja pyrkimystensä olennoituman. Kapitalismin puoskareiden ei onnistu pitää kansoja erossa edistyksen aatteista millään poliisisuluilla eikä "rautaesiripuilla". Kommunismi on kansojen toive, se on niiden valoisan tulevaisuuden tael (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Imperialistinen porvaristo ei tietysti halua vieläkään tunnustaa aatteellista tappiotaan. Se onkin ymmärrettävää, sehän merkitsisi porvaristolle poliittista itsemurhaa. Se ponnistelee kuumaisesti madaltaakseen hinnalla millä hyvänsä NKPN ohjelmaluonnoksen merkitystä, heikentääkseen kaikki keinoin sen vaikutusta kansanjoukkoihin.

Kapitalistisen yhteiskunnan hallitseva valiojoukko yrittää turhaan asettaa ohjelmamme vastapainoksi oman ohjelmansa, eräänlaisen kapitalismin säilyttämisen suunnitelman. Mutta kuinka monesti olemmekaan lukeneet ja kuulleet kapitalismin nuorentamissuunnitelmista? Kapitalismi kuitenkin vain raihnaantuu auttamattomasti. Ja se on käsitettävää. Ei ole olemassa sellaisia keinoja, joiden avulla voitaisiin pelastaa tuhoontuomittu järjestelmä. Sellaisella järjestelmällä ei ole eikä voi olla kansoja innostavia aatteita. Amerikkalainen "New York Post" lehti jos kukaan on antanut murhaavan todistuksen porvarillisen ideologian köyhyydestä. "Eräät amerikkalaiset johtohenkilöt", se kirjoitti ohjelman luonnoksen julkaisemisen yhteydessä, "ovat vuosikausia kehitelleet voimaperäisesti 'kansallisen tarkoituksiperän' oppia ja päätyneet vain muutamiiin tyhjiin, abstraktisiin johtopäätöksiin."

Kapitalismilla ei siis ole rakentavaa ohjelmaa. Sillä ei ole myöskään perusteluja meidän ohjelmamme arvostelamiseen. Jouduttuaan sellaiseen kaikkea muuta kuin kadehdittavaan asemaan porvariston puolustajain armeija on lähtenyt etsimään hedelmättömältä aavikolta kommunisminvastaisia nuolia. Mutta se ei ole löytänyt muuta kuin parjauksen, ilkeämielisen salaviittailun ja asiain vääristelyn myrkkynuolia. Siitä johtuvat täydellinen hämminki ja voimaton kiukku kommunismin vihollisten leirissä.

Porvarilliset arvostelijat alkoivat huutaa yksissä miehin aivan kuin käskystä: ohjelmaa on mahdoton toteuttaa. Taantumuslehtien palstoilla alkoi jälleen vilahdella jo neuvostomaan ensimmäisten viisivuotissuunnitelmien ajoilta tuttuja manauksia: "utopiaa", "kangastusta", "harhakuvitelua". Ehkä ohjelmamme vastustajilla on numerotietoja, laskelmia, tosiasioita? Ei sinnepäinkään. Meidän ohjelmassamme on jokainen väittäjä perusteltu. Heillä on vain kirkuvia julistuksia. Me olemme laskeneet ja todistaneet jokaisen numeron. He pelkäävät numeroita kuin piru pyhää savua. Me olemme eritelleet tieteellisesti tarkoin historian

kehityssuunnan. Heillä on vain hurmahenkisen loitsulukuja ja tuloksetonta kahvinporoista ennustelua. He intoilevat niin, etteivät edes huomaa, miten lankeavat ilmeisiin ristiriitoihin eivätkä kykene sovittamaan alkua ja loppua yhteen. Eikä siinä vielä kylliksi, he puskevat otsansa yhteen. Kun osa arvostelijoista kirkuu: "Ohjelmaa on mahdoton toteuttaa", toinen osa päinvastoin julistaa: "Se on haaste! Apua, pelastukoon ken voi!" Ranskalainen "Figaro" lehti vakuuttaa, että uudet neuvostosuunnitelmat ovat "pilvilinnoja". Itävaltalainen "Das kleine Volksblatt" taas selittää, että Lännen "ei ole pidettävä Kremlin ottamia jättiläistavoitteita pelkkinä pilvilinnoina, sillä nämä tavoitteet ovat Lännelle osoitettu haaste tämän sanan varsinaisessa merkityksessä". Totta totisesti: ymmärtäköön ken voi! Kuten kaikki näkevät, nämä arvostelijat eivät ole eksyneet kolmen, vaan jopa kahden männyn keskellä.

Toinen keppihevonen, jolla ohjelmamme arvostelijat pyrkivät ratsastamaan, ovat iänikuiset väitteet yksilönvapauden puuttumisesta kommunismin aikana. Itävaltalainen sosialidemokraattinen "Arbeiter Zeitung" on yrittänyt esittää tälle typerälle väitteelle eräänlaista "perustelua". Kuulkaa, mitä se kirjoittaa: "Uskomme neuvostokansalaisen todellakin saavan ylihuomenna ilmaiset matkaliput, mutta emme pidä kovinkaan mahdollisena, että hän saa oikeuden matkustaa minne haluaa." (Naurua salissa.) Jos joku kysyisi neuvostoihmiseltä, voiko hän matkustaa minne haluaa, tämä katsoisi moiseen kyselijään kuin hullujenhuoneesta karanneeseen mielisairaaseen. (Naurua salissa. Suosionosoituksia.) Neuvostoihmiset matkustelevat missä haluavat. Mutta mitä hän tähän kysymykseen vastaisivat sadat amerikkalaiset, jotka lähtivät etelävaltioissa "vapauden ajolle" ja joutuivat vankikomeroihin?

Yhtä naurettava luonteeltaan on porvarillisen propagandan toinenkin menetelmä. Vähääkään sumeilematta se väittää, että sellaiset elämänehdot, jotka neuvostoihmiset haluavat luoda kommunismin aikana, ovat jo muka olemas-

sa USAssa ja eräissä muissa kapitalistimaissa. On vaikea kuvitella tosiasioiden ja pääoman maissa asuvien työhmi-
sten elämänehtojen pahempaa pilkkaamista. Ajatelkaahan
vain: amerikkalainen lehdistö myöntää, että "työttömyyden
taso on yhä yleiskansallinen skandaali", että miljoonat
ihmiset näkevät suorastaan nälkää. Ja näille ihmisille, jot-
ka saavat kokea kaikkia amerikkalaisen elämäntavan iha-
nuuksia, yritetään uskotella, että heillä onkin kaikkea...
tarpeittensa mukaan. Vuodesta toiseen Amerikan lehdet
ovat tiedottaneet, että lääkintäpalvelu on USAssa
äärettömän kallista, mutta nyt osoittautuu, että myös lää-
kintäpalvelu on muka maksutonta. Vielä eilen Amerikan
lehdistö julisti kaikkien kuullen, että asuntovuokrat saat-
tavat puille paljaille miljoonia perheitä, mutta tänään,
mikäli kuunnellaan palkattuja kynäilijöitä, asuminen on
USAssa miltei maksutonta. Miten toivottomasti nuo ohjel-
mamme arvostelijapoloiset ovatkaan sotkeutuneet valhei-
siinsa!

NKP:n ohjelman läpi kulkee johdonmukaisesti ajatus
rinnakkainolosta ja rauhanomaisesta kilpailusta. Mutta
kuten nähdään, kehoitus rauhanomaiseen rinnakkainoloon
pelottaa niitä, jotka eivät tahdo rauhaa. Eräät porvarilliset
lehdet menevät niin pitkälle, että sanovat rauhanomaista
rinnakkainoloa "maailmanvallankumouksen välikappaleek-
si". Kapitalistisen maailman johtavin lehti "New York
Times" kirkuu ohjelmaa selitellessään: "Se on uusi sodan
julistus — aseellisen, poliittisen, taloudellisen ja propagan-
dasodan julistus vapaalle maailmalle."

Tuo on jo hysteriaa, herrat. Hermonne ovat pettäneet.
Missä kohdassa olette nähneet ohjelmassamme edes jonkin-
laista viittausta sotatoimien julistamiseen kapitalistiselle
maailmalle? Mikä ohjelman kohta tai määritelmä antaa
teille perusteita väittää sellaista? Sellaisia perusteita ei ole
eikä voi olla. Ja kun "New York Timesin" mustentuhrijat
sittenkin jatkavat itsepintaisesti samaa veisua, se todis-
taa vielä kerran, että he pelkäävät rauhaa, pelkäävät rin-
nakkainoloa, koska tietävät, ettei kapitalismi kykene pitä-

mään puoliaan rauhanomaisessa kilpailussa sosialismin kanssa. Imperialistipiirit panevat toivonsa sotaan todistaen siten kerran toisensa jälkeen, miten vastakkaisia heidän aikomuksensa ovat kansojen elineduille.

Meitä ei lainkaan sureta se, että pimentolaiset ja taantumukselliset hyökkäilevät kiukkuisesti ohjelmaamme vastaan. Olisimme pahoillamme, jos he ylistäisivät meitä. Kun kerran pimentolaiset käyvät sotaa ohjelmaamme vastaan, ohjelmamme osuu siis maaliin. Kuljemme varmoina omaa tietämme, kommunismin tietä täysin tietoisina siitä, että ennemmin tai myöhemmin tälle tielle lähtee koko ihmis-kunta. (Myrskyisiä, kauan kestäviä suosionosoituksia.)

VII. PUOLUE KOMMUNISMIN LAAJAMITTAISEN RAKENTAMISEN KAUDELLA

Toverit! Uuden ohjelman suurenmoisuus puhuu leniniläisen puolueemme suurenmoisuudesta. Ilmentäen kommunismin korkeita ihanteita puolueemme täyttää kunniakkaasti tehtävänsä yhteiskunnan vallankumouksellisen uudistuksen johtajana. *Marxilais-leniniläisestä puolueestamme, joka syntyi työväenluokan puolueena, on tullut koko kansan puolue.* Tässä ilmenee neuvostoyhteiskunnan saumaton yhtenäisyys ja mahti, yhteiskunnan, jota liittää lujasti yhteen etujen ja maailmankatsomuksen yhteisyys. Aina, niin kirkkaan aurinkoisina kuin pilvisinäkin päivinä, niin voittojen kuin kovien koettelemustenkin päivinä *puolue on yhdessä kansan kanssa ja kansa yhdessä puolueen kanssa.* (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Kommunistinen puolue on se voima, joka keskittää kansamme tahdon, ponnistukset ja tarmon ratkaisemaan historian uudessa kehitysvaiheessa esiinnousseita tehtäviä.

Nyt, kun maallamme on valtavat aineelliset mahdollisuudet, korkealle kehittynyt tiede ja tekniikka, kun kansanjoukkojen aloitteellisuus kuohuu vuolaana virtana, eteen-

päinkulkumme nopeus riippuu pääasiallisesti siitä, että hyväksytyä poliittista linjaa noudatetaan oikein niin koko valtion mitassa kuin eri paikkakunnillakin, että kaikki valtio- ja kansalaisjärjestömme toimivat oikein ja tehokkaasti ja että ne osaavat käyttää hyväkseen sosialistisen järjestelmän etuisuuksia. Tästä johtuu, että on välttämätöntä kohottaa puolueen merkitystä ohjaajana ja järjestäjänä kommunismin laajamittaisen rakentamisen kaudella. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Mitä peruslinjoja kommunistisen puolueen kehitys seuraa tällä kaudella? Mielestämme tällaisia perussuuntia ovat seuraavat:

— puolueen merkityksen edelleen kohottaminen yhteiskunnallis-poliittisen järjestäytymisen korkeimpana muotona, sen johtavan vaikutuksen voimistaminen kommunistisen rakennustyön kaikilla aloilla;

— puolueen ja kansan yhtenäisyyden lujittaminen, puolueen ja puolueeseen kuulumattomien joukkojen kanssakäymisen muotojen rikastuttaminen, työtätekevien yhä laajempien kerrosten kohottaminen puolueen jäsenten tietoisuuden ja aktiivisuuden tasolle;

— puolueen sisäisen demokratian jatkuva kehittäminen, puolueenjäsen-nimen arvon kohottaminen, kaikkien kommunistien aktiivisuuden ja aloitteellisuuden entistä suurempi kasvu ja puolueen rivien yhtenäisyyden ja yksimielisyyden lujittaminen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

On tarpeellista korostaa, että kommunismin laajamittaisen rakentamisen kausi vaatii kohottamaan puolueen poliittisen työn ja puolueen organisatorisen johtotyön uudelle, entistä korkeammalle tasolle. Uuden ohjelman hyväksyminen on suuri historiallinen tapahtuma. Mutta se on kuitenkin vasta asian alkua. Tärkeintä on toteuttaa ohjelma. Suurenmoiset tehtävät, jotka on esitetty ohjelmassa, asettavat ennen näkemättömän korkeita vaatimuksia koko puolueelle ja kaikille puoluejärjestöille.

NKP:n säännöissä, jotka edustajakokouksemme hyväksyy uuden ohjelman perusteella, kehitetään edelleen puo-

luen järjestöperiaatteita laajamittaisen kommunistisen rakennustyön kauden olosuhteita ja tehtäviä vastaavasti.

Suuri periaatteellinen merkitys on valinnallisten puoluelinten muodostamiskysymyksellä. Ohjelman luonnoksessa ehdotetaan uutta järjestystä, joka turvaa *puolueen johtelinten jäsenistön säännöllisen uusimisen*. Mielestämme olisi tarkoituksenmukaista ulottaa vaihdettavuusperiaate koskemaan myös valtiiovallan ja kansalaisjärjestöjen valinnallisten elinten muodostamista.

Tähän järjestelmään siirtyminen on suuri askel demokratiamme kehityksessä. Se vastaa neuvostoyhteiskunnan poliittisen organisaation uuden kauden olemusta, jolloin valtiosta on tullut koko kansan valtio ja puolueesta koko kansan tahdon ja etujen ilmentäjä. Luonteenomaista tälle kaudelle on puolueemme sekä sen työntekijäin rivien ja aatteellisen voiman valtava kasvu, kansan poliittisen tason ja kulttuurin ennen näkemätön kohoaminen. (Suosionosoituksia.)

Syntyessään puolue koostui muutamista yksityisistä ja kymmenistä eturivin työläisistä ja sivistyneistöön kuuluneista, jotka tulivat marxilaiseen liikkeeseen siksi, että pyrkivät tiedostamaan historian lait ja etsivät vallankumouksellista ulospääsyä yhteiskunnassa esiintyneistä ristiriidoista. Nämä kommunismin asialle rajattoman uskolliset ammattivallankumoukselliset muodostivat leniniläisen puolueen johtavan ydinjoukon, puolueen, joka järjesti ja valisti työväenluokkaa, työtätekeviä joukkoja, johti ne rynnäkköön vanhaa riistojärjestelmää vastaan ja turvasi sosialismin voiton. Puolueemme voimana on alun perin ollut korkea aatteellisuus, sen rivien yhtenäisyys ja kurinalaisuus, yhteys kansanjoukkoihin, työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston kannatus.

Puolueemme voima on moninkertaistunut, sen rivit kasvaneet ja sen työntekijät karaistuneet taisteluissa Lokakuun vallankumouksen voiton puolesta, kansalaissodan tullessa, sosialistisen rakennustyön rintamilla, Suuren isänmaalli-

sen sodan ankarissa koettelemuksissa ja sodanjälkeisellä kaudella. Myös puolueeseen kuulumattomat rakentavat meidän päivinämme käsi kädessä kommunistien kanssa aktiivisesti kommunismia ja valtaosaltaan ajattelevat samoin kuin kommunistit.

Kun vallankumouksen ensimmäisinä vuosina kommunististen johtohenkilöiden piiri oli suppea, on meillä nyt rajattomat mahdollisuudet nostaa johtotyöhön uutta väkeä. On säädettävä sellainen järjestys, etteivät johtotoimiin valitut toverit sulkisi tietä uusilta voimilta, vaan päinvastoin avaisivat toisille tien, niin että nämä voisivat käyttää tietojaan ja älyään johtavassa työssä puolue-, neuvosto-, ammattiliitto- ja muissa kansalaisjärjestöissä, puolueen ja maan johtamisessa. Meillä on paljon kyvykkäitä, sivistyneitä ihmisiä. Heiltä puuttuu kokemusta. Juuri tässä täytyy näkyä johtavien työntekijöiden merkityksen uusien työntekijöiden kasvattajina.

Jokainen elimistö koostuu yksityisistä soluista ja uudistuu alinomaa sen ansiosta, että toiset solut kuolevat ja toisia syntyy tilalle. Samanlainen prosessi tapahtuu myös puolueessa ja koko yhteiskunnassa, nekin ovat saman elämänlain alaisia. Tätä luonnollista prosessia ei voida pysäyttää eikä häiritä vahingoittamatta puolueen ja koko yhteiskunnan elimistön kehitystä.

Ei ole salaisuus, että meillä on tovereita, joita aikoinaan arvostettiin ansioidensa mukaan ja valittiin heidät johtotoimiin, joissa he ovat olleet jo vuosikymmeniä. Tämän ajan kuluessa eräät heistä ovat menettäneet kyvyn hoitaa asioita luovasti, eivät enää tajua ajan henkeä, ovat muuttuneet jarruksi. Olisi väärin jättää tällaiset ihmiset edelleenkin toimipaikoilleen vain sen vuoksi, että heidät on joskus valittu. Pitäisikö meidän sulkeutua vain niihin yksien ja samojen kerran johtaviin elimiin valittujen henkilöiden piiriin? Se ei ole meidän linjamme. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Luonnollisesti puolueen jäsenen valitsematta jääminen puolue-elimeen säädetyn toimikauden kuluttua umpeen ei voi olla perusteena hänen syrjimiseensä.

Kiitos ja kunnia kommunistille, jos hän on hänelle uskottulla toimipaikalla toiminut säädetyn määräajan hyvin. (Suosionosoituksia.)

Tehtävänä on nostaa johtavaan puolue- ja valtiotyöhön nuorempia, työssä kehittyneitä tovereita. Nojautuen marxisin-leninismien teoriaan ja vallankumousmiesten sukupolvien ja sosialismin rakentajain kokemukseen uudet voimat tulevat yhteistoiminnassa kokeneiden työntekijäin kanssa lujittamaan menestyksellisesti synnyinmaamme mahtia, edistämään maamme taloutta, tiedettä, tekniikkaa ja kulttuuria. Kun otetaan huomioon, että monihaaraisessa perus- ja ylempien puolue-, neuvosto- ja kansalaisjärjestöjen järjestelmässä on satoja tuhansia valinnallisia elimiä, käy selväksi, että kaikkien sääntömääräisten vaalien yhteydessä johtotyöhön tullaan nostamaan miljoonia uusia ihmisiä.

Johtelinten jatkuva uudistaminen, työssä kehittyneiden uusien tovereiden nostaminen, nuorien ja kokeneiden, viisaiden perustyöntekijävoimien yhdistäminen puolue- ja valtio-orkesteriksi on marxilais-leniniläisen puolueen kehityslaki. Tämä puolueemme johtopäätös perustuu mm. niihin opetuksiin, jotka johtuvat J. V. Stalinin palvonnan jälkiseurauksista. Olen joutunut puhumaan tästä jo moneen kertaan, mm. myös tässä edustajakokouksessa KKn toimintaselostuksessa. Ohjelman ja sääntöjen — puolueen tärkeimpien asiakirjojen — luonnoksissa on muotoiltu johtoajatukset, joiden tulee antaa takeet, ettei yksilönpalvontaan palata, ja pystyttää sen tielle luotettava este. Julistamme edustajakokouksen puhujalavalta: puolueen täytyy ryhtyä kaikkiin välttämättömiin toimenpiteisiin sulkeakseen ainiaaksi tien yksilönpalvonnalta. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Valinnallisten elinten järjestelmällisen uusimisen täytyy tästä lähtien muodostua puolue-elämän järkkymättömäksi säännöksi, valtio- ja yhteiskuntaelämän säännöksi. Tämän perusteella avautuu uusia mahdollisuuksia kollek-

tiivisen johtamisen periaatteen yhä johdonmukaisempaan toteuttamiseen.

Puolue nojaa kommunistien, koko kansan yhteiseen kokemukseen ja yhteiseen ajatteluun, kehittää kaikin keinoin kansalaisjärjestöjen ja kaikkien neuvostoihmisten aloitteellisuutta. Jokainen hyvä aloite, jokainen hyvä ajatus ja jokainen arvokas ehdotus täytyy käsitellä mitä huolellisimmin, sen pitää saada aktiivista tukea ja tulla toteutetuksi. Mutta meillä on työntekijöitä, jotka ovat kuuroja laajojen joukkojen moninaisille aloitteellisuuden ilmauksille. Heistä on tärkeää vain se, mitä he itse ajattelevat ja puhuvat. Se ei ole kommunistinen, vaan byrokraattinen näkökanta. Johtohenkilöiden ja kaikkien puoluejärjestöjen tehtävänä on käyttää jokaisen ihmisen lahjoja ja kykyjä kommunismin rakentamisen hyväksi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Ehdotettu valinnallisten elinten muodostamisjärjestys avaa uusia mahdollisuuksia arvostelun ja itsearvostelun kehittämiseen ja siihen, että ehkäistäisiin päättävästi tapaukset, jolloin työntekijät ovat henkilökohtaisesti riippuvaisia johtohenkilöstä, perhekuntaisuuden ilmaukset ja työssä esiintyvien epäkohtien ja virheiden vastavuoroinen peittely. Toimihenkilöstön vaihdettavuuden periaate tekee mahdolliseksi puhdistaa valinnalliset elimet ihmisistä, jotka eivät halua välittää johtavan kollektiivin ja laajojen joukkojen mielipiteistä ja tahdosta, eivät enää tunne olevansa vastuussa puolueelle ja kansalle. Valinnallisten elinten on tästä lähtien toimittava säännöllisesti uudistuvassa kokoonpanossa ja niihin täytyy saada kyvykkäimpiä ja kommunismin asialle uskollisimpia ihmisiä.

Asian edut vaativat yhdistämään vanhat ja nuoret perustyöntekijävoimat, turvaamaan johtamistaidon periytyvyyden, erikoisesti ylimmissä elimissä. Ilman johtamistaidon periytyvyyttä olisi vaikea toteuttaa oikeaa sisä- ja ulkopoliittikkaa, johtaa menestyksellisesti talous- ja kulttuurirakennustyötä. Johtamistaidon periytyvyys on tärkeimpiä leniniläisiä periaatteita. V. I. Lenin opetti: "Puoluejärjestön ja puoluejohtajien, jotka ovat tällaisen nimen arvoiset, merkitys onkin

mm. juuri siinä, että he pystyvät kyseessä olevan luokan kaikkien ajattelevien edustajien suorittaman pitkäaikaisen, sitkeän, erimuotoisen ja monipuolisen työn avulla saamaan välttämättömiä tietoja, välttämätöntä kokemusta sekä — tiedon ja kokemuksen lisäksi — välttämätöntä poliittista vaistoa voidakseen ratkaista monimutkaiset poliittiset kysymykset nopeasti ja oikein” (Teokset, 31. osa, ss. 52—53).

Puolueen työntekijäin, sen johtohenkilöiden arvovalta on puolueen suuri rikkaus. Hylätessämme yksilönpalvonnan emme suinkaan poista päiväjärjestyksestä sellaista kysymystä kuin puolueen johtavien toimihenkilöiden kasvattamista ja heidän arvovaltansa lujittamista. Koko asia on siinä, että puolueen johtohenkilöitä nostettaisiin puoluejoukkojen keskuudesta heidän lahjakkuutensa sekä poliittisten ja toiminnallisten ominaisuuksiensa ansiosta, että heillä olisi läheinen yhteys kommunisteihin ja koko kansaan. Juuri siten kasvatettiin puolueen toimihenkilöitä Leninin eläessä. Niin täytyy olla nytkin. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Meidän täytyy noudattaa tiukasti ja kehittää leniniläisiä puolue-elämän normeja ja kollektiivisen johdon periaatetta, saattaa johtavien elinten ja niiden työntekijäin toiminta puolueen joukkojen tiukkaan valvontaan, kohottaa kaikkien kommunistien aktiivisuutta ja omatoimisuutta, todella luovaa osallistumista puolueen politiikan määrittelyyn ja toteuttamiseen, kehittää arvostelua ja itsearvostelua.

Jos puolue katsoo aina eteenpäin, jos se vetoaa alituisesti kansaan ja tämän järkeen kartuttaen ja laajentaen kokemustaan, sitä eivät pelota mitkään koettelemukset. Juuri sellainen puolue on meidän puolueemme, Leninin perustama ja kasvattama puolue. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Toverit, säilyttäkäämme siis aina uskollisesti ja toteuttakaamme yhä johdonmukaisemmin kuolemattoman johtajamme ja opettajamme neuvoja! Ja silloin saavutamme vieläkin suurenmoisempaa menestystä. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Erikoisen tärkeä merkitys uudessa kehitysvaiheessamme

on sillä, että puolueen johtotyötä neuvosto-, talous-, ammattiliitto-, nuorisoliitto-, osuustoiminta- ja muissa joukkorjestöissä parannetaan. Se on kansan järjestyneisyyden kohottamisen ja sen luovien voimien kokoamisen ensiarvoinen ehto. Vaikka puoluejärjestöt ovat vastuussa työn tilasta kommunismin rakentamisen kaikilla aloilla, ne eivät saa asettua valtio- ja yhteiskunnallisten elinten tilalle. Puolueen tärkeimpiä tehtäviä joukkorjestöjen johtamisessa on niiden voimien kokoaminen kommunismin rakentamiseen, niiden johtoelinten kokoonpanon säännöllinen parantaminen, huolenpito perustyöntekijävoimien esiinnostamisesta, oikeasta sijoittelusta ja kasvatuksesta.

Nykyvaiheessa kohoaa erikoisesti puolueen jäsenen merkitys ja vastuu. Kommunisti on kunniakas nimi. Nyt jos koskaan hänen on oltava etulinjoilla taistelemassa puolueen politiikan toteuttamisen puolesta. Rehellisellä kansan palvelemisella, kaikella käyttäytymisellään yhteiskunta- ja yksityiselämässään kommunistin tulee näyttää esimerkkiä kommunististen suhteiden kehittämisessä ja vakiinnuttamisessa, kommunististen moraalisaäntöjen noudattamisessa. (Suosionosoituksia.)

Mitä tärkeimpänä puolueen voiman ja voittamattomuuden lähteenä on sen järkkymätön aatteellinen ja järjestöllinen yhtenäisyys. Puolue säilyttää menetelmiensä asevarastossa järjestölliset takeet ryhmäkuntaisuuden kaikkia ilmenemismuotoja vastaan, jotka ovat ristiriidassa leniniläisen puoluekantaisuuden kanssa.

Ohjelman luonnoksessa esitetyt perustoimihenkilöstön uusimista, yksilönpalvonnan ehkäisyä ja kaikkinaista puoluedemokratian kehittämistä tarkoittavat toimenpiteet ovat todella vallankumouksellisia toimenpiteitä. Ne ovat läheisessä elimellisessä yhteydessä puolueen laatimaan yleissuunnitelmaan ja taktiikkaan ja strategiaan, joita se noudattaa taistelussa kommunismin puolesta. Suunniteltujen toimenpiteiden toteuttaminen antaa mahdollisuuden kasvattaa vieläkin laajemmassa mitassa kykeneviä, kommunismille uskollisia työntekijöitä, kehittää puolueen, kaikkien kansa-

laisjärjestöjen ja koko kansan aktiivisuutta. Ja se merkitsee, että taloudellinen ja kulttuurirakennustyö, kommunismin rakentaminen sujuu entistä menestyksellisemmin.

Toverit! Kommunismin laajamittaisen rakennustyön ohjelman laatiminen on todistus puolueemme ja sen Keskuskomitean valtavasta teoreettisesta voimasta. Saadesamme ohjelman aseksemme me neuvostokommunistit ikään kuin nousemme uusille kukkuloille, joilta näemme entistä selvemmin kommunistisen tulevaisuutemme. (Suosionosoituksia.) Mikä antaa meille tämän voiman? Ennen kaikkea marxismi-leninismi, kaikkivoittava ja ikuisesti kehittyvä oppimme. Sosialismin ja kommunismin rakentaminen on samalla marxilais-leniniläisen teorian rikastuttamista monimiljoonaisten joukkojen käytännön kokemuksen perusteella. Uusi ohjelma on suuri teoreettinen ja poliittinen asiakirja, johon on keskitetty sekä kommunismia koskevan marxilais-leniniläisen teorian tärkeimmät määritelmät että uudet johtopäätökset, joita on saatu sovellettaessa näitä määritelmiä sosialistisen ja kommunistisen rakennustyön käytäntöön.

Me kuljemme ennen tutkimatonta tietä. Meidän on käsiteltävä moninaisia kommunismia rakennettaessa ilmaantuvia ongelmia, kehitettävä ja konkretisoitava teoreettisia määritelmiä. Niin kuin elävä organismi ei voi kasvaa normaalisti ilman auringon valoa, ei myöskään kommunistinen rakennustyö voi olla menestyksellistä, ellei marxilais-leniniläinen tiede valaise sen tietä. Puolueen tehtävänä on kehittää väsymättä marxilais-leniniläistä teoriaamme, tätä luotettavinta kompassiamme, joka näyttää meille tien kommunismin uusiin voittoihin. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

* * *

Toverit! Meidän, XXII puoluekokouksen osanottajien, osaksi on langennut suuri kunnia käsitellä ja hyväksyä NKPN uusi ohjelma, kommunismin rakentamisen ohjelma.

Tämän ohjelman toteuttaminen tietää ihmiskunnan historian onnellisimman aikakauden alkamista.

Ihmiskunta on haaveillut vuosisatoja yhteiskunnasta, missä ei ole riistoa, yhteiskunnallista eikä kansallista sortoa ja missä ihmisten yllä ei tule viuhmaan sotien verinen ruoska. Paljon sankareita on kaatunut taistelussa kansan asian puolesta. Mutta onni on jäänyt haaveeksi ja kansojen osana on ollut murhe ja kyyneleet. Marxilais-leniniläisen opin suuruus on siinä, että se osoitti reaalisen tien työihmisten haaveiden toteutumiseen. Meidän puolueemme osaksi on tullut kunnia toteuttaa kommunismin ensimmäinen vaihe, sosialismi, ja nyt johdattaa neuvostokansa kommunismin korkeampaan vaiheeseen. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kohottamalla maailman ylle vapauden soihdun, sosialismin ja kommunismin lipun, puolueemme on tehnyt 20. vuosisadan tunnetuksi ihmiskunnan kohtaloiden perustavien muutosten vuosisatana. Kaikkien maiden kommunistien suuren armeijan sankarillinen taistelu, kommunistien, jotka ovat saaneet mukaansa kansanjoukot, on jouduttanut historian kulkua, nopeuttanut ihmiskunnan valoisimpien ihanteiden toteutumista. Mutta kuinka suuresti historian kulku kiihtyykään, kun Neuvostoliitossa on rakennettu kommunistinen yhteiskunta!

Kommunismin asia edistyy jättiläisaskelin. Kommunismin lipunkantajat, marxilais-leniniläiset puolueet, ovat todistaneet olevansa vallankumouksellisten uudistajain puolueita, kansan onnen seppiä. Kaikkien maiden edistysmieliset ihmiset yhdistävät nyt kaiken parhaan, kaiken valoisimman kommunisteihin. Kommunismin voimat ovat mitaamattomat. Kommunismin puolella on elämän totuus, historian totuus. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Kommunismin voitto on aina ollut leniniläisen puolueen toivottu lopullinen päämäärä. Nyt tämä haave — kommunismi — muuttuu todellisuudeksi. Eivät ainoastaan jälkipolvet, vaan me kaikki, toverit, neuvostoihmisten nykypolvi,

tulemme elämään kommunismissa! Tämä tietoisuus siivittää jokaista neuvostoihmistä, synnyttää hänessä elämänhalua ja halua työskennellä ennen näkemättömällä innolla. (Kauan kestäviä suosionosoituksia.)

Ohjelma osoittaa jokaiselle hänen paikkansa kommunismin rakentajain riveissä. Se osoittaa, kuinka on tehtävä työtä ja opiskeltava kommunismin hyväksi, kuinka on valmistauduttava kommunistisessa yhteiskunnassa elämiseen. Antakaamme siis, toverit, kaikki voimamme, koko tarmomme jouduttaaksemme sen päivän koittoa, jolloin kommunismin aurinko alkaa loistaa maamme yllä! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Leninin lippu on innostanut meitä taistelussa sosialismin riemuvoiton puolesta. Ja me olemme voittaneet! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Leninin lippu innostaa meitä synnyinmaamme historian uudessa kehitysvaiheessa — kommunismin rakentamisen vaiheessa. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Marxismileninismilipun alla, kommunistisen puolueen johdolla eteenpäin kommunismin voittoon! (Kauan kestäviä myrskyisiä suosionosoituksia, jotka paisuvat valtavaksi suosionmyrskyksi. Kaikki nousevat seisomaan. Huutoja: "Hurraa!", "Eläköön kommunistinen puolue!", "Eläköön leninismi!", "Eläköön leniniläinen Keskuskomitea!", "Eläköön kommunismi!")
